

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

V vrhove

Življenje naroda je živ organizem, ki raste od korenin v vrhove, od primitivnih nagonskih oblik do zavestnega oblikovanja svoje duševnosti. Taka prvotna nagona rast v duhovno kulturo, kot se je oblikovala ob reakciji na zgodovinska dogajanja, je naša notranja slovenska zgodovina, ki se je izživljala v svojem mitosu, folklori, pesmi, jeziku, umetnosti, besedi, na svoj lasten način, v čemer se loči od vseh drugih narodov na svetu. Razvijala se je na prostoru, prav tako edinstvenem na svetu: med temi gorami in vodami, ki jih gledamo vsak dan, med vetrovi in rudami, kameni in rožami, ribami in ptici in mrčesi, med vso floro in favno, med organskim in aorganskim življenjem — na temu kosu sveta, ki mu pravimo slovenska domovina. In še prav v svojem času, ki je butal v našo podobo skozi vse tisočletje v najrazličnejših sunkih, zdaj s fevdalno občestveno silo srednjega veka, da so rastle cerkvice po gorah, zdaj z razkolom reformacije, da se je porodila prva knjiga slovenska; prinašal je k nam kmetske borbe in vojske, prevrate in izmirjenja, nove nazore in nove osebe, novo obličje sveta, na katerega smo odgovarjali na svoj način. Čas je po svoje oblikoval naše dogajanje, je gospodoval nad našo rastjo, obračal smer razvoja, je bil in je kot s semeni nasičen zrak, ki je na naših tleh dal poseben cvet, to, kar smo danes. — Tako je naša slovenska duševnost rastle na določenem prostoru in v določenem času ter v določenih ljudeh, ki so kot nepretrgana veriga rastle sami iz sebe, dajoč in vzemajoč drug od drugega, to, kar je najgloblje naše: svoj slovenski gon, s katerim smo rastle nezavedno po božji volji v posebno svojo občestvo ljudi: v narod slovenski.

To pa so nezavedne prvine: človek, kraj in čas — v katerih se oblikuje zgodovina naroda in njegovega duha. Človek na kulturni višini pa hoče zavedno do potankosti poznati vse te kulturne elemente — moralne, etične in historične — hoče poznati sebe do dna in rasti zavedno iz sebe. To je narodna zavest, ki prevzema vsa dejanja človekova. In v tem hotenju imajo svoj vzrok narodne znanosti, ki naj pozabnost otmo svetle like narodne preteklosti, v katerih se je narodni genij še posebej razodel, ali pa katerih napor je pomagal preroditi to notranjo zavest samorodnosti. Te vede naj odkrije vse tiste delavce, ki so kakorkoli in v katerikoli panogi pomagali narodu do višje organske kulturne stopnje; s spoštovanjem naj govore o umetnikih vseh vrst, ki so v vidne oblike vklepili za večnost v besedi, sliki in gradbi slovenskega duha. Te znanosti pa hočejo tudi do potankosti poznati dogajanja na tem kosčku zemlje, na katerem stojimo, išče v podobo naših tal, v sestav njenih globlin, in v vse, kar uspeva na njej: meri višino gora in njih osrčja, globine voda in njih moč, riše vrtnice vetrov in sunke potresov pod našimi nogami in blesk zvezd, ki krožijo nad nami. In prav take znanosti hočejo dojeti vsakokratno podobo našega naroda v toku časov, spremembe zemlje in duha v dobah, išče v prednamce, ki naj nam iz svojih skušenj povedo za bodočnost življenjsko modrost. O, koliko dela imajo še slovenske znanosti pred seboj! Univerza, s takimi vsestranskimi naporom postavljena in jedva diha, je omejena samo na vzgojo našega naraščanja, ki se povečini razgubi v pridobitne poklice. Toda nam je treba delavcev, ki bodo iz plemenite strasti do vednosti vsega, kar se tiče naroda, iskali v njega notranje zakone in zunanje nujnosti, ter pokazali neizkrivljeno »našo podobo«. O, da nam je priti do nje, narod moj! — je pol pesnik. Do čiste podobe jezika, njega izvora, rasti in bogastva, razčlemb in notranjih zakonov! Do ugotovitve naše prabitnosti, mitične in antropološke, naše pesmi, navad in vsakršne folklorje! Do popolne slike naše književnosti in likovne umetnosti, našega rastlinstva in živalstva; naših gozdov, planin, ravnin in vod; narodne psihologije in filozofije; naše zgodovine, — skratka: do čim popolnejšega poznanja vsega našega duhovnega in fizičnega sveta. To pa je delo vsega naroda, napora vseh, ki se zavedajo važnosti narodnih ved, — organizira naj ga pa — Slovenska Akademija znanosti in umetnosti, o kateri pomenu, potrebi in nalogah je pred kratkim napisal tople besede vseučiliški profesor dr. Nahtigal v 2. št. »Znanstvenega vestnika«. Mi poziv pozdravljamo in se mu pridružujemo z vsem srcem!

Že stoletja čakamo Slovenci na našo Akademijo, ki naj bi iz središča in avtoritativno vodila vse znanstveno življenje slovenskega naroda. V nas je še spomin na klasičistično-humanistično akademijo Operosorov, še se spominamo napovov druge akademije prosvetljenec, poizkusov Kumerdejevih, stvarne akademije Zoisove, predlogov Japljevih, Kopitarjevih, Primčevih... mož, ki so sanjali o društvu »des inscriptions slavonsnes po zgledu romanskih akademij, s filološkimi, jezikovnimi in leksikografskimi težnjami. Toda slovenski duh in napor se pač radi pomanjkanja velikopoteznosti mecenov in materialnih sredstev ni mogel nikdar povzpeti do načrta enotne ideje akademije, ki so se jih lastili samo bahati veliki narodi in so jo hrvti n. pr. dobili samo s pomočjo enega človeka: Strossmayerja. Pač pa smo začeli podrobno delo v manjšem obsegu v Matici, ki je že od vsega početka nadomestila za akademijo, ki bi edina mogla razkošno izdajati »dokumente in monumente slovenske samobitnosti«. Prav tako imamo še danes razcepljeno znanstveno delo po manjših strokovnih društvih, ki so vsi v zametku deli, spadajoči v okvir akademij: tako Znanstveno društvo, Leonova družba, Muzejsko društvo v Ljubljani in Mariboru, Prirodoslovno društvo, ki je že pred vsem organizirano kot prava prirodoslovna sekcija, Pravniško, Geografsko in Zgodovinsko društvo, zlasti pa Narodna galerija in Matica. Zdi se nam, da slovenska akademija v svojih delovnih sekcijah že obstoji in dela, nima pa enotnega obli-

Europa se organizira proti nemški nevarnosti

Trdnjavski pas na francosko-italijanski meji je podrt od Nemčije

Trozveza na jugu Evrope? - Obramba se snuje

Pariz, 4. maja. TG. Skupini inozemskih časnikov se je posrečilo, da je smela pregledati vojaške utrdbe na francosko-italijanski meji. Dopisnik »New York Timesa« je o svojih vtisih danes poročal svojemu listu tole:

Od leta 1918 dalje pa do danes so bili odnosi med Italijo in Francijo napeti. Vedno bolj so se slabšali. Obe državi sta začeli na svoji skupni meji graditi ogromne obrambne utrdbe. Francosko-italijanska meja v Alpah je ena sama veriga neverjetnih utrd, ki se skrivajo v notranjosti skalovja ter se dvigajo do navidežno nedosegljivih skalnatih robov. Strateške ceste, zavarovane na vseh straneh, se vlečejo od utrdbe do utrdbe, včasih v zazidanih skrivališčih, včasih po podzemskih, v živo skalo vsekanih tunelih, včasih v vrtoglavih mostovih, ki jih pa ni mogoče ločiti od skalnatih oblik okolice. Milijoni in milijoni so bili izdani na obeh straneh, v Italiji in Franciji, da je bila ta stolne kilometrov dolga gorata črta utrjena, med seboj povezana in da je dobila svoje operativne baze v nepristopnih skrivališčih v gorovju. Koliko cementa, koliko železa in jekla je bilo posutega po tem zobčastem in grebenčastem gorovju, da je postalo to, kar smo videli.

Balbov in Göringov načrt za skupen udar na franc. mejo

Nasprotstvo med Italijo in Francijo je šlo že tako daleč, da je italijanski letalski minister maršal Balbo, tisti ki je s 25 letali poletel v Ameriko in nazaj, imel resna poganjanja z nemškim generalom Göringom, ko je bil slednji v Rimu, kako bosta obe letalski brodogradni sodelovali pri napadu na Francijo. Nemčija bi navajala na Porenje z letali in z vso svojo vojsko, italijansko letalstvo pa bi z vso močjo udarilo čez Alpe in gor po ronski dolini padlo v hrbet francoskim armadam in jih demoraliziralo in zmečalo, da bi jih nemška armada lahko mirno pohodila.

Toda vse to je sedaj zgodovina. Italijanske in francoske posadke v teh utrdah so izpraznjene, po-

nekoč ni niti enega samega vojaka več, italijanski bersaglieri so odšli na avstrijsko mejo, francosko vojaštvo pa v svoje posadke v ronski dolini ali v Vogeze. To je napravila Nemčija. Razorožila je italijansko-francosko mejo popolnoma. Kar ni uspelo nad vse brihtni angleški diplomaciji, se je »posrečilo« neugnanosti in brutalnosti nemških državnikov. Kajti odkar je Mussolini ob priliki Hitlerjevega obiska v Stra lanskega leta spoznal, da ima Nemčija namen iti do konca, je takoj sklenil, da je treba Nemčijo strahovati ne z besedami, ampak z dejanji. Prišel je sporazum s Francijo in rodili so se še drugi obrambni načrti. To dokazuje trdnjavski pas, ves prazen in strašen, ki objema na obeh straneh italijansko-francosko mejo v Alpah.

Italijanski načrt: Trozveza

Italija, Francija, Jugoslavija

Mussolini žene svoje započeto delo dalje. Pred očmi mu je velik načrt, da bi stvoril s Francijo in Jugoslavijo posebno južnevrovsko trozvezo, ki naj bi imela namen, da brani germanstvu pohod proti zapadu, jugu in jugovzhodu. Ta namen dokazuje besede italijanskega poslanika v Beogradu ob priliki, ko je oddal svoja poverljiva pisma knezu-namestniku Pavlu. Obljubil je v imenu Italije, da bo Italija spoštovala nedotakljivost jugoslovanskih meja proti vsakemu, torej tudi proti Madžarski. Šel je še dalje. Da bi svojo iskrenost bolj dokazal, je dal vse hrvatske emigrante, ki se nahajajo v Italiji, zapreti v koncentracijsko taborišče na nekem oddaljenem otoku.

Italija je izdelala načrt, da bi ustvarila trozvezo med Francijo, Italijo in Jugoslavijo ter jo na zapadu naslonila na francosko-angleški sporazum, na vzhodu pa na Malo zvezo in na Balkansko zvezo. Ta politična utrdba bi zaustavila vsake pustolovščine Nemčije za dolga razdobja. Najvažnejša središča Nemčije namreč je lažje ogroziti z juga. Monakovo in Dessau, kjer je nemška letalska baza,

sta samo par kilometrov od meje. Ravno tako je tudi skladišče strupenih plinov v Waldau, ki je le par kilometrov od českoslovaške meje.

Tako vidimo, da je nemško izzivanje rodilo v vsej Evropi veliko zbiranje sil, ki se čutijo ogrožene, a ki se hočejo braniti. Ne samo francosko-italijansko prijateljstvo, ampak cel politični trdnjavski pas na vsem južnem robu Evrope, ki ga podaljšuje na evropskem vzhodu še nastajajoče prijateljstvo z Rusijo. Nadaljnji diplomatski korak Italije bo, da na pravičen način včleni v obrambo Podonavja pred germanstvom še sovjetsko Rusijo.

Slabi točki: Avstrija, Abesinija

Berlin sicer upa na dve slabi točki tega načrta. Prvič misli Nemčija, da se bo Italija tako zaposlila v Abesiniji, da za Evropo ne bo imela več časa, niti sredstev. Druga slaba točka na tej trdnjavski črti, ki jo izdeluje italijanska diplomacija, je Avstrija, kjer kljukasti križ ne more priti k miru in je vlada še preslabo, da bi dobila državo krepko v svoje roke.

Velika Britanija, ki je dosedaj nasprotovala vsakim varnostnim paktom, ki bi bili za Nemčijo zaprti, prihaja do prepričanja, da je to stališče slabo. Zato je dala razumeti Nemčiji, da ji sicer vrata v sporazume z drugimi državami niso zaprta, da pa bodo države, ki se čutijo od nje ogrožene, te sporazume sklenile med seboj tem prej, čim bolj se bo Nemčija otepal, da bi s svojim pristopom dala jamstva, da Evrope ne bo več nadlegovala s svojimi neprestanimi izzivanji.

Maršal Mackensen v Pešti

Budimpešta, 4. maja. AA. Madžarski dopisni urad objavlja tole uradno poročilo: Meseca maja prispe v Budimpešto maršal Mackensen, ki je že del časa sklenil obiskati svojega sina, nemškega poslanika v Budimpešti Johanna Mackensena. Maršala bosta spremljala njegova soproga in ordonančni oficir. Njegov obisk v Budimpešti bo popolnoma zasebnega značaja.

Priprave na podonavsko konferenco

Italija, Avstrija in Madžarska

V Benetkah

Benetke, 4. maja. c. Danes se je tukaj začela konferenca med Italijo, Madžarsko in Avstrijo. Na to konferenco sta se priplajala avstrijski zunanji minister de Benetk. Vsi trije ministri so se takoj odpeljali v hotel in se takoj zaprli od vsega zunanjega sveta. Dosedaj se ve samo toliko, da se je vršil prvi sestanek ob 10. Tem konferencam ne prisostvuje noben član delegacije in tudi časniki niso prepovedani vstop v hotel. Posvetovanja se vrše v notranjem salonu hotela. Vse je presenetila ta silna tajnost, v katero je zavil ta sestanek.

Navzočim časnikiarjem se je popoldne izjavilo, da gre tokrat samo za potrebni pripravljalni sestanek za rimsko podonavsko konferenco. Posebno je treba poudariti, da Italija tokrat ne mora ustvariti nobenega pakta med temi tremi državami. Italija hoče tokrat iti celo tako daleč, da razširi svojo dosedajno srednje-evropsko politiko, ki jo je vodila z Madžarsko in Avstrijo, na ves ostali blok srednje-evropskih držav. Zato se bo na tej predhodni konferenci skušal ustvariti predvsem načrt pogodbe, ki naj enkrat za vselej uredi avstrijsko neodvisnost in s tem izrine nemški vpliv iz srednje Evrope. Avstrijsko vprašanje je lahko rešljivo, ker je tipično srednje-evropsko vprašanje. Na temelju avstrijske politike bi se Italija prav kmalu lahko sporazumela z vso srednjo Evropo.

Težje pa je doseči sporazum s srednjo Evropo

Dunajska vremenska napoved: Ponoči še mráz s slano. Podnevi jasno ob zvišanju temperature. Jugovzhodni vetrovi.

ležja, enotnega središča; podana je podlaga, ki raste šele v vrh, ki naj združi vse napore narodnih znanosti, in naj se počene v višine, enake drugorodnim akademijam kot enakovredna slovenska centrala vseh duhovnih sil, delujočih po začrtanem programu na dokumentaciji slovenskega duha. Kaj to, — kot taki imamo kulturne dolžnosti kot velik narod. Zakaj ne bi mogli od srbsko in hrvaško akademijo postaviti svoje? Saj bo nje delo veljalo našim znanstvenim problemom: odkrivanju naše preteklosti, kar more skupnost le obogatiti. Manjka nam samo mecenov, da bi bilo izdajanje znanstvenih knjig omogočeno, mecenov, na katerih smo Slovenci med vsemi narodi menda najrevnejši. Upajamo, da se bo tudi to posrečilo ustvariti celotni narodni volji, ki hoče dati iz sebe, kar se ne da dobiti od drugod. »Vis unita major« — moč vseh je večja, je pisal Primic, ko je že pred 125. leti napisal poziv na učnjake, ki ga ponavljamo v častitljivi bohorčici: »Naj ikufijo G. G. Uzheniki eno slovenko Akademijo napraviti! Poizkusite! Le tako se bo kulturna moč slovenskega naroda pognala iz korenin v svoj najvišji vrh!

na podlagi politike, ki jo zastopa Madžarska. Italija hoče zato sedaj prepričati Madžarsko, da njena politika danes več ne spada v srednje-evropski okvir, ki je že vseh urejen in se dobro razvija v vseh srednje-evropskih državah. Edino Madžarska se ne more dvigniti iz svojih nesrečnih potočev v notranji in zunanji politiki na širšo osnovo, ki bi jo zblížala na mah z vso srednjo Evropo in ji tako gotovo odprla

Zakaj išče Italija poliskega zavezništva

Slovanski pritisk na Jadran?

Italijanska politika: obramba proti germanstvu obramba proti slovanstvu

Praga, 4. maja. SE. Današnja »Prager Presse« objavlja daljši dopis iz Rima, v katerem obravnava sedanje smernice italijanske zunanje politike. Dopisnik poudarja posebno, da je podpis francosko-ruskega pakta sprožil v italijanski zunanji politiki čisto nov tok. Italija pozdravlja ta sporazum v toliko, kar pomeni utrditve protinemske fronte, kar je popolnoma v skladu z italijanskimi potrebami. Toda francosko-ruska zveza ima tudi posledice, ki Italiji ne ugajajo. Vsled tega je treba storiti potrebno, da ostane od tega pakta samo to, kar je za Italijo dobrega, a da se odstrani vse, kar bi bilo njenim interesom škodljivo. Dopisnik pravi, da je znatno, da se je v tistem hipu, ko se je Francija pogajala z Rusijo, tudi Italija zelo trudila, da se zopet približa Poljski. V zunanjem ministristvu gojijo celo načrt, da bi svojo zvezo s Poljsko okrepili s posebnim prijateljskim paktom. Zakaj? Italijanska diplomacija se namreč boji, da bi zaslona, ki ga dobiva Mala zveza v sovjetski Rusiji, preveč okrepil pritisk slovanstva na Jadranu in hoče zato politični sistem, ki je nastal s Fran-

na gospodarskem in političnem polju nove vidike.

Italija mora danes računati z Malo zvezo in Bankanskim sporazumom, ki imajo danes s Francijo in sovjetsko Rusijo vodilno vlogo v srednji in jugovzhodni Evropi. Madžarska se lahko v svojih zahtevah naslanja samo na Nemčijo. Ta pa zastopa na pravi Avstriji politiko, ki lahko že v naprej poruši zgradbo, ki jo hoče Italija postaviti s pomočjo Francije na rimski konferenci.

Vse to se mora sedaj razčistiti med Italijo in Madžarsko. Gotovo je, da bo morala Italija Madžarsko pomiriti z zelo velikimi obljubami za bodočnost. Naravno je, da bodo te obljube zelo usodne za Italijo in vso srednjo Evropo. Jutri dopoldne se bo vršil drugi sestanek v istem hotelu na isti način.

cijo-Rusijo-Malo zvezo presekat s prijateljsko zvezo Rim-Varsava. Dopisnik zaključuje svoja zanimiva izvajanja s temi besedami: »Italija deluje danes na dveh zunanjepolitičnih poljih. Na eni strani si hoče v tesnem sodelovanju s Francijo zavarovati svoje ozemlje proti germanskim nevarnostim ter si pustiti tudi vse trgovske ceste na Balkan odprte. Na drugi strani pa se že sedaj pripravlja, da bi odvrnila prevelik slovanski pritisk na Jadranu, ki izhaja iz Moskve in objema države Male zveze. Za to poslednje delo pa si sedaj išče poljskega zavezništva.

Flandin se smrtno nevarno ponesrečil

Pariz, 4. maja. c. Ministrski predsednik Flandin je kmalu po dvanajsti uri v avtomobilu zapustil Pariz v spremstvu svoje žene, hčerke in tajnika Vineya. Odpretoval je v svojo občino Domehy v južni Franciji, kjer je župan in kjer se tudi jutri vrše občinske volitve. Avtomobil je vozil z veliko brzino in v popolnem redu.

Pred mestom Auxerre se je pa predsednikov avto srečal z avtomobilom lyonskega poslanca Renautoura, ki se je peljal tudi v svojo volilno občino. Predsednikov avto je z vso brzino zavozil v ta avto in sunek je bil tolik, da je Flandin padel takoj iz avtomobila v velikem loku. Obležal je na tleh z zlomljeno roko in veliko rano na glavi. Flandinova soproga je tudi padla iz avtomobila, toda ni bila ranjena. Flandinova hčerka je bila lažje poškodovana. Tajnik Viney pa je dobil zelo obutne poškodbe.

Predsednika Flandina so takoj prepeljali v bližnjo kliniko. Prav tako tudi njegovega tajnika. Dopisnik »Petit Parisien« sporoča, da se je nesreča zgodila točno ob 18. Zdravniki so na kliniki takoj pregledali oba ranjena in je bilo nato ob 18.30 dopisniku »Petit Parisien« izjavljeno, da je stanje predsednika Flandina zelo resno. Pri tajniku Vineyu so morali izvršiti prenos krvi.

Vlada pa je ob 19.30 v Parizu objavila komunikate, da si je Flandin pri današnji nesreči zlomil roko. Vsi večerniki pa pišejo isto, kar sporoča dopisnik »Petit Parisien«, in izraža željo, da bi Flandin kljub težkemu stanju, v katerem se nahaja, ostal pri življenju.

POMNITE

1. — 11. junij

XV. velesojem v Ljubljani

PREGLED DOMAČE PRODUKCIJE

Posebne razstave:

Gasilska razstava - Modna revija - Gospodinjstvo - Salon avtomobilov - Pohištvo - Male živali.

Polovična voznina na železnici, parobrodih in avijonih.

Razstavišče obsega 40.000 m².

Laval 14. maja v Moskvi

Velike priprave za sprejem francoskega državnika

Paris, 4. maja. b. »Petit Parisien« poroča poluradno iz Moskve, da je sredi francoski poslanik Alfana obiskal sovjetskega komisarja za zunanje zadeve Litvinova in izdelal s njim program za Lavalov obisk v Moskvi. Laval pride v Moskvo 14. t. m. Isti dopisnik poroča, da se v moskovskih mednarodnih diplomatskih krogih ne govori o ničem drugem, kakor o sklenitvi francosko-sovjetskega pakta. Sredi obilice poljskega državnika praznika je bil svetčan sprejem v poljskem poslanstvu, pri kateri priliki se je govorilo o najnovejših diplomatskih dogodkih. V zvezi s podpisom francosko-sovjetskega pakta je prejel francoski zunanji minister Laval od Litvinova brzojavko, v kateri izraža sovjetski ljudski komisar za zunanje zadeve, Litvinov, trdno upanje, da bo sovjetsko-francoski pakt mnogo doprinesel za konsolidacijo miru v Evropi, poleg tega pa tudi resnično prijateljsko sodelovanje med obema državama. Sovjetski komisar za zunanje zadeve, Litvinov, je izrazil svoje veselje, da so napore obeh držav za pomiritev in za varnost vseh držav privedli do srečnega rezultata. Sovjetska unija s posebnim zadovoljstvom pričakuje skorajši prihod francoskega zunanjega ministra in se bo pri tej priliki nudila možnost, da se še s osebnim stikom služi stvarnemu miru.

Na vrsti so sedaj Čehi

Praga, 4. maja. b. Po sklenitvi francosko-ruskega pakta bo prišlo tudi do zveze med Rusijo in Češkoslovaško, o čemer se je že večkrat govorilo ob času francosko-ruskega pogajanja. Dr. Beneš se je večkrat že tudi sestel s sovjetskim poslanikom v Pragi. Na tem sestanku sta govorila o novem paktu, ki naj bi se v najkrajšem času sklenil med sovjetsko Rusijo in češkoslovaško republiko. Po drugih vestih pa se za sklenitev takega

pakta nastale iste težave, ki so se že pojavile v francosko-ruskih razgovorih. Pričakuje se, da bo do odločilnih pogajanj prišlo šele po obisku Laval v Moskvi in po odmevu tega obiska v mednarodnih političnih krogih.

Tudi Baltik hoče

London, 4. maja. AA. »Daily Telegraph« poroča, da so poslaniški baltičski držav v Londonu stavili angleški vladi vprašanje, ali bi nasprotovala morebitnemu paktu baltičskih držav s sovjetsko Rusijo po zgledu francosko-sovjetskega pakta. List poroča, da je angleška vlada odgovorila, da s tem vprašanjem ni neposredno prizadeta in da naj te države ravnajo po lastnem preudarku. Angleška vlada pa pri tem izrečno naglašala, da soglašala s načeli, na katerih stoji francosko-sovjetski pakt.

Medtem pa v Moskvi...

Moskva, 4. maja. TG. Danes je nastopilo na delavskih shodih več inozemskih komunističnih voditeljev, ki so na povabilo sovjetske vlade navduševali poslušalce za idejo svetovne revolucije, ki je in ostane zadnji cilj komunistične internacionalne. Obiljubili so, da bodo po vseh državah delali za to, da izbruhne revolucije, če ne drugače pa s pomočjo novih vojn, ki bodo proletarijatu dale priložnost, da razvije svoje zastave. Ta preplava Moskve z revolucionarnimi govori je presenetila diplomatske kroge, ker sprito ponižnega in pobleznega pisanja sovjetskih časopisov o svetovnem miru in miroljubnosti sovjetoj dokazuje, kaj je pravi cilj sovjetske Rusije, in da je sedanje spakovanje same krinka, za katero Rusija skriva revolucijo. Kdo naj sedaj še verjame v iskrenost paktov, ki jih Rusija podpisuje.

Od nedelje do nedelje

V zunanji politiki

Je bil pretekli teden sorazmerno miren in brez presunljivih dogodkov. Vendar pa se v dogodkih tega tedna odražata dva različna svetova, ki se uveljavljata. Dva svetova, dvoje ver, vsaka s svojimi končnimi cilji, vsaka s svojimi sredstvi, ki do teh ciljev pomagajo.

Politika brezdušnega razuma, politika nizkih človeških strasti, politika samoljublja in grabežljivosti po materijalni dobrobiti, politika sovraštva in lažljivih vzorov. V ta svet spadajo tisti politični dogodki, ki jih svetovno časopisje opema pod imenom »prizadevanj za organizacijo mir«. — Semkaj spadajo konference državnikov. Semkaj moramo pristeti nova oboroževanja, nova izzivanja in protikrepe, ki jih sprožijo drugod. Nemčija oznanja, da je prelomila s pogodbi tudi kar tiče pomorskega oboroževanja in da bo hladnokrvno gradila nove podmornice. Senzacija po Evropi. V Parizu odgovarjajo, v Rimu pretijo, v Moskvi groze, v Londonu obsojajo. Povsod ista težnja, da je treba Nemčiji odgovoriti z novim oboroževanjem, češ, da samo orožje in strah pred silo ohranja mir med ljudmi in narodi. V Benetkah se zbira državniški Italije, Avstrije in Madjarske, da se posvetujejo, kaj je treba ukreniti, da ustavijo naval germanstva in kaj je treba ukreniti, da bi pridobili Malo zvezo za to obrambno delo. V Parizu so podpisali pakt med Francijo in Rusijo, ki naj vsaj nekoliko strahuje Nemčijo na evropskem vzhodu. V Angliji je bila velika parlamentarna debata, kjer je govoril predsednik vlade in zagrozil Nemčiji, da naj se ne vda iluzijam, ker bo Anglija našla oboroženo, če jo bo izzivala. Madjari ne vedo, kam naj bi se obrnili, ali z Italijo, ki jih opušča, ker ji je Mala zveza bolj potrebna, ali z Nemčijo, ki ruši mirovne pogodbe, ki jih tudi Madjari ne marajo. Vseposvdo torej je politika sovraštva, ukrepev in protikrepe, groženj in protigroženj, zvez in protipaktov. In iz tega naj pride človeštvu mir?

Temu nasproti pa stoji v vsem silajaju velikanstva mirovna manifestacija v Lurdu, ki je bila v nedeljo zaključena z radiogovorom sv. očeta samega, ki je vesoljnemu svetu sporočil večno resnico krščanstva, da je mir mogoč samo, če bodo človeška srca izpraznila samoljublje, če se bo gradilo ne na grde in nizke strasti, ampak na plemenite gone človeške duše. Kakor baklja, ki žarko posveti v temo, tako so šle papeževe besede po svetu, ki v boju za mir naračajo nasproti orožju nasilja orožje duha, ki postavljajo svetu nasproti vzorom materije vzore nadnaravnih vrednot. Prava politika mira, to je bilo sv. leto, to je bila lurska manifestacija stotisočih, to so evharistični kongresi, to so tabori katoliške akcije. Imed obeh politik bo imela uspeh le zadnja.

V domovini

Je bil pretekli teden posvečen pripravam na parlamentarne volitve. Na enem volivnih shodov je bilo tudi povedano, da je naša država na tem, da podpiše s sv. stolico konkordat, ki bo uredil tudi v naši državi razmere države do katoliške cerkve. Z uredbo je bilo urejeno tudi vprašanje naših Bratovskih skladin in se je našel kredit za njihovo denarno ozdravljenje. Z drugo uredbo se je organiziral študij na tehničnih fakultetah, toda tako, da diplomirani tehniki srednje tehniške šole še vedno nimajo dostopa do tehniške fakultete. S tretjo uredbo so omiljeni predpisi glede snižanja prejemkov, ako sinovi in hčere, državni uradniki, stanujejo pri svojih starših. Prvi maj, ki je bil svoje dni bučen in buren, je potokeel tako pri nas, kakor povsod po tujini mirno in se nam zdijo nekdanji prvi maji kot težke sanje davne preteklosti. Po slovenskih farah pa se dviga čedalje več evharističnih križev, tako da je menda sedaj ni več nobene, ki bi se na ta način ne pripravljala na praznik sv. Rešnjega Telesa v tridnevem kongresu v Ljubljani.

Prvi maj v Moskvi

Ošvitec majskih proslav na Rdečem trgu v Moskvi pošilja za »Neue Zürche Zeitung« izvirno poročilo o svojih doživljajih. Poročilo dobesedno objavljamo:

Že rano zjutraj je vojska zasedla ves notranji del mesta. Rdeči trg sam pa je bil od večletnega vojaškega kordona popolnoma zaprt. Od nobene strani se mu ni moglo približati kot 1 km. Če se je pa komu posrečilo, da se je prvi vojaški verigi izmuznil s tem, da se je plazil ob obzidju kitajskega predmestja, ob obalah Moskve ali ob »Ohotnij Rjadu, je že na prvem uličnem ovinku zadel na drugo še bolj gosto verigo vojaštva, ki je zabarikadiralo cesto kar s tovrstnimi avtomobili ali pa z debelimi vrvmi, ki puščajo samo ozek prehod tik ob zidu, kjer moraš pokazati papirje, ali pa te neusmiljeno poženejo nazaj.

Mučna pot na Rdeči trg

Tudi če se je komu po tisočih potih in posredovanjih posrečilo dobiti v roke prestopnico za prehod vojaških kordonov in vstopnico na tribune na Rdečem trgu — listine, ki jih je izdajala tajna policija GPU samo skrbno izbranim ljudem na že davno sestavljenih in prekontroliranih listah — je še vedno strašna muka preriti se skozi vse nesrečne zapornice. Osemkrat so me zausavili in mi pregledali vstopnico ter me pretipali po vsem telesu, preden sem po velikanskem ovinku okrog in okrog Kremlija na nasprotni strani prišel do Rdečega trga, kjer me je zaustavila zopet dvojna veriga oboroženega vojaštva. Ko so me popolnoma pretrčili, me je vzel pod roko miličnik tajne policije in me peljal na eno izmed številnih tribun na Rdečem trgu, kjer sem dobil natančno po številki določeno mesto. Čim bolj »nezanesljiva« je oseba, ki je karto dobila, tem dalje proč od srednje tribune je njen sedež. Pred Ljeningovim mavzolejem stoji namreč srednja tribuna, kjer se zbirajo člani sovjetske vlade, kominterne, veliki veljaki sovjetske države in diplomati. Če hočeš dobiti mesto, moraš biti ob 9 dopoldne na tribuni. To je eno celo uro prej, preden se začnejo rdeči pohodi. Ako prideš le minuto pozneje, te policijski GPU takoj odženejo. Imel sem srečo, da sem prišel še ob pravem času na svojo tribuno.

Hoteli z zabitimi okni

Koliko je bilo inozemskih turistov, ki so si hoteli ogledati proslavo 1. majnika s pomočjo sovjetske družbe »Interiurist« ter so si domnevali, da so privilegirani in da jim ne bo treba cele ure postajati pred vojaškimi kordoni. Bili so kaznovani, ker jih niso pripustili na Rdeči trg. Neko skupino, ki je malo protestirala, so rdeči gardisti odpeljali v zapore. Tukaj ni nobenega pardaona. Mnogi, med njimi tudi prvja jaz, smo mislili, kaj se bomo drejali po Rdečem trgu, ko bo ves vojaški spreved itak prikorakel mimo obeh največjih moskovskih hotelov »Metropol« in »Grand Hotel«, ki gledata na Rdeči trg. Kakšno presenečenje! Za na predvečer je hotelir tolmačil svojim gostom, da je strogo prepovedano odpirati okna med vojaškim sprevedom. In da bi se kakšnemu nemernu turistu ne zljubilo odpirati oken in s tem povzročiti neizbežne kazenske posledice, so hotelirji v obeh hotelih dali vsa okna že na predvečer parade zabiti z žebli. Toda tudi to še ni zadostovalo GPU se je v obeh hotelih utaborila. V pritličju je imela svojo pisarno, po vseh nadstropjih pa so bili postavljeni tajni agenti. Tudi na mojem hodniku sem opazil policista, kako se je eprehajal po veži, kadec dišečo cigareto. Sprva sem mislil, da je to čisto naravno. Toda, ko se čez pol ure ozrem skozi vrata na hodnik, me isti človek srepo pogleda in namigne, naj se nemudoma poskrjim v svojo sobo. Nisem ubogal. Šel sem nadstropje nižje, a tudi tam prikoraka dol po hodniku drugi agent. To je bilo na predvečer. Moj spremljevalec, ki ni mogel na Rdeči trg k paradi, mi je drugi dan povedal, da se GPU policijski niso ganili s hodnikov, da turisti niso mogli nikamor, da so sedeli za zabitimi okni z GPU agenti pred vrati, medtem ko so ob istem času zunaj drdrali mimo tanki, težka artilerija, oklopni avtomobili... Kot pri burjujahi!

Spreved »proletarijata«

Po vseh predmetjih se so naenkrat pojavile »prostovoljne demonstracije«, kjer je vsak udeleženc točno vedel, da stoji za njim strankin tajnik ali njegov agent, ki si ime vsakega zapisuje ter beleži, če je vzklikal, kot je bilo na seji strankinega sovjeta sklenjeno. Beležijo tudi imena tistih, ki se niso udeležili »prostovoljne manifestacije«, ter bodo njih imena napisana na črni deski na zidu v strankinem tajništvo. Podržani z raznimi spodbujajočimi gesli in s motnim pogledom v bodočnost, se sovjetski predmetščani že rano

zjutraj podajo na dolgo pot, nekateri morajo hoditi po 3 ure peš, da pridejo do zbirališča, odkoder se potem razvije pohod proletarcev, ki mora najprej obhoditi mesto v vseh mogočih smereh, vptiti, prepevati, manifestirati, dokler se po trudpolem potovanju ne znajdejo na Rdečem trgu. Če so imeli srečo, so prispeli tja ob dveh popoldne. Če so bili nesrečni - organizacija slabo funkcionira — traja to romanje do 4 ali 5 popoldne. Ko pridejo po pohodu vojske proletarske kolone na Rdeči trg, jih »reditelji« in »vodje« še enkrat vestransko pregledajo, jim ponovijo dolžke, gesla, velikanske letake jim nabodejo na dolge palice in jih poženejo na Rdeči trg. Letos je bilo kakih 50 gesel, ki jih je kominterna izdala in ki se vsa bliščijo na letakih, ki jih prenašajo proletarske kolone. S tem hoče kominterna preprečiti, da bi »prostovoljni manifestanti« ne zgrešili politične linije in se ne navduševali za kakšna gesla, ki ne gredo v račun vodjem sovjetije. Letos na primer se je zgodil neljub incident, ko je na nepojasnjen način ravno po Ljeningovemu govoru o svetovnem miru in bratstvu, prikorakala čez Rdeči trg skupina delavcev »Elektro zavoda«, ki je nosila s seboj ogromen plakat z napisom »Bodite pripravljani na neizprosno vojno proti kapitalizmu«. Na vladni tribuni je zavladala nervoznost, diplomati so se spogledovali, tisti plakat je izginil kar naenkrat in tista skupina delavcev tudi.

„Prostovoljno“ navdušenje

»Reditelji«, ki so agenti GPU, ne pustijo v te proletarske sprevede nobenega neznanca. Zadnja stroga kontrola je pred vstopom na Rdeči trg. Vsak tujec, vsakdo, kogar ne pozna »reditelj« ali kakšen pisun strankinega tajništva, mora stran. Nato se sestavijo sprevedi v dveh oredih, ki imajo nalog, da stopajo naprej med dvema verigama rdečih vojakov, ki stojijo postrojeno in z bajoneti ob strani vzdolž Rdečega trga, in imajo nalog, da pazno zasledujejo vsako kretanje teh proletarcev. Kakor da bi gledali skozi megle, vidijo sovjetski sinovi proletarske države tribune na desni in še te le skozi rešetke nasajenih bajonetov. Reditelji jih priganjajo, naj stopajo hitro mimo glavne tribune, kjer stoji poveljniki kominterne in boljševiske države, obdani od trikotnega kordona vojaštva in dveh verig policistov. Na tribunah se nismo smeli vseliti, niti je bilo dovoljeno držati roke v žepih, še manj kaj beležiti. Skozi to sivino gledajo proletarske kolone svoje poveljnike in morda vidijo, daleč, daleč, Bog ve kje, tudi silhueto Stalina in njegovo do čela dvignjeno roko. Samo sekundo, dve, potem pa morajo naprej, naprej, gnani od priganjačev...

Istotčasno pa je policija še vedno na delu, da lovi radovedneže, ki bi se hoteli priplaziti skozi trikotni zavorni kordon, ki zapira enokilometersko cono okrog Rdečega trga. Na tribunah smo stali do 5 popoldne. Ob 9 zjutraj pa do 5 popoldne, na nogah, ne da bi smeli sedeti, to je dolgo. Šele ob 5 postajajo povorko proletarijata bolj redke, vptije slabše. Stalin se je umaknil skozi majhna vrata nazaj v Kremaj. Ljudje se začnejo razhajati.

Po dvanaestih urah

Ko sem zvečer prišel ves zbit v hotel, sem našel v svoji sobi delavce, ki so odbijali okna. Ob njih pa je stal tisti kadeč in porogljivo se smehljajoči agent GPU, ki me je plašil že sinoči. Sedaj lahko zopet gremo pred hotel, ki je bil ves dan zaprt. In v predmestja nazaj se vračajo, do emrti izmučene procesije proletarcev, ki so bile 12 ur nepretrgoma na nogah in vptile, sami ne vedo kaj.

Prazniški delovnega ljudstva je s tem končan...

Rdeča parada

Paris, 4. maja. TG. »Temps« poroča, da se je udeležilo majskih proslav v sovjetski Rusiji 3050 letal, in sicer po raznih mestih sovjetske Rusije. Rdeče parade na Rdečem trgu pa se je udeležilo 2330 tankov.

KOT VEDNO

nudimo veliko izbiro trenchcoatov, spomladanskih plaščev, v trnih jopičev, sportnih oble in vsa druga oblačila za gospode po najnižjih cenah

DRAGO SCHWAB, Ljubljana

Vladna kriza v Španiji

Madrid, 4. maja. b. Kriza vlade je izbruhnila z vso silo na dan. Kakor znano, je večeraj izročil ministriški predsednik Lerroux predsedniku republike Zamori ostavko vlade, ki pa jo je Zamora odklonil in zahteval od Lerrouxa, da premisli, če se ne bi dalo vprašanje vlade rešiti brez krize. Lerroux je tekom večerajšnjega popoldneva in ponoči vodil pogajanja s svojimi pristajali, istotčasno pa je stopil v zvezo tudi z desničarji. Vsa njegova prizadevanja in vsi njegovi razgovori pa so končali z negativnim uspehom. V političnih krogih vlada velika zmeda in danes se nihče ne more presoditi, kako se bo razvijala vladna kriza. Eno je jasno, namreč, da predsednik Zamora ne bo izročil vlade desničarjem iz bojazni, da bi levičarski elementi vsled tega lahko izvršili ponovni državni puč. Če pa bi imela desnica oblast v svojih rokah, je jasno, da bo skušala likvidirati sedanji položaj in vzpostaviti staro stanje. Zaradi tega vlada menjuje, da bo Lerroux morda dobil mandat za sestavo nove vlade, ki bi razpustila parlament in v kratkem razpisala nove volitve. Splošno se pričakuje, da bo po novih volitvah položaj jasnejši.

Madrid, 4. maja. c. Danes je predsednik republike, Zamora, ves dan nadaljeval s konzultacijami. Sprejel je več vodilnih politikov desnice in leve.

V parlamentu se je desnica vsa združila in sedaj zahteva, da se mora sestaviti parlamentarna vlada iz tega sedanjega parlamenta. Desničarske stranke zahtevajo vlado zase, ki bo delala s tem parlamentom. Levičarske stranke pa zahtevajo, da se parlament takoj razpusti, volitve pa naj vodi vlada republikanske koncentracije. Do večera Zamora še ni končal posvetovanj, pač pa je sedaj zopet gotovo, da bo novo vlado moral sestaviti zopet Lerroux.

V Abesinijo

Napulj, 4. maja. b. Odpreda italijanskih vojakov v vzhodno Afriko je zopet oživela. Nekaj časa je italijansko vojno ministrstvo pošiljalo v vzhodno Afriko skoraj izključno strokovne čete in pa material. Sedaj pa so se zopet začeli transporti vojakov. Ravno večeraj je odplula iz Napulja velika ladja, ki je vzela s seboj 2500 vojakov in 250 častnikov, ki bodo dodeljeni novi diviziji. Iz Mesine odpluje danes več ladij z ženijskimi četami in vojnimi materialom. — Več ladij se vrača iz vzhodne Afrike, ki bodo prevzele v Neapulu pripravljene material za vzhodno Afriko. Ker italijanska vlada vodi najtlačnejšo kontrolo nad inozemskimi poročevalci v mestih in lukah južne Italije, je le težko ugotoviti, koliko vojaštva je bilo prav za prav odpremljenega v Afriko v zadnjem času. Nekateri računajo, da je Italija v zadnjem času poslala v Eritrejo in Somalijo 50.000 mož, kar bi približno tudi odgovarjalo načrtu za koncentracijo italijanskih čet v Eritreji in Somaliji, ki znaša približno 100.000 mož, po večini strokovnih delavcev. Italijanska vlada je prepričana, da bo s to armado, ki jo bodo podpirala letala, lahko potem, ko preneha deževje v abesinskih pokrajinah, dosegla svoj cilj.

Revolta na Filipinih

Newyork, 4. maja. b. Vestí iz Manille so še vedno protislovne. Po zadnjih vesteh izgleda, da ne gre za revolucionarni pokret levičarjev, temveč predvsem za prevratniške cilje komunistov, po nekkih drugih vesteh pa ima v prevratu svoje prste vmes Japonska. Najbolj točne pa so menda verzije, da gre tukaj za obračun med pristajši, ki zahtevajo, da postanejo Filipini v takem odnosu do Združenih držav, v kakršnem je na primer Kanada napram Angliji: z drugimi besedami, zahtevajo, da postanejo Filipini ameriški dominijon. Po zadnjih vesteh, ki prihajajo semkaj, je revolucionarni pokret zadušen po energičnem nastopu orožnikov in policije, medtem ko ameriški armadi dolej ni bilo treba intervenirati. Točne številke žrtvev zaenkrat še niso znane, vendar pa se poroča, da so našli doslej 59 mrtvih vstašev in 10 mrtvih orožnikov, medtem ko je nekaj sto hudo ranjenih.

Sinček utonil v kadi

Ljubljana, 4. maja. Nocoj ob 19.30 se je krojaškemu mojstru Hrovatcu Alojziju, stanujočemu v Staničevi ulici 6, dogodila težka družinska nesreča, ko mu je na lastnem vrtu utonil njegov sinček, in sicer v kadi, ki je bila napolnjena z vodo. Na lice mesta je takoj prišla policijska komisija z dr. Lučarjem in dežurnim uradnikom Kettejem, ki je konstatirala, da je fantek po nesreči padel v kadi in utonil.

Srebrni vladarski jubilej angleškega kralja Jurija V.

London, 4. maja. c. London je še ves v znamenju jubilejnih proslav ob 25 letnici vladanja kralja Jurija, ki se bodo začele v ponedeljek. London je prepoln rodoljubov z dežele, iz vseh delov angleškega imperija je prišlo ogromno podanikov angleške krone iz vsega sveta. Tudi iz Evrope je prišlo mnogo turistov, da si ogledajo bleščeče proslave sodobne Anglije. Mestno načelstvo je dalo že danes za ves promet s avtomobili in vozovi zapreti 53 ulic v središču mesta, tako da se bo občinstvo lahko mirno kretalo in sledilo vsem slavnostnim pohodom. Posamezna mesta na tribunah, koder se bo pomikal spreved, so že sedaj vsa razprodana in se nekatera mesta, ki so še na razpolago, plačujejo po 2000 Din. Vsako mesto na oknu hiš, mimo katerih se bo pomikal spreved, se sedaj prodaja po 4000 Din. Proslava se bo oficijelno začela v ponedeljek ob 11 dopoldne. Slovesnosti bodo trajale ves teden.

★

Iz domače politike

Tri brošure »Moska« prepovedane. »Hrvatska Straža« poroča, da je državno tožilstvo v Zagrebu na podlagi čl. 19 o tisku zaplenilo tri brošure Moderne socialne knjižnice (Mosk), in sicer dr. V. Perovič »Marksiizam«, nadalje brošuro Židovska masonerija in brošuro »Ko vlada u Rusiji? — Židovi!«

Nacionalizem in nacionalizem.

Belgrajski »Glasnik« piše v svoji zadnji številki o poglavlju nacionalizma: »Dobri katoličani so bili vedno tudi dobri nacionalisti in so to svojo ljubezen do lastnega naroda v dejanju dokazali. Navadno je bilo tako, da so v času nevarnosti in budih preizkušenj za narod dobri katoličani najbolj požrtvovalni in najbolj delavni in v tej delavnosti za svoj narod najnesebičnejši. Ni čuda! Njih vodi prepričanje in in zavest dolžnosti, kričavi »nacionalizma« na kaj radi iščejo tudi v nacionalnih zadevah svoje osebnosti koristi, približno tako kakor mnogi socialistični voditelji, ki grmijo proti kapitalizmu, svojo organizacijo pa izkoriščajo tako, da v zasebnem življenju v potratnosti in uživanju prav nič ne zaostajajo za največjimi kapitalisti. Odkod potem očitki, ki jih katoličani tako pogosto slišijo od hipernacionalistov, da niso narodni, da so celo protinarodni? Steer pa ne moremo prav verjeti, da bi mogel biti samostojno misleči človek res prepričan o tem, da dober katoličan ne more biti tudi dober narodnjak, ko po svoji dolžnosti vendar mora biti. Nam se zdi, da izvira to le iz resnice, da dober katoličan ne more biti in ne sme biti take vrste nacionalist, kakor so nacionalisti s poganskim mišljenjem, nekakšni nacionalistični kričači, ki s svojim hipernacionalnim pa praznim in votlo donečim nacionalizmom svojemu narodu nič ne koristijo, marveč mu le škodujejo; kdor venomer z mečem rožlja in prevzelno izliva druge, bo od meča poginil.«

Iz Francije odhajajo...

Pariz, 4. maja. AA. »Echo de Paris« priobčuje razgovor z ministrom za delo Jacquierjem o ukrepih vlade proti brezposelnosti. Vlada je morala zaradi tega omejiti uporabo tuje delovne sile v Franciji. Od novembra lanskega leta je s tem v zvezi ošlo iz Francije nad 80.000 tujih delavcev. V istem času je število brezposelnih delavcev v Franciji padlo za 50.000.

Belgrajske vesti

Belgrad, 4. maja. m. Za višjega pristava na okrajnem načelstvu v Krškem je postavljen v VI. pol. skur. dr. Drago Vidmar, dosedaj pristav istega načelstva.

Belgrad, 4. maja. m. Davi se je vrnil iz Bukarešte dosedanji jugoslovanski poslanik na rumunskem dvoru Čolak Antić.

Drobne vesti

Varšava, 3. maja. AA. Na vsem Poljskem že 36 ur neprestano sneži. Na nekaterih krajih je zaradi velike množine snega nemogoč železniški promet, mnogo cest je pa od kroge neprehodnih. Sneg je napravil velikansko škodo posebno sadjarstvu.

Akademski pevski zbor v Belgradu

Poklonitev naših akademikov — pevcev kraljici Mariji

Ljubljana, 4. maja.

Priznani Akademski pevski zbor Aleksandrove univerze v Ljubljani, ki si je posebno v zadnjem času s svojimi uspešnimi koncerti ponovno utrdil sloves najboljšega moškega pevskega zbora v državi, priredi 15. maja velik koncert tudi v prestolnici, v Belgradu.

Po dvakratnih zaporednih nastopih v Ljubljani, takoj zatem v St. Vidu nad Ljubljano ter v našem obmejnem Mariboru pred nekaj dnevi, vsakokrat v popolnoma razprodanih dvoranah, se je APZ odločil, da seznanj z lepoto slovenske narodne pesmi tudi one ljubitelje narodnih pesmi, ki imajo le redkokdaj priliko slišati tudi našo slovensko pesem.

Ob priliki svojega koncerta v Belgradu bo zbor po svojih zastopnikih izročil visoki pokroviteljici Nj. Vel. kraljici Mariji svoj novi znak kot izraz hvalečnosti za njeno razumevanje do zborovega dela.

Znak je izdelan v srebru po prvonagrajenem osnutku g. Maksa Megušarja, tehnika Aleksandrove univerze v Ljubljani, predstavlja kraljevsko krono in vsebuje začetnice APZ. Vložen je v etui iz svetlorjavega svinjskega usnja. Znotraj je opet preko svetlosivega usnja ozek trak iz črne jelenovine, v katerega je vstavljen srebrni znak, tri drobne svilene nitke pa sestavljajo državno trobojnico. Na spodnji notranji strani je uvezen trak iz pergamenta s tiskanim posvetilom in komentarjem k znaku.

Etui bo skupno s sliko zbora razstavljen nekaj dni v izloži trgovine Magdič na Aleksandrovi cesti, nato pa do koncerta v kraljevski draguljarni v Belgradu.

Ali ste že razmišljali o tem —

— če pravilno ne-
gujete Vaše zobe?

Viveste: zobje morajo zdržati celo življenje; njih ne morete nadomestiti! Dan na dan jih je treba čistiti — dan na dan celo življenje. Kolika zatevala! Ali se torej ne mora storiti vse, da bo čiščenje zob čim prizanesljivejše?

3 PREDNOSTI

jamčijo za Sargov Kalodont:

1. blaga pena specialnega ustnega mila temeljito čisti zobe tudi tam, kamor ne doseže ščetka.
2. izredno fina sestavina prizanesljivo čisti zobno sklenino.
3. sulforicin-oleat Dra Bräun-licha odpravi polagoma nevarni zobni kamen in prepreči, da se ne naredi drug.

ZATO VZEMI

SARGOV **KALODONT**

PROTI ZOBNEMU KAMNU

DOMAČI IZDELEK

Mutca napadel in oropal

Maribor, 4. maja.

V Rušah pri Mariboru je bil izvršen drzen roparski napad na neznanega mutca, ki je izval v vsem okolišču veliko ogroženje. V četrti je pribežal od nekod mutast človek ter prošil po hišah. Popoldne se je mutec napotil proti Glažuti na Smolniku. Za njim se je podal 32 letni Franc Babič, večkrat radi tatvine in pretepa predkaznovani kovač. Blizu posestnika Ušanka v Smolniku je dohitel mutca, zgrabil ga za roko ter ga s silo odvedel v gozd, kjer mu je iztrgal iz žepa pločevinasto škatljo, v kateri se je nahajalo vse rezevo priberačeno bogastvo — 21 dinarjev v novcih po 25 par. Ubogi mutec se je otepal, toda proti nasilnemu nasprotniku ni mogel ničesar napraviti. Tako bi bilo ostalo nasilje prikrito, da ni imel dogodek priče. Napad sta videli Julijana Viher iz Smolnika in Knaus Marija iz Glažute, ki sta dejanje prijavili. Orožniki so Babiča kmalu izsledili ter zaprli. Napad je prinal in so našli pri njem še ves denar. Mutca ni bilo mogoče zaslišati in tudi niso našli pri njem nobenih papirjev, iz katerih bi bilo razvidno, odkod je. Babiča sumijo, da je izvršil tudi vlomno tatvino v vilo ravnatelja tovarne za dušik Krejčija ter odnesel raznih dragocenosti za 7000 Din.

DARMOL
čokolada za odvajanje
deluje blago in zanesljivo
Ne škoduje!

Zlata poroka

V St. Vidu pri Grobelnem se je vršila izredna slovesnost. V krogu svojih hčera, sinov, vnukov in vnukinj, sta slavila zlato poroko 78 letni obrtnik in posestnik Franc Gajšek in njegova zvesta soproga, 73 letna Uršula roj. Strnad. Gajševa je bila slovesnost v farni cerkvi. Zlatoporočnica kakor tudi vsi svatje so pristopili med sv. mašo k sv. obhajilu.

Pred vzhodom v cerkev je zlatoporočnica ljubko pozdravila vnukinja Marica iz Ljubljane, po poroki sta pa jubilatoma čestitala z ganljivo deklaracijo vnukinja Mimika in vnuk Tonček iz St. V. da. Jubilanta sta kljub visoki starosti še oba čvrsta in zdrava, čeprav je njuna življenjska pot zahtevala veliko napornega dela in trpljenja. Kot delo njunih pridnih rok se danes blešči s prijaznega grčka mala, ali vendar vzorno urejena domačija. Bog naj ohrani spoštovana in priljubljena zlatoporočnica še mnoga leta.

Skrivnostna smrt
4-letnega otroka

V Plajnskem pri Ptuski gori je 30. aprila nenadoma umrl 4-letni Srečko Plaščak. Ker otrok ni bil bolan, so nastale zaradi njegove nenadne smrti razne govorice, ki so prišle tudi orožnikom na uho. Poslednji so prepovedali pokop otroka in prijavili zadevo sodni oblasti v Ptuj, ki je odredila obdukcijo trupla. Zadevna komisija je pri raztelesenju ugotovila, da je otrok umrl nasilne smrti in sicer je imel razbito lobanjo, tako da je bila poškodba absolutno smrtonosna. Uvedena je preiskava, ki bo dognala, kdo je otroku prizadel smrtonosne poškodbe. Orožniki so aretirali otrokovo maečo 26 letno Terezijo Ske-la in jo izročili sodišču.

Na otok Rab!

Otok Rab s svojo krasno lego, podnebjem in rastlinstvom, s svojo okolico in svojimi znamenitostmi po pravici zasluži naziv »biser Jadrana«. Mesto Rab je bilo sezidano še za rimskih časov. Visoko obzidje je še danes dobro ohranjeno. Znameniti štirje stolpi, ki se dvigajo iznad obzidja, v vsej Dalmaciji nimajo primera. Lega mesta je izredno romantična. Griči in gozdovi, izvirki dobre pitne vode v okolici in pa številne zgodovinske starine (cerkve in portali) so za Rab še posebne privlačnosti.

Podnebje Raba je pravo morsko z majhnimi temperaturnimi razlikami. Povprečna letna temperatura znaša 15° C. Poletno vročino ugodno blaži stalen vetrič. Sončnih dni ima Rab okrog 200 na leto. Poletno vreme traja od maja do septembra, pa tudi jesen je pretežno lepa in suha. Zavoljo klimatskih razmer je Rab priporočljiv v vseh letnih časih zlasti za zdravljenje in počitek.

Kopalna sezona traja od 1. maja do konca oktobra. Troje kopališč s finim, mehkim peskom in plitvim morjem, primerna tudi za otroke in neplavače, se nahaja v neposredni bližini mesta.

Za prijetno bivanje na Rabu je poskrbljeno z glasbo, dvoranami za razne prireditve, dalje s športnimi igrišči na kopnem (igrišča za tenis) in s športnimi prireditvami na morju (veslanje). Goji se tudi lov in turiztika.

Zaradi krasne in zanimive okolice ima Rab mnogo prilike za krajshe in daljše sprehode in izlete. Zanimivi so izleti po morju v Barbat, Kastel, k samostanu sv. Evfemija itd.

Rab ima okrajno načelstvo, okrajno sodišče, pošto, brzojav in telefon, dalje podružnico »Putnika«, agencijo Jadranske plovbe itd. Obiskovalcem so na razpolago trije zdravilniki, zobni zdravnik, lekarne, moderne in higijske brvnice in frizerski saloni za dame in gospode.

Od znamenitosti Raba je zlasti omeniti Knežev dvor iz XII. stol., obšinsko poslopje z ostanki iz rimske dobe, mestno hišo z marmornimi stolpi — nekdanja rimska sodna palača, dobro ohranjeni portal hiše Bakote, stolno cerkev sv. Marije v romanskem slogu, cerkev sv. Antona in sv. Andreja s samostanom in cerkev sv. Justine s Tizianovo sliko Smrt sv. Jožefa.

Palace-Hotel Praha, Hotel Bristol, Hotel Orion in dvoje dependance so vodilna gostišča na Rabu. Leže ob morju ter razpolagajo z velikimi senčnimi vrtovi in prostornimi obednicami ter družabnimi prostori. Gostom je na razpolago 150 sob, zvečine z balkoni proti morju. Tekoča voda, kopalnice, lastna električna centrala. Dunajska kuhinja, rab-ska vina iz lastnih kleti.

Vsa pojasnila daje zdraviliška uprava ter ho-telska ravnateljstva.

Dobrna pri Celju
je odlično zdravilišče za srčne,
živčne in ženske bolezni,
počitka potrebne!

Od 15. aprila do 30. junija in od 1. septembra do 31. oktobra dnevno pavšalno zdravljenje (avto-busna vožnja iz Celja in nazaj, stanovanje, pre-vozna hrana, kopeli, zdravnik in takse) za skup-no ceno 1100 Din. 1250 Din in 1450 Din (trije razredi) za državne nameščence itd., oziroma 1300 Din, 1500 Din, 1650 Din (trije razredi) za vse ostale. — Prospekti na zahtevo!

Ob 90 letnici Aljaževega rojstva

Glasbena Matica ljubljanska počasti svojega častnega člana, triglavskega župnika in slovenskega skladatelja Jakoba Aljaža z dvema spominskima prireditvama, in sicer:

V petek, 10. maja bo ob 20 v filharmonični dvorani Aljaževa akademija. Spominski govor o izredno priljubljenem in vsestransko spoštovanem duhovnem svetniku Jakobu Aljažu bo imel njegov naj-boljši prijatelj, znani planinski pisatelj g. prof. Jan-ko Mlakar. Ostali spored akademije je naslednji:

Orkestralno društvo Glasbene Matice izvaja prvič Škerjančevo najnovejše delo za godalni orke-ster, in sicer preludij in fugo na znano Hajdrihovo davorijo »Buči, buči morje Adrijsko«. Zatem za-igra orkester ljubko Santlovo skladbo »Belokranj-sko«, ki obsega tri stavke, in sicer: »Igraj kolo«, serenado »Al' je trden ta vaš most«, »Zbirajmo fan-tiče«. Na akademiji sodeluje dalje znani Slovenski vokalni kvintet, ki nam zapoje Aljaževe »Občutke« z bariton-solom. Poleg tega nam zapoje kvartet še Aljažev zbor »Dneva nam pripelji zar«. Mešani zbor Glasbene Matice ljubljanske pa zapoje tri Aljaževe zборе, in sicer: »Vjeteja ptica tožba«, »Siroti« in »Oj, zbogom, ti planinski svet«. Moški zbor pa tri-mano, izredno učinkovito »Na bregu«, prekrasno, globoko občuteno »Divno noč« in pa skoraj pona-rodeli Aljažev zbor »Oj, Triglav«. — Vstopnice za Aljaževo akademijo so v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice, sedeži po 10, stojšča pa po 5 Din.

V nedeljo, 12. maja pa se odkrije spominski relief na Šmarni gori. Relief je izdelal akademski kipar Tone Kralj, vlija pa ga je ljubljanska tvrdka »Jugolutz« v Šiški v svoji sloveči mali livarni ko-vin in umetnin, ki jo vodi slovenski mojster-mentor g. Sušnik. Delo je v vsakem pogledu izredno po-srečeno in lahko trdimo, da v celi naši domovini ni še vzidane tako lepe, umetniško dovršene spomin-ske reliefne plošče.

Spored šmarnogorske prireditve je naslednji: Ob 9 bo slovesno pritrkavanje, ob 10 bere sveto mašo stolni dekan in skladatelj g. dr. Francšek Ki-movec, ki bo imel tudi svečanosti primeren cerkveni govor. Pri maši poje moški in mešani zbor Glasbe-ne Matice. Ob 11 dopoldne bo odkril predsednik Glasbene Matice dr. Vladimir Ravnhajr spominsko ploščo, nakar bo sledil cerkveni blagoslov in go-voiri raznih zastopnikov, predvsem SPD, Aljaževe-ga kluba in TK Skale. Zatem bo prevzel vodiški župnik g. Peter Janc ploščo v varstvo. Po sloves-nem blagoslovljenju pa bo na prostoru okoli cerk-ve koncert Aljaževih zborov, pri katerem nasto-pijo: Prosvetno društvo iz Gornjih Pirnič, Sloven-ski vokalni kvintet in zbor Glasbene Matice ljub-

ljanske. Ob 14 bo sestop s Šmarne gore proti Za-vrhu, kjer obiščemo rojstni dom Jakoba Aljaža, to je hišo št. 2 Zavrhom. Od Zavra je samo četr št ure do postaje Medno ali pa dobre četr ure do Broda, odnosno malo več ko pol ure do tramvaja v St. Vi-du. Glasbena Matica vabi vse častilce pokojnega triglavskega župnika na akademijo v Ljubljani in k odkritju spominske reliefne plošče na Šmarni gori.

Napis na plošči, ki se glasi:

Triglavski župnik, ljubil si višine,
po njih si romal, molil, pesmi pel,
premnogo src za njih lepoto vnel,
zdaj ti hvaležno hranijo spomine

je na željo Glasbene Matice z veliko ljubeznijo spesnil naš prvak Oton Zupančič. Relief je razstav-ljen še danes in jutri v poslopju Filharmonične družbe.

Za pet tihih minut

Evangelij o dobrem pastirju s krepkimi po-tezami riše dve podobi: pastirja in najemnika. Pastir pozna svojo čredo, pozna vsako ovco po imenu, ima svoje ovce rad in skrbi zanje, da, svoje žiteljenje zastavi za svoje ovce, kadar jim preti nevarnost. Najemnik vzame svojo ploščo, ovce mo-že in striže, če pa pride nevarnost, če se k čredi prikladi volk, najemnik zbeži, »ker je najemnik«. Pastir se pač zaveda, da je pastir zaradi ovc in za ovce, najemnik pa meni, da je čreda zaradi njega in za njega.

Zveličar je »dobri« pastir, eden in edini in vsem vzor; ne »dobre« pastir, eden poleg drugih. Tako dober in zvest je, da da svoje žiteljenje za ovce. Ima sicer od Očela to naročilo, toda prosto-vojno da svoje žiteljenje, da ga zopet prejme; nihče mu ga ne more vzeti, ampak ga sam od se-be da, ker ima oblast, ga dati, in ima oblast, ga vzeti.

S svojo priliko je Zveličar povedal, da so se na njem izpolnile besede, s katerimi je prerok Ezekiel v svojem govoru o samopasnihih ljudskih roditeljih napovedal edinega in pravega pastirja iz Davidovega rodu (zato ga imenuje kratko Da-vida, dasi prerokuje 400 let po Davidu). Ezekie-lova veličastna napoved se glasi (34, 1—12. 14—16, 23):

»In Gospod mi je govoril rekoč: Sin člove-ko, prerokuj o Izraelovih pastirjih; prerokuj in reci pastirjem: To pravi Gospod: Gorje pastirjem Izraelovim, ki same sebe pasejo! Ali ne bi imeli pastirji pasti čred? Mleko ste jedli in z volno ste se oblačili, in kar je bilo pitano, ste klali, moje črede pa niste pasli; slabega niste krepčali, bolnega niste zdravili, ranjenega niste obvezavali, izgnanega niste nazaj privedli, izgubljenega niste iskali; ampak s strogostjo in močjo niste jim gospodovali. Moje ovce so se razkropile, ker ni-ma jo pastirja, vsem poljskim zverinam so v plen in so razkropljene. Po vseh gorah in visokih gri-čih so se moje ovce potikale, po vsej zemlji so razkropile svoje črede in ni ga bilo, da bi jih iskal, ni ga bilo, da bi jih iskal. — Zato poslušaj-te, pastirji, Gospodove besede: Kakor resnično jaz živim, reče Gospod: Zato, ker so bile moje črede v rop in moje ovce za plen vsem poljskim zverinam, ker ni bilo pastirja (pastirji namreč niso iskali moje črede, ampak pastirji so same sebe pasli in niso pasli mojih čred), zato poslušaj-

te, pastirji, Gospodovo besedo: To pravi Gospod Bog: Jaz sam bom od pastirjev terjal svojo čredo iz njih rok in jih bom odstavil, da ne bodo več črede pasli in tudi da ne bodo več pastirji sami sebe pasli; in rekel bom svojo čredo iz njih čreda, da jim ne bo več za jed. Kajti to reče Gospod Bog: Glejte, jaz sam bom poiskal svoje ovce in jih obiskoval. Kakor išče pastir svojo čredo ob dnevu, ko je med svojimi razkropljenimi ovcami, tako bom iskal svoje ovce in jih bom rešil iz kra-jev, po katerih so se razgubile... Po najboljših pašah jih bom pasel in na visokih gorah Izraelo-vih bodo njih pašniki; tam bodo počivale na ze-lenih tratah in na tolstih pašah se bodo pasle po gorah Izraelovih. Jaz bom pasel svoje ovce in jaz jih bom počival vodil, reče Gospod Bog. Iz-gubljeno bom poiskal, izgnano nazaj pripeljal, ra-njeno obeval, slabo okrepečal, rejeno in močno bom varoval; in pasel jih bom po pravici... In obudil jim bom edinega pastirja, ka-teri jih bo pasel in on jim bo pastir.«

Rimski grob v Ptuj

Dne 30. aprila je hlapec Vinjo Stratella v Ptuj v bližini hiralnice oral njivo. Ko je rezal zadnjo brazdo, je plug obital ob skali. Začeli so kopati in našli dobro ohranjen rimski grob, v ka-terem je bilo človeško okostje, razni bakreni okraski in nekaj bakrenega denarja iz dobe rim-skega cesarja Konstantina, ki je vladal od 296 do 337 po Kr. r. Tik sarkofaga pa so izkopali dobro ohranjeno okostje konjske glave, iz česar se da sklepati, da je bil pokopani rimski častnik. — Ljudstvo je trunoma prihajalo, da si ogleda za-nimivo rimsko najdbo. Sarkofag in v njem naj-den denar so spravili v muzej.

Ljubljanske vesti:

Sleparji s kokainom

Ljubljana, 4. maja.

Ze ponovno smo v našem listu opozarjali na razne tihotapske primere s kokainom ter na zakonito prodajo tega omamnega strupa. Poleg tega pa se, kakor po vsem svetu, dogajajo tudi pri nas naravnost predrzne sleparije, katerih žrtve so uživalci tega strupa, dostikrat pa tudi posredovalci. Nešteto krat se zgodi, da prodaja kakor svojemu žrtvi zmes, ki je le navidezno podobna kokainu, je pa v resnici navadna zmes sode in moke. Podobne velike sleparije s kokainom je te dni odkrila ljubljanska policija.

Pred kratkim je vzbudil pozornost policije mlad fant, brezposeln inteligent, ki se je bavil s prodajo kokaina. Policija je za to vedela, ni mu pa mogla do živga, dokler ni bil zasaden prav v trenutku, ko je zopet sklepal podobno kupčijo za kokain s nekim Bosancem. Oba sta bila aretirana. Fant je pri zaslišanju povedal, da je kokain dobil od dveh tujcev, katerih imen sicer ni vedel, podal pa je točen opis obeh. Pri njem je policija zaplenila steklenico kokaina, katero sta mu iz-

ročila oba tuja, s nalogo, naj jo proda za 20.000 dinarjev. Policija je poslala ta kokain v preiskavo, izkazalo pa se je, da tu sploh ne gre za kokain, temveč za ničredno zmes natrijevega sulfata in nekega salicilata.

Čez nekaj časa je padel policiji v roke neki inozemec, doma iz Švice. Policija je mislila, da ima opravka s kakšnim mednarodnim potepuhom, toda švicar se je postavil policiji po robu, češ, da se pošteno preživlja in živi od kupčije. Na vprašanje, kaj prodaja, je mirno priznal, da kokain. Izkazalo se je, da je ta eden tistih dveh tujcev, ki sta mlademu fantu izročila v komisijko prodajo ponarejeni kokain. Švicar je priznal, da je prodal že tri steklenice s takim »kokainom« v Ljubljani, eno pa v Zagrebu, sicer ne vsake za ceno 20.000 Din, pač pa mnogo ceneje, toda kajpak še vedno z ogromnim dobičkom. Policija je izročila vse prijete krivice sodišču. Ko prestanejo sodno kazni, jih bodo kaznovali še obrtne oblasti, nato pa bo tujec izgnan iz države.

Ta primer pa ni edini. Tihotapstva s kokainom in podobnih primerov sleparij je še dosti.

Obiščite
Magoličev razstavo

Jakopičev paviljon

Od 9 do 18

Danes ob 11 dopoldne in ob 3 popoldne vodstvo po razstavi. Vodil bo g. Srečko Magolič

Novi orgle pri Sv. Krištofu bo dr. Kimovec, nakar bodo pevi zapeli nekaj lepih Marijinih pesmi, slavnost pa zaključili s šmarnicami. Vabimo!

Katehetom! Sestanek katehetov v sredo, 8. t. m. ob 5 v posvetovalnici KTD. Prof. dr. K. Capuder poroča o zgodovinskih učbenikih na naših šolah. Važno. Pridite!

Chopinova proslava v Glasbeni Matici. V petek zvečer je bil v Hubadovi dvorani Glasbene Matice spominski večer o priliki 125 letnice rojstva Friderika Chopina. Tega intimnega večera se je udeležilo glasbo ljubče ljubljansko občinstvo, ki je napolnilo dvorano. Uvodno besedo o Chopinu je imel prof. Pavel Šivic, nato pa je izvajal štiri Chopinove skladbe. Trio pianista prof. Lipovca, violonista prof. Ruplja in čelista prof. Leskova je tudi izvajal več Chopinovih skladb. Pevske točke je dovršeno prednašala gdnica Stefka Korenčanova. Nato je g. Mahkota pozdravil prisotnega poljskega skladatelja in pianista Raoula Koszalskega, katerega opero »Jemur« bo prihodnji teden vprizorila ljubljanska opera. Koszalski je sedaj za svojim slavnim sorojakom najboljši interpret Chopina. G. Koszalski se je vsedel nato h klavirju in zaigral štiri Chopinove skladbe. Občinstvo je sicer vedelo, da je g. Koszalski velik umetnik, toda tako izvrstno prednašanje Chopina je nadvse presenetilo. Občinstvo seveda ni varčevalo z navdušenim aplavzom.

Obleko ali površnik po svoji želji
dobite pri priznani solidni turdki
J. Maček, Aleksandrova c. 12.

Skušnje za pasijonsko dramo »V času obiskanja« so v polnem teku ter obetajo slovenski literaturi novo obogatitev z zgodovinskim virom odgovarjajočo dramo iz Jezusovega življenja. Stevilni pomnoženi ansambli, nova scenerija in od avtorja g. Gregorin v vsakem pogledu vzgledno naštudirana drama, bo brez dvoma vzbudila najživahnejše zanimanje našega občinstva. Premiera bo predvidoma 11. t. m.

Občni zbor Jugoslov.-češkoslovaške lige v Ljubljani bo v torek, 7. maja ob 20 v II. nadstr. »Zvezdec. Vabljeni so vsi člani lige in prijatelji Češkoslovaške.

Ja, ia!

S spomladanskim solncem vzamete zopet fotokamera v roke. Utegnilo bi vam kaj manjkati, zahtevajte v Drogeriji Gregorič oba nova brezplačna cenika.

Drogerija Gregorič
dr. s. o. z.

Ljubljana, Prešernova 5

○ Za duha in telo. 16 dni na morju in na razvalinah slavne grške in egiptanske kulture pomeni 16 dni telesnega počitka, a tudi 16 dni dušnega užitja. Poleg razvalin starih kultur klije v Grčiji in Egiptu novo življenje; vstala so nova velenja. Izletnikom Jadranske stráže, ki priredi v času od 30. junija do 16. julija propagandno potovanje z ladjo »Kraljica Marija«, bo dana izredna prilika, da si na mestu, kjer so nekdanje evetle stare kulture, pokličejo v spomin zgodovino velikih narodov, ki jo doslej poznajo samo iz knjig. Cena potovanja od 3.400 do 6.700 Din. Za otroke od 7. do 10. leta polovična cena. — Priglasite se Jadranski stráž v Ljubljani, Tyrševa cesta 1.

○ Mestni fizik g. dr. Mavrič Rus se je preselil in ordinira na Miklošičevi cesti 6 v poslojpu Ljudske posojilnice.

○ Kino Kodeljevo (tel. 3162). Danes ob 15 križem in mečem; ob 17 in 20.30 in jutri ob 20.30 S križem in mečem (José Mojica) in Princeza Nadja.

○ Združenje gostilniških podjetij v Ljubljani obvešča svoje članstvo v zvezi z okrožnico, da gre po volivnem zakonu samo za omejitve prodaje alk. pijač, ne pa tudi za omejitve prodaje brezalkoholnih pijač in jedil. Zato se gostilniški obrati

Gospodje gostilničarji, hotelirji.

Zadovoljen gost je najboljša reklama za Vaše podjetje!
Stalnega gosta je težko dobiti — a lahko izgubiti!

✓ dobro jedjo in vinom ponudite gostu smiraj mineralno vodo, ali redno prvo vrsto vina!

Radenska odgovarja vsakemu vodu! Za njo jamčimo, da bo zadovoljen gost in Vi!

Ako v Vašem kraju ni zastopstva Radenske, jo naročite samostojno. Zavež se 25 steklenicami a 14 decil: 130- Din franko Slatina Radenci. Isto priporočamo tudi zasebnikom, da se pravočasno preskrbijo za letno vročino z nekoliko zavrženimi Radenski.

Zdravje je užitek!

Vsa navodila, cenike, pošlje radevolje in z veseljem: Uprava kopališča Slatina Radenci, Slovenija.

z izjemo vinotočev po zakonu pod kaznijo te tri dni ne smejo zapreti.

○ Uduženje p. t. t. zvančnikov in služiteljev kraljevine Jugoslavije, pododbor v Ljubljani, sporoča cenjenemu občinstvu, da se tombola zaradi volitev ne bo vršila 5. maja t. l., ampak 12. maja.

○ Društvo izloženih aranžerjev Dravske banovine v Ljubljani prosi, da se vse informacije in dopise adresira na tajništvo: Megušar Stane, Ljubljana pri F. Urbanc.

○ Avtobusna vožnja v Benetke, Gorico, Trst, 14. 15. in 16. maja prijaviti do 8. maja v trgovini Lustra zraven Slamičeve restavracije.

○ Ponesrečeni. Z motorja je padel 32 letni banovinski cestni nadzornik Viktor Demšar iz Lanočca pri Radovljici. Zlomil si je levo nogo. — V petek zvečer se je pri letovidi ponesrečil 22 letni zobotehnik Leopold Turk. Pri padcu si je poškodoval glavo in dobil notranje poškodbe. — Pod voz je na Gosposvetski cesti padel 29 letni točaj Rudolf Pležnik, uslužben pri Mikliču. Dobil je nevarne poškodbe po vsem telesu.

SUKNO ZA OBLEKO BOŠ
KUPIL NAJCENEJE PRI
TEOKAROVIC
KI JE ZNIZAL CENE DO 40%

Moste pri Ljubljani

Na belo nedeljo se je vršil v Salezijanskem mladinskem domu občni zbor Vincencijeve konference. Predsednik Alojzij Kocmur je poudarjal, kako narašča potreba, krčijo se pa dohodki. Navalu brezposelnih bi mogla od pomoči le javna uprava z zaposlitvijo. Niso na mestu podpore, kjer gre za delazmožne in delavoljne družinske očete, ki so navajeni preživljati svoje družine s poštenim delom, ne pa s prosjačenjem. Brezposelnost je velika narodova katastrofa, katero mora in mora ozdraviti edino država. Nedopustno je, da se pri tem položaju trpi, da se prelamlja božja in državna postava glode nedeljskega dela in se dela na raznih zgradbah vpiro vsakega ljudstva. S tem se skruni javna morala in zasmejuje božja postava. Konferenca je napravila, kar je bilo v danih razmerah mogoče, zbrala je 28.000 Din in razdelila 1 vagon krompirja, 15 vreč moke in razno špecerijo. Gosp. ekspozit Miha Jenko je poročal o delovanju odseka konference v domu sv. Družine, ki se lepo razvija. Pri slučajnostih so nekateri zahtevali pojasnila, zakaj ljudska sola v Mostah že več let nima drugega kateheta, odkar je umrl gosp. Bonac, pa sploh nobenega. Poudarjalo se je, da je konferenca v prvi vrsti dolžna skrbeti za versko vzgojo otrok in spada v njen delokrog, da se kdo zgane in napravi korak za odpravo tega nedostatka. Končno se je sklenilo napraviti prošnjo, da se to vprašanje čimprej reši.

St. Vid pri Stični

Zjutraj 2. maja je bila huda elana. Sadna drevesa, ki so stala v najlepšem cvetju, so velika trpela. Pozno sadje, ki še ni razvil cvetja, utegne še kaj sadja donesti, zgodnje sadje je pa večinoma pozeblo. Ravno tako je s trto. Letošnji pridelek je uničen. Krompir, kjer je že ozelenel, je ves osmojen od slane. Tudi zjutraj 3. maja je bila elana, a ne tako huda. — Dne 2. maja je prišel inženjer gradbenega oddelka iz Ljubljane in določil kod in kako se bode gradila cesta iz Doba na banovinsko cesto pri Pokojnici. — V petek, 3. maja je pa poslal higijenski zavod dva gospoda inženjerja, da končno določita, kod se bodo položile cevi za vodovod, po katerem vab St. Vid že skoraj 40 let hrepeni. — Hvala Bogu, da so se merodajni krogi odločili za nujno potrebni vodovod. Ljudje komaj čakajo, da bodo kaj zaslužili, kajti stiska za živež je velika. Niti kmetje niso lani toliko pridelali, da bi imeli zadostno živeža, kaj pa šele hišarji in gosti! Ti so reveži. — Županstvo je dobilo nekaj koruze brezplačno. Za njo bi se kmalu stegli. Dva vagona koruze je pa županstvo dobilo po znižani ceni (95 par za 1 kg). To so tudi takoj vzeli. To bode zaleglo komaj za en mesec.

Novo mesto

Hud mraz. Ze ves pretekli teden smo imeli skrajno slabo in mrzlo vreme. V sredo je celo zapadel po Gorjancih in okoliških hribih sneg. V noči od četrta na petek pa je pritisnil tako hud mraz, da je pozeblo veliko vrst sadja, ki je baš sedaj v najlepšem cvetju, in druge zeljenci. Po nekod so ponoči kurili na vrtovih. — Lansko leto se je končalo s katastrofalno povodnijo, ki je napravila ogromno škodo na poljskih pridelkih, letošnje leto pa se je pričelo z mrazom, ki obeta že naprej uničiti setev. Ni čuda, če gleda kmet a strahom v bodočnost.

Samostanska cerkev se je za velikončne praznike odela v kaj lepo obleko. Mnogi dobrotniki so pripomogli, da je dalo vodstvo samostana preslikati spodnji del cerkvene ladje in stebre, na katere je naslonjen kor, ter spodnji del presbiterija. Kakor pa čujemo, bo do nove maše, ki bo letos v tej cerkvi, napeljana električna razsvetljava tudi na oba lestence pri velikem oltarju.

Mesto organista in cerkovnika v kapiteljski cerkvi je bilo podeljeno g. Marklju Antonu, ki je doslej opravljal dve leti službo organista na Krki pri Stični. Svoje novo službeno mesto bo nastopil 19. maja.

Več kot 10.000
zdravniških
priznanj!

za okrepitev slabotnih slabokrvnih in rekonvalescentnih
IZVRSTEN OKUS

Dobiva se v vseh apotekah po sledečih cenah:
Steklenica 1 liter Din 77—, 1/2 litra Din 48—, 1/4 litra Din 32—
Reg. Sp. br. 3290 24. II. 1933

Serravallo

KINA-VINO

z železom

Mariborske vesti:

Za napredek tujskega prometa

Maribor, 3. maja.

Tujsko prometna zveza v Mariboru je za povzdig tujskega prometa pokrenila akcijo, da bi zavod A. B. C. v Zagrebu, ki deluje že več let uspešno v drugih delih države, razširil svoje delovanje tudi na kraje bivše Stajerske, ki je zaradi svojih kopališč in letovišč zelo priljubljena pri prebivalstvu drugih pokrajin, zlasti velikih mest. Zveza je povabila uprave naših kopališč: Rogaska Slatina, Dobrna, Slatina Radenci, Rimske Toplice, Laško, Rimski vrelci ter vsa letovišča, zlasti postojanke SPD na Pohorju in v Savinjskih Alpah, da takoj stopijo v zvezo z zavodom ABC v Zagrebu. Poslovanje tega zavoda ima namreč za razvoj našega tujskega prometa lahko velik pomen. Obstoja pa v tem, da zavod izstavlja fiksnim nameščenem in tudi drugim osebam proti primerni garanciji kreditna pisma, s katerimi poravnajo izdatke za sobo in prehrano v letoviščih in kopali-

ščih. Po prejemu računa iz kopališča (največ do višine akreditiva) pa zavod predpiše svojemu članu odplačilo računa v 6 zapor. mesečnih obrokih. Zavod prevzame napram kopališčem 100% delkredere. Na ta način lahko hotelirji kreditirajo gostom brez vsakega rizika, obenem pa vrši zavod ABC veliko brezplačno propagando, kar privabi v letovišča veliko gostov. Poleg tega ima hotelir ali kopališče še to ugodnost, da se vse poslovanje z gosti poenostavi, ker dobi od zavoda vsak mesec ovrh. Zavod si pa za svoj trud zaračuna minimalne stroške. Obenem pa je akcija zavoda socialnega pomena, ker omogoča tudi manj premožnim slojem, da si privoščijo ugodnosti kopališča in letovišča. Vsekakor bi bilo razširjenje delovanja zavoda ABC za naša kopališča in letovišča velikega praktičnega propagandnega pomena, ker bi jim privabilo veliko novih gostov, za katere jamči zavod kot plačnik.

○ Ogromna škoda. Mraz je povzročil v Slov. goricah pravo katastrofo. Včeraj na trgu so vsi okoličani govorili samo o tej nesreči in mnogi so jokali, ko so pripovedovali o svojih uničenih sadonosnikih in vinogradih. Mraz je segel tudi v višje lege ter so pozebli vinogradi celo pri Sv. Urbanu nad Mariborom, ki je najvišja točka Slov. goric. Ljudje letos res ne bodo imeli ničesar, kar bi se lahko spravili v denar in revščina bo v mariborski okolici nepopisna. Tudi mesto bo zaradi tega močno trpelo, ker bo kupna moč vsega okoliša padla na ničlo.

○ Majnisti govori v stolnici. Danes v nedeljo: Boga samega molji. V ponedeljek: Spiritizem. V torek: Odpad od Boga. V sredo: Domisljavnost. V četrtek: Jehova. V petek: Krivopisnežnik. V soboto: Ne bodi suženj. V nedeljo: Ako Gospod ne zida hiše.

○ Darovi za popravilo Kalvarije so dosegli že lep znesek. Mariborčani radi prispevajo za ureditev najlepše izprehodne točke poleg mesta. Vendar bo potreba še mnogo več, da se bo moglo Kalvarijo dostojno po načrtu urediti. Dobro bi bilo, če bi tudi mestna občina prispevala primerno vsoto, saj bo ureditev Kalvarije v splošno olepšavo Maribora.

○ Akademski kongregacija ima jutri v ponedeljek ob običajni uri sestanek v frančiškanski kapeli.

○ Ogromen sir. Veliko pozornost vzbuja na Glavnem trgu na Krambergerjevi stojnici razstavljen ogromen kolač sira, ki tehta 150 kg. Je to sploh prvi komad sira, ki je izdelan v naši državi v taki velikosti. Napravila ga je sirarna »Zdenka« v Slavoniji, porabila pa je za njega 1750 l mleka.

○ Pokličite telefonsko številko 26-06 in si naročite vstopnice za koncert dne 8. maja.

○ Kupujte pri trdkah, ki inserirajo v »Slovenec«.

○ Obisk srbskega učenjaka. Pretekli teden se je mudil v Mariboru znameniti arheolog in prof. belgrajski univerze Nikola Vulič. Proučeval je muzej ter se zanimal za zgodovinske dele mariborskega mesta.

Slovenci v Zagrebu

Zagreb, 4. maja.

Odkar smo se zadnjič oglašili v »Slovenec«, se je zgodilo zopet nekaj novih stvari. Najprej moramo omeniti obe predavanji, ki sta bili v Slovencem društvu: prvo na čveto nedeljo o potresih in vodnih silah (ob 40 letnici ljubljanskega potresa), drugo pa na belo nedeljo o razkolu v pravoslavlju. Prvo predavanje so spremljale lepe skioptične slike, na katerih smo videli vse važnejše svetovne ognjenike in največje slapove. Iz prostovoljnih prispevkov, ki so se nabrali ob tej priliki, je bil osnovan fond za nabavo lastnega skioptičnega aparata. Obe predavanji sta bili dobro obiskani.

Velikonočne praznike smo lepo obhajali. Veliko nedeljo in ponedeljek je bilo pri sv. Roku za tri cerkve ljudi. Tudi na belo nedeljo se jih je precej nabralo. Tedaj smo namreč praznovali nekakšno svoje »žegnanje«, to je četrti obletnico, kar se je začela pri sv. Roku služba božja za zagrebške Slovence. Dopoldne in popoldne je bilo darovanje, ki se je lepo obneslo.

Za ljubljanski kongres na čast sv. Rešnjemu Telesu smo se šele sedaj začeli bolj vneto pripravljati. Nekateri so se takoj priglasili, druge bo treba pa še razmajati in pridobiti. V načrtu imamo, da se zagrebški Slovenci pripeljejo s posebnim vlakom, ki nas bo popeljal tudi na Brezje in Bled. Sicer pa ni v Zagrebu kdo ve kakšne gorečnosti za ljubljanski kongres. Ne vemo, zakaj.

Za prihodnjo nedeljo, 12. maja, pripravljata dramatičen odsek Slovencovega prosvetnega društva veselo spevoigro »Svoje glave«. Ker bo to zadnja predstava v tej sezoni, upamo, da bo Jeronimska dvorana primerno zasedena.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Birmovanje v ljubljanski škofiji se prične z majem. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani priporoča cerkvenim predstojnikom in župnim uradom: Slika prevz. knezoškofa dr. Rožmana (velikost 29 x 39 cm) fotografija 50 Din; ali manjša v merilu 24 x 17 cm 20 Din; Vizitacijsko poročilo komad 3 Din, Katehetsko poročilo pola 1 Din; Birmanski listi 100 komadov 10 Din; Liber confirmatorum pola 1.50 Din. Dalje priporočamo za birmance primerne molitvenike kakor: Pri Jezusu, Večno življenje, Bogu kar je božjega in drugo.

Cerkvenim zborom pa priporočamo: Foerster Ant.: 3 Ecce sacerdos magnus, 2 za mešani, 1 za moški zbor, 8 Din. — Grum Ant.: Priložnostne pesmi za mešani zbor, 20 Din. — V zbirki se nahajata tudi Riharjeva pesem »Ob škofovem obiskovanju (Blagor nam, ki v sveti čredi itd.). — Grum Ant.: Tri podoknetje za mešani zbor, 6 Din. — Lavtizar Jos.: 3 Ecce sacerdos magnus za eno-, dvo- ali 4 glasni mešani zbor, 4 Din.

Celje

○ Poročila sta se včeraj v opatijski cerkvi g. Franc Veber, uradnik Vojne zavarovalnice v Celju, in gdnica Božič Anica, privatna uradnica v Celju. Mlademu paru iskreno čestitamo!

○ Avtomobilska nesreča na Ljubljanski cesti. Včeraj, kmalu po 12 opoldne, bi se bila zgodila zaradi ne previdnosti na Ljubljanski cesti avtomobilska nesreča, ki bi lahko zahtevala tri človeške žrtve. Z novim avtomobilom tvrdke Pogati so se peljali po Ljubljanski cesti sin odvetnika g. dr. Sernečka, hčerka notarja g. Burgerja in sin trgovca g. Stermeckija. Siforal je sin g. dr. Sernečka. Ker je avto dirkali, je dr. Serneček sin prežgodaj odprl drugo hitrostno brzdino in je v tem avto pri vrtnarju Zelenku z vso silo zagnalo v drevo, da je avto skoraj popolnoma uničen. K sreči se vsem trem, ki so se vozili, ni zgodilo vsaj za enkrat nič hujšega. Sina g. Stermeckija je vrglo kakih 10 m iz avtomobila in je ostal nepoškodovan, dr. Serneček sin ima zlomljeno levo nogo, hčerka g. Burgerja pa je dobila poškodbe na glavi.

○ Gibanje celjskega trgovstva v mesecu aprilu. V mesecu aprilu sta bila pri Združenju trgovcev za mesto Celje na novo prijavljena dva trgovska obrata, odjavljena pa tudi dva. Trgovski pomočniki so bili prijavljeni 3, odjavljenih je bilo 5, trgovski pomočniki sta bili prijavljeni 2, odjavljenih je bilo 5.

○ Okradene služkinje. V petek je bilo iz podstrešne sobe v Tavčarjevi ulici 2 ukradeni služkinjam odv. dr. Kalana 1000 Din gotovine. Policija je tatu že na sledu.

○ Nemški slikar Oto Schirop v Celju. Ze dalje časa se mudi v Celju mladi in nadarjeni nemški slikar g. Oto Schirop iz Hamburga. G. Schirop se mudi sedaj tretjič na študijskem potovanju po Jugoslaviji in je dovršil že nekaj uspešnih slik iz Bosne in Dalmacije. Mlademu slikarju želimo, da bi se počutil v našem mestu čim ugodneje.

○ Požar v Prekorju. V noči od četrta na petek je gorelo pri posestniku p. d. Kmetu na Prekorju pri Celju. Zgorelo je gospodarsko poslopje. Na kraj požara so prišli gasilci iz Škofje vasi in Gaberja, katerim se je posrečilo rešiti hišo in svinjake. Požar je nastal po nesreči. Ko je stopil zvečer v hlev gospodar s svetilko, se je spodtaknil, svetiljka se je razbila, petrolej se je razlil in vnel.

Vsem cenjenim čitateljem priporočamo nakup vsakovrstne manu fakture, konfekcije, sraje in trgovine globoko znižane cene!

Kranj

Avtobusna vožnja v Benetke, Gorica, Trst — 14. 15. in 16. maja, prijaviti v trafikli Ros, nasproti hotela Stara Pošta do 8. maja. — J. Goričan.

Zagrebski otroci govorijo

Zagreb, 4. maja. V nedeljo, 28. aprila je prinesel zagrebski »Jutarnji list« zanimive razgovore z zagrebskimi otroci, katerim je uredništvo dalo 16 vprašanj. Odgovorili so šest dečkov in sedem deklic v starosti od 7 do 15 let. Sicer niso vprašanja obsegala prav globokih misli, vendar se tudi iz teh vprašanj in odgovorov da nekoliko spoznati mišljenje današnjega mestnega otroka. In to je važno ne le za starše, marveč tudi za vzgojitelje in sploh za vsakogar, kdor ima opravka z otroki.

Na vprašanje, kaj bi hoteli postati, kadar odrastejo, so različno odgovarjali, vendar nobeden ni prav visoko meril: samo dva bi bila rada doktorja, ena slikarica, tri deklice pa šivilje, ena učiteljica. V šoli ima vsak drug predmet najraje. Zanimivo je, kaj mislijo ti otroci o vojni. Večina o vojni nič ne misli in ne ve o njej drugega, kakor da je nekaj grdega; najbolje pa je odgovorila ona, ki bi bila rada doktorica: »Ja o ratu niš ne mislim. Tam su nutra razbojnik.« — Mussolinija poznata dva dečka, Hitlerja pa trije dečki in ena deklica, ki je rekla, da on paži, da je vse dobro v Nemčiji! Mestrovica pozna sedem otrok. Četudi bo kdo rekel, da je neumestno

otroke izpraševati, ali se mislijo poročiti, so ležub temu zanimivi njihovi odgovori. Trije dečki so odgovorili pritrdno, trije odklonilno, pet deklic je pritrdilo, dve pa si še nista na jasem, kaj bi. Podobno je z odgovori glede otrok: deklice si jih večinoma želijo, dečki pa manj (eden je celo odgovoril: »Ne daj Bog še njih hraniti!«). Ta je namreč o ženski mnenja, da ni vredno še ženo hraniti! Zanimivo bi bilo dognati, kje je prišel 12 leten deček do tako »modernih« nazorov. Druga vprašanja o sportu, kinu in gledališčih, o knjigah in šoli ter o potovanju so manj zanimiva in ne tako važna, zato ne bomo prinašali odgovorov. Spomnim samo še to, da imata najdoslednejšo ideologijo in najbolj izdelan nazor — kolikor se more pri otrocih o tem govoriti — 12 leten gimnazijec A. L., ki bi bil rad mornar, in 11 letna gimnazijka A. J., ki hoče postati slikarica.

Takšni so torej ti mestni otroci. Oni so povedali svoje misli, drugi naj jih sedaj sodijo po tem. Zanimivo bi bilo tudi pri nas v Sloveniji napraviti podobne poskuse. Bi videli, kako bi se držali naši otroci in kaj bi odgovorili na pr. mestni, kaj vaški otroci, kaj otroci iz industrijskih krajev itd.

Euharistični kongres

Zagrebski nadškof za kongres. Hrvatski metropolit nadškof dr. Ante Bauer je daroval za euharistični kongres 5000 Din s pristavkom, da se bo osebno udeležil kongresa.

Koledar

Nedelja, 5. maja (2. povelikonočna nedelja): Pij V., papež; Irenej, škof.

Ponedeljek, 6. maja: Janez Evangelist pred Lateranskimi vrati; Judita.

Novi grobovi

SMRT UGLEDNEGA VETERANA.

Višnja gora, 4. maja.

V petek je prispela v Višnjo goro vest, da je v ljubljanski bolnišnici umrl višnjegorski mešan Jože Zupančič. Pred nekaj dnevi si je rezal na nogi kurja očesa, pri tem pa si je zastrupil kri. Moral je v ljubljansko bolnišnico, kjer pa mu niso mogli več pomagati, dasi so poizkusili vsa sredstva in tudi to, da so mu odrezali nogo. V četrtek je poškodbam podlegel.

Jože Zupančič je bil vseskozi katoliški mož in se je udeleževal v vseh katoliških organizacijah, tako prosvetnih kot tudi gospodarskih. Ves čas je bil podporni član višnjegorskega Orla in aktivni član godbe Prosvetnega društva, kjer je igral flavto. Pri gasilcih je bil med ustanovitelji in potem vseskozi delaven član ter bi bil dobil letos ob priliki proslavitve petdesetletnice gasilske čete častno medaljo v znak hvalečnosti in priznanja za njegove zasluge. Koliko je storil dobrega kot višnjegorski župan, ki je bil v najbolj kritičnih časih, to je med svetovno vojno, se ne da povedati. Kako je tožil obupane meščane in delil pomoč potrebnim, je še danes znano. Po svetovni vojni je dobil pri tukajšnjem sodišču službo sodnega in občinskega razglasovalca. Pri tem poslu je moral prenesti marsikatero pikro na račun svoje službe, ko je prinašal razne plačilne naloge in terjatve. Naj mu sveti večna luč! Žalujemo svojemu našemu iskreno sožalju.

V Ljubljani je umrl gospod Veljčan Fink, mestni blagajnik v pokoju in mešan ljubljanski. Pokopali ga bodo danes ob 4 popoldne. Naj v miru počiva! Žalujemo našemu iskreno sožalju.

Osebnosti

Profesorski izpit je naredil z odličnim uspehom gospod Janez Logar iz Horjula. Čestitamo!

Pomagajte leškim rudarjem

Leše pri Prevaljah, 4. maja.

Na Lešah se bo te dni sestavil odbor, ki bo imel nalogo, da bo preskrbel podporo za stradalajoče rudarske družine.

Prošnje bodo poslane raznim podjetnikom, tovarnam ter osebam v dravski banovini in upamo, da bo glad leških rudarjev in njihovih družin vsaj delno omiljen. Ravno tako tudi prosimo vse premožnejše sloje v Meziški dolini, da kolikor more, priskočijo na pomoč rudarjem na Lešah. Kdor more, naj pomaga z denarjem, kdor pa tega ne more, pa naj pomaga z živili (krompirjem, fižolom itd.), če more, naj da veliko; če ne more veliko, naj da malo. Gotovo so tudi taki, ki imajo zase ne prav rabno, sicer pa vendar še porabno obleko, perilo, čevlje itd. Zlasti prosimo za otročje perilo in oblečke.

Nekaj časa je bilo dovoljeno, da so si smeli rudarji sami kopati in iskati premoč, sedaj se je rudarjem še ta ugodnost ukinila, tako da so navezani izključno le na javno pomoč. Brezposelnih je okrog 300, med temi je polovica družinskih očetov.

Zato še enkrat kličemo krščanskim ljudem: Pomagajte leškim rudarjem!

Ostale vesti

— Za romanje na Trsat v dnevi 18. in 19. maja je dovoljena polovična vozna s posebnim vlakom in tudi za vožnjo do posebnega vlaka. Izlet po morju bo letos v mesto Krk na otoku Krku (6 ur vožnje od Sušaka in nazaj). Za to lepo majniško romanje in prijeten izlet po morju se je treba prijaviti in plačati potne stroške v znesku 155 Din do 10. maja. Če bo 400 romarjev, bodo stroški znatno nižji in bo vsakdo dobil razliko povrnjeno med vožnjo. Kdor ima prosto vožnjo, plača samo 40 Din za romarsko izkaznico. Vozovnice in vse potrebno skrbi »Sveta vojska« v Ljubljani, Vrazov trg 4 (šentpeterska vojašnica).

— Brezposelnim diplomiranim tehnikom. Stanovska organizacija poziva brezposelne diplom. gradbene tehnike, da se takoj prijavijo v svrhu zaposlitve na terenskih delih. Prednost imajo stanovsko zavedni tovarši. Pismene prijave na Udrugu diplom. tehn. Jugoslavije — sekcija Ljubljana, Gradaška ul. 8.

— Smrtna nesreča voznika. V petek proti večeru je peljal 27 letni posestnik sin Alojzij Jamnik iz Rogatica na Dolenjskem težek voz hlobov. Po poti proti Turjaku pa so se mu splašili konji, ki so zdirjali, tako, da je Jamnik padel z voza in oblezel.

La nego kože prva zapoved!

Kaj koristi najskrbnejša nega, če nima uspeha radi uporabe slabega mila. Samo tako milo, katerega ime jamči za kakovost, neguje kožo tako kakor je treba, da postane lepa.

IZBIRAJTE MED SLEDEČIMI

ELIDA MILI

ELIDA FAVORIT
že deset let ljubljane razvajenih žensk.

ELIDA BELI ŠPANSKI BEZEG
milo snežnobeke barve — omamljivega vonja.

ELIDA 7 CVETIC
luksusno milo, ki si ga lahko privoščijo vsakdo. Posebno močnega vonja.

ELIDA KREMA MILO
popolnoma nov! Posebno blago za občutljivo kožo. Posrečeno na dopolnitev nove Elida kreme.

IME ELIDA JAMČI ZA KAKOVOST

modne časopise. Trgovina s pisarniški, tehniškimi, slikarskimi in šolskimi potrebščinami ima v zalogi vse v to stroko spadajoče predmete v vsaki izbiri. Založba Cankarjevih, Finžgarjevih zbranih spisov in drugega izbranega znanstvenega in leposlovnega slovstva.

— Dr. M. Opeka, Iz mojih rimskih let, brošura 45 Din, vezana 56 Din se spet dobi v Misijski tiskarni, Groblje-Domžale. Vsem, ki so prejšnje dni naročili in nismo mogli takoj ustreči, smo knjigo že odpodali. — Misijska tiskarna.

— Pogodbeni poštarji bodo dvakrat zborovali: Prvič 12. t. m. ob 15 v Celju hotel »Europa« in drugič 19. t. m. ob 14 v ljubljanskem hotelu »Metropol«. Obe zborovanji bo vodil gosp. Engelman, poštar tuhinjski.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, jeter, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in slično. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

— Klub trgovskih akademikov v Ljubljani poziva vse brezposelne absolvente, da nemudoma javijo svoje naslove klubov, poštni predal 38.

— Izlet s posebnim vlakom na Dunaj ob 15. do 19. junija, priredi »Putnik«. Odhod iz Ljubljane v soboto 15. junija ob 0.24. Prijave sprejema »Putnik« v Ljubljani do 5. junija.

— Kmečki magazin, Ljubljana, Krekov trg št. 10 (nasproti mestnega doma) Vas postreže z najboljšim blagom in najnižjimi cenami. Ako hočete dobro kupiti in prihraniti denar, potem obiščite to trgovino.

Cerkveni vestnik

SLUŽBA BOŽJA NA ROŽNIKU

Danes bo na Rožniku ob 9-govori in sv. maši z ljudskim petjem. Po sv. maši bo darovanje za cerkev, nato se bo vrnil blagoslov 4 m visokega lepega brastovga križa, ki je letos nanovo postavljen, kak streljaj oddaljen od cerkve kot spominilski križ svetega in evharističnega leta. Ob 17. uri bo pete bitanje in darovanje za cerkev.

Med tednom bo v letnih mesecih vsak torek in še, trček ob 6. sv. maši. Ob nedeljah pa vsako nedeljo ob 9. sv. maši z govorom, razen tiste nedelje po sv. Rešnjem Telesu, bliskotne nedelje in praznikov, kar bo še posebej poudarjeno. Ob nedeljah bo na Rožniku služba božja ob vsakem vremenu, ob delavskih samo ob lepem vremenu.

Spored pesmi, ki se bodo danes peale pri sv. maši, je sledeč: Premisliva cerkevna pesmarica št. 41; Zvečar gre iz groba; št. 60; Zdrava zemlja vse gospi; št. 83; K Tebi, Jezus; št. 83; Lepa si, roža Marija; p. A. Hribar; V Zakramentu.

II. evanĝelja Mar. kongregacija pri uršulinkah ima danes popoldne ob 14. uro. Prilite vse! Voditelj.

Dnevi brez hrupa.

Vsaka moderna mestna uprava gleda na to, da odpravi iz območja preveč hrupa in pa škodljive potreslajve. Tudi vi naj bi izvedli higijenske odredbe pri samem sebi, privoju družini kakor tudi v svoji okolici. Zato nosite gumijaste podpetnike.

Vaši ljubci vam bodo hvaležni

PALMA nositi — se pravi hraniti

Dobe se pri vsakem čevljarju o Jugoslovanski izdelki

Naše dijaštvo

Društvo »Dom visokošolske prireditelje 13. maja ob 30. svoj prvi družinski večer s pestrnim sporedom. Čisti dobiček je namenjen razširjati »Doma visokošolske«. Vabljeni vsi!

Radio

Naročite se na glasilo slovenskih poslušalcev naš, že nad 6 let izhajajoči tednik za radiofonijo

RADIO LJUBLJANA

Aktualni članki, misli k sporedom, kronika dogodkov v domačem in tujem radu, strokovne kritike, rubrika za film in gramofonske plošče, številne ilustracije, tehnični del, čez 20 strani sporedov. — Vsak redni naročnik ima zavarovan svoj aparat in je sam zavarovan za primer smrtne nezgode! — Uganarski natečaj v vsaki številki, dobitki elektroneke za aparat po izbiri. — Četrtna naročnina 35 Din, polletna 70 Din, letoletna 140 Din, ena številka 3 Din. Zahtevajte brezplačno številko na ogled, pišite še danes upravi tednika »Radio Ljubljana«, Miklošičeva cesta 7, Ljubljana.

Programi Radio Ljubljana

Nedelja, 5. maja: 7.30 Kmetijska posvetovalnica (inš. Sadar Vinko) 8.00 Dobro jutro! (Godba na pihala iz Devica Marije v Polju in plošče) 8.30 Čas, poročila 9.00 Vseko predavanje 9.15 Prenos iz franciskanske cerkve 10.00 Domovina, mili kraj (Slovenski vokalni kvintet in plošče) 11.00 Obvestila 12.00 Čas, koncert po željah (Radijski orkester) 13.00 Koncert po željah (plošče) 16.00 Buči morje Adrijansko (Radijski orkester, Radijski dramski studio, preigranje Jadranske Straže, godba Boltarjeva in plošče) 19.30 Nacionalna ura 20.00 Prenos iz Varšave 20.30 Koncert »Sloves« gozbe na pihala 21.30 Čas, poročila, obvestila, spored 22.00 Polka je ukazana (polke, valčki, koračnice: Radijski orkester in plošče).

Ponedeljek, 6. maja: 12.00 Iz daljnih južnih dežel (plošče) 12.45 Poročila 13.00 Čas, vreme, obvestila 13.30 Radijski orkester 14.00 Vreme, borza, spored 18.00 Ilda Livškov igra na ploščah 18.30 Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna) 18.40 Čas, poročila, spored, obvestila 19.00 Ruske narodne igre na klavirski harmoniki (preenost in nobilitetna) 19.30 Nacionalna ura 20.00 Prenos iz Zagroba, v odmoru: Letošnje predstave našega gledališča (I. Mraz), čas, poročila, program.

Drugi programi

NEDELJA, 5. maja, Beograd: 20.00 Varšava 21.00 Vokalni koncert 22.30 Plošče — Zagreb: 20.15 Vokalni koncert 20.45 Splitški humor 21.15 Slagerji — Dunaj: 17.05 Iz klasičnih in modernih operet 19.25 Koroške pesmi 20.00 Varšava 20.30 Pomladni polnočniki 22.25 Jaz 22.50 Dunajska glasba — Budimpešta: 20.00 Vsevolja 20.35 Komorna glasba 22.45 Ciganska glasba 23.25 Plesna glasba — Milan-Trst: 17.00 Plesna glasba 21.00 Oratorij »Možje«, Rossini — Rim-Bari: 17.00 Pesmi in instrumentalni koncert 20.45 Prenos opere — Praga: 19.05 Vltava 20.35 Laska glasba 21.30 Pesmi in zbori 22.30 Jaz — Bratislava: 22.30 Ciganska glasba — Varšava: 19.55 Od ognjišča do ognjišča, od krme do krme, ljudska suita, Sygietistika — Berlin: 19.00 Pastileška igra 30.00 Lipsko — Königsberg: 18.35 Pestrta glasba 20.00 Hamburg — Hamburg: 19.05 Komorna glasba 20.00 Vsevolja in orkester — Bratislava: 18.35 Silke z mrtavce, Musorski 30.00 Lipsko — Lipsko: 20.00 Varšava 20.30 Iz Mozartovih, Wagnerjevih in italijanskih oper — Köln: 20.00 Wagnerjev koncert — Frankfurt: 18.30 Vsevolja ura 20.00 Operetni koncert — Stuttgart: 19.00 Svabske narodne pesmi 20.00 Vesel večer — Monakovo: 19.45 Mesece med v glasbi 21.00 Virtuozna glasba na flavti 21.30 Regorjev koncert — Zürich: 19.05 Plošče 19.50 Ljudski koncert 21.35 Plesna glasba — Strassburg: 20.30 Alzaski večer 22.45 Plesna glasba.

PONEDELJEK, 6. maja, Beograd: 20.20 Noč v Ska. daržji 22.00 Plesna glasba — Zagreb: 20.00 Prenos iz narodnega gledališča — Dunaj: 17.35 Vokalni koncert 20.10 Pester večer 22.10 Vokalni koncert 22.10 Plošče 22.35 Zabavna glasba — Budimpešta: 20.10 Opera »Margareta«, Gounod 21.35 Zabavna glasba — Milan-Trst: 17.30 Rim 21.10 Narodne pesmi 22.00 Violina in klavir — Rim-Bari: 17.30 Mozartov koncert 20.50 Koncert po željah 22.00 Ameriške pesmi 22.30 Mandolinistični koncert — Praga: 19.30 Opereta »Trapeznika princeza«, Offenbach 21.15 Mozartov koncert 22.00 Plošče — Brno: 21.15 Boudova pesmi 21.30 Klavir — Bratislava: 21.15 Cerkevni koncert — Varšava: 20.00 Madonine rože, samostanska legenda 21.00 Komorna glasba in peje 22.10 Salonska glasba 23.05 Plesna glasba — Berlin: 19.00 Zabavni koncert 20.30 Schubertov koncert 21.10 Biletoz koncert — Königsberg: 19.30 Pesmi 20.15 Cerkevni koncert 21.00 Radijski film — Hamburg: 19.00 Frankfurt 20.10 Ljudska igra 21.30 Sedem modrih štrekov — Bratislava: 19.00 Frankfurt 20.30 Pravilne 21.15 Violinske dela poljskih skladateljev — Lipsko: 19.00 Frankfurt 20.10 Oratorij »Semeele«, Händel — Köln: 19.00 Poljska ljudska glasba 20.10 Nemška improviz 21.00 Pester koncert — Frankfurt: 19.00 Zabavna glasba 20.15 Komorna glasba 21.30 Vsevolja glasbene silke — Stuttgart: 19.04 Zabavna glasba 20.15 Majske pesmi — Monakovo: 19.04 Tih glasbena ura 20.15 Stuttgart — Zürich: 19.50 Pester večer 21.10 Händelova, Bachova in Brahmsova dela — Strassburg: 18.45 Radijski orkester 20.30 Kom. glasba.

Ptuj

Sprememba v nadzorstvu v ptujskih sodnih zaporih. Z dnem 1. maja t. l. je do sedanjega česar g. Ivan Bambič zamenjal svojo težko in odgovorno službo z g. Jarmanom iz civilnega sodišča. G. Bambič je skozi 13 let vestno vršil svoj posel ječarja s prav vzorno disciplino in je njegova stroga osebnost menda v celnem ptujskem okraju dobro znana. Kakor je posneti iz statistike, je bilo v 13 letih njegovega službovanja kot ječar 13.880 zapornikov. Vsi ti so bili obenem tudi iz njegove kuhinje prehranjeni in znaša v teh letih 105.214 porcij, ki jih je s pomočjo svoje ženske Ivanke porazdelil med kaznjence. Sodni zapor med tem časom niso bili nikoli prazni. Največ kaznjencev je bilo 72, najmanj pa 4. Ker je g. Bambič dovršil 35 let službene dobe, pojde v kratkem v zaslužni pokoj.

Vrhnika

Cenjenemu občinstvu, vsem posetnikom Vrhnike in šolskim izletnikom se priporoča točilnica v Močilniku, ki je odselej odprta vsak dan. Postrežba točna in solidna. Za obilen obisk se priporočata MARIJA in MIHA JERINA, gostilna v Rokodelskem domu.

Kotlje

Cesto iz Kotelj v Rimski vrelce pridno razbirajo. Zaposlenih je okrog 20 delavcev, ki so bili dosedaj brez službe. Dal Bog, da bi se javna dela v večji meri vršila, kajti brezposelnost postaja iz dneva v dan hujska.

Sprememba posesti. G. Kos, pd. Zgornji Pratenkar je prodal svoje posestvo bratova Marchiotti iz Rimskega vrelca.

Hlodi so mu stisnili prsni koš in mu poškodovali tudi glavo. Poklicana je bila reševalna postaja iz Ljubljane. Reševalci so dobili Jamnika še živega in so ga naložili na reševalni avto, toda blizu Želimelja je Jamnik umrl. Zato so reševalci pustili truplo kar v Želimeljah ter se je vrnil avto prazen v Ljubljano.

— V Službenem listu kraljevske banške uprave dravske banovine od 4. maja t. l. je objavljena »Naredba o poslovanju tujih državljanov«, dalje »Naredba o izpremembah in dopolnitvah naredb o skupnem davku na poslovni promet«, »Navodilo o sklepanju pogodb z učenci v industrijskih podjetjih, o izdajanju poslovnih knjižic in o opravljanju pomožnih in mojstrskih izpitov tvorniških delavcev«, »Znižanje cen soli«, »Ukinitev monopolne take na petrolej za kmetijske in ribarske namene« in »Objave banške uprave o pobiranju občinskih davčnin«.

— Kdo je bil v Rimu? Sestavljamo seznam vseh rimskih romarjev-Slovencev. Seznam natisnemo tudi posebej in ga vsakemu romarju brezplačno pošljemo. Vljudno prosimo, sporočite nam prireditelji svoje ime, stan in čas, kdaj ste bili v Rimu. — Misijska tiskarna, Domžale.

— Za Marijine vrtee. V pisarni Marijinih družb, Strelška ulica 12, se dobe: novi igrice »Pod vplivom presv. Evharistije (za deklice, 2.50 Din) in »Mašina strežnika iz Santaemae« (za dečke, 5 dinarjev), ki sta posebno primerni za pripravo na evharistični kongres, pa »Zgodbe malega Gvdonca«, ki naj bi otroška srca vnela za pogostno sv. obhajilo.

— Avtobusni izleti: V nedeljo, 12. maja v Rogaško Slatino in na Bizeljsko, 195 Din; v Potojno in Opotijo, 159 Din (s koslom v Opotiji); v nedeljo, 19. maja v Logarsko dolino, 135 Din (s koslom). — Za binkoštno praznike na svetovno razstavo v Bruxelles, 3385 Din; v Benetke, 795 Din; na Plitvice in v Crkvenico, 455 Din; na Koroško, 415 Din. — Prijave pri »Putniku« v Ljubljani do 31. maja.

— Nova založba v Ljubljani (Kongresni trg). Knjižarne audi in oskrbuje vse knjige, revije in

Gospodarstvo

Hranilnice v marcu

Pred nedavnim so listi poročali o velikem dvigu vlog v naših denarnih zavodih ter so za konec marca navajali, da so se vloge povečale na 10.035 milj. Din. Iz pravkar objavljenih podatkov Narodne banke je razvidno, da so se hranilne vloge v teku meseca januarja povečale od 9.945 na 10.035 milj. Din, toda v februarju je nastopila reakcija ter so se vloge zmanjšale na 9.980 milj. Din in so za 68 milj. Din višje kot so bile lani dne 1. marca. Kafi statistika Narodne banke za hranilne vloge se nanaša na prvega v mesecu in ne na zadnjega, kot se to nekje pomotoma čita. Iz tega sledi, da so se vloge v februarju zmanjšale za 55 milj. Din in je bil tako deloma akompenziran dvig v januarju, ki je bil izkazan s 90 milj. Din.

ZNIŽANJE OBREŠTNE MERE PRI ZANATSKI BANKI KRALJEVINE JUGOSLAVIJE A. D.

Na predlog upravnega odbora Zanatske banke je g. minister za trgovino in industrijo odobril sledečo obrestno mero za posojila pri Zanatski

banki počeni od 1. maja t. l.:

1. obrtnikom, ki nimajo delnice Zanatske banke 9 in pol % na leto;
2. obrtnikom, ki imajo delnice Zanatske banke 9% na leto pod pogojem, da imajo ti obrtniki za vsakih Din 2000 posojila najmanj eno bančno delnico;
3. obrtnim produktivnim zadrugam 9% na leto;
4. mešanim kreditnim zadrugam za kreditiranje obrtništva 7% na leto;
5. obrtnim zbornicam 7% na leto;
6. obrtnim domovom 6% na leto;
7. na državne vrednostne papirje, delnice Narodne banke in Privilegirane agrarne banke 7% na leto;

Interesenti-obrtniki za posojila dobe ustne ali pismene podrobne informacije pri podružnici tega zavoda v Ljubljani, Gajeva ulica 6.

Živina

Mariborski svinjski sejem 3. maja. Na svinjski sejem dne 3. maja je bilo pripeljanih 366 svinj in 2 kozi; cene so bile sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 45—70 Din, 7 do 9 tednov 80—90, 3 do 4 mesece 150—160, 5 do 7 mesecev 200—250, 8 do 10 mesecev 300—340, 1 leto 480 do 500 Din; 1 kg žive teže 4—5.50, mrtve 7—8.50. Prodanih je bilo 142 svinj.

Ptujski prašičji sejem. V torek, 1. maja je bil prašičji sejem srednje obiskan, kupčija pa je bila slaba. Od 266 pripeljanih živali so prodali samo 87 komadov. Cene za kg žive teže so bile sledeče: Debele 5—6 Din, pršutarji 4—5, plmene 3.50—4 Din; kg mrtve teže 9 Din; prasi stari 6—12 tednov so se prodajali po kakovosti in sicer od 45 do 80 Din komad. — Pribodni prašičji sejem bo 8. maja.

Hmelj

Zatec, ČSR, 2. maja. Po večtedenskem miru v trgovini se je proti koncu aprila povpraševanje nekoliko povečalo in so bile zabeležene te cene: 1.850—2.100 Kč za 50 kg. Obrezovanje hmelja je v glavnem končano. Sicer vlada nekaj dni mrzlo vreme in deloma snežni viharji, toda nastopil je že deloma preokret. Seveda je slabo vreme oviralo rast rastlin. V Saazer Hopfen- und Brauereizung piše komisijonar Jozef Vook iz Zateca, da rastlina dobro kaže. Pojavljajo se tudi novi nasadi, katerih je približno 5% lanske površine, večinoma pa so ti nasadi nadomestek za opuščene kulture hmelja od prej. Zaloge so zelo majhne. Prodane je bilo tudi nekaj blaga iz leta 1933. Promet je bil slab.

Les

Na tukajšnjem lesnem tržišču vlada precejšnje mrtvilo tako glede mehkega kakor trdega lesa. Povpraševanje po jelovini in smrekovini so zelo majhna, zlasti v kolikor zadeva naš izvoz v Italijo, kjer nam najuspešneje konkurira sosedna Avstrija. Sicer pa italijanski uvozniki še vedno iščejo le III. in IV. kvaliteto, bodisi v tramih ali deskah. Seveda pa pridejo v poštev le trami manjših dimenzij, skratka le drobiž. Zbog povišane italijanske uvozne carine zahtevajo italijanski kupci od naših, zlasti manjših producentov reducirane mere, češ da jim je la na ta način mogoče obiti zvišane carinske stroške. Sila razmer privede marsikaterega našega lesnega dobavitelja, da ustreže tej kupčevi zahtevi in mu dobavi blago v dimenzijah 13/16 za blago 12/15, ali pa 11/11 za 10/11 itd., kar pa znese že občutne odstotke v škodo naših lesnih trgovcev. V tem pogledu smo že opetovano opozarjali naše ljudi, naj ne ustrezajo pretiranim zahtevam laških trgovcev, a kakor je videti zamen in tako smo sami krivi, če gre naše blago v pravočo brezcenje. Vsekakor bo potrebno v tem nekaj storiti, da se zajezi takšno brezumno konkuriranje. Trg. list.

DRAMA — Začetek ob 20

Nedelja, 5. maja: Gospoda Glembajevi. Izven Izredno znižane cene od 14 Din navzdol.

Ponedeljek, 6. maja: Beneški trgovci. Red A.

OPERA — Začetek ob 20

Nedelja, 5. maja: Boccaccio. Izven.

Ponedeljek, 6. maja: Zaprt.

Torek, 7. maja: Balada večer gđne Mie Corak in g. Antona Vujančiča iz Zagreba. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 5. maja: Veseli kmetič. Znižane cene. Zadrž.

Ponedeljek, 6. maja: Zaprt.

Torek, 7. maja: Kdo je kriv? Red A. Znižane cene. Zadrž.

Naznanila

Ljubljana

1. Jegličevi-pecivi Jutri ob 20 pevaka vaja v Akademskem domu. Radi nastopa udeležba vseh pevcev obvezno!

1. Družabni sestanek ljubljanskega kluba Jegličevcev bo v torek ob 20 pri Mikliću.

1. Ljubljana. V ponedeljek 6. maja nujna pevaka vaja celotnega zbora.

1. Nočna služba lekarn. Danes: mr. Leustek, Rečeva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, Vlt. — Jutri: dr. Picoli, Tyrševa cesta 6; mr. Hočevar, Celovška cesta 62, in mr. Gartner, Moste.

1. Kino Kodeljevo (tel. 31-62). Danes ob 15 »8 križem in mečem«; ob 17 in 20.30 in jutri ob 20.30 »8 križem in mečem« (Jose Mojca) in Princeza Nadja.

Maribor

1. V proslavo stoletnice velikega ilirskega pokreta in o njegovem političnem pomenu bo govoril v petek, 10. maja odlični hrvaški zgodovinar vsočas. prof. g. dr. Ferdo Šišić iz Zagreba.

1. Nočna lekarniška služba bodo vršili v prihodnjem tednu: v nedeljo König in Maver, v ponedeljek Minaržik in Sirak, v torek Albanek in Vidmar, v sredo Savost in König, v četrtek Maver in Sirak, v petek Minaržik in Albanek, v soboto Vidmar in Savost.

Drugi kraji

Javorje pri Litji. Prostovoljna gasilska četa bo vprizorila v nedeljo, 12. maja ob 15 veseloigro »Pri belim konjicah«. Prireditelj bo na proslavi v bližnjem gostilniku.

Škofja Loka. Koncert slovenskih narodnih pesmi prireditelj pevski zbor in oktet »Ljubljanskega Zvonca« v nedeljo, 12. maja ob 20 v dvorani družabnega doma. Ker je za koncert še sedaj veliko zanimanje, naj si ohlapno preskrbi vstopnice že v predprodaji v trgovini g. Lovra Plazca.

Sport

Nogomet in olimpijske igre

Na olimpijskih igrah, ki se vršijo prihodnje leto v Berlinu, bomo imeli zopet priliko videti olimpijski nogometni turnir. Kakor znano, na zadnji olimpijadi, ki se ji vršila leta 1932 v Los Angeles-u, radi amaterskega vprašanja, ni bilo nogometa. Ker bomo torej po osmih letih zopet prisostvovali nogometnim borbam na olimpijskih tleh, bi bilo prav, da si nekoliko ogledamo zgodovino nogometnih turnirjev na prejšnjih olimpijadah.

Prvikrat je bil nogomet na programu olimpijskih iger leta 1908 v Londonu. Tedaj sta se za finale plasirali Anglija in Danska in zmagala je Anglija s 2:0. Naslednji olimpijski nogometni turnir je bil leta 1912 v Stockholmu, ki se je močno uveljavil, kajti sodelovalo je dvanajst narodov. V finale sta se zopet pririli Anglija in Danska in tudi to pot je zmagala Anglija s 4:2. Svetovna vojna je preprečila olimpijske igre, ki bi se imele vršiti leta 1916 v Berlinu in prvokrat po vojni so se srečali narodi na olimpijadi leta 1920 v Antwerpnu. Tedaj je presenetila zmaga Norvežanov nad Angleži s 3:1. V finale sta prišli belgijska in češkoslovaška reprezentanca. Tekma se je pa predčasno zaključila, ker so Čehi, pri stanju 2:0 za Belgijo, zapustili igrišče. Posledica tega je bila njihova diskvalifikacija in Belgiji se je priznal

primat. Leta 1924 je bil olimpijski turnir v Parizu, kjer so presenetili Južni-Američani Urugvajci. Tu se je zbralo 22 narodov v borbi za žogo. Odlikovali so se zlasti Urugvajci in tudi zmagali. V finalni borbi sta si stala nasproti Švica in Urugvaj in 3:0 se je glasil rezultat za Urugvajce. Leta 1928 se je v Amsterdamu še bolj opazila premoč Urugvajcev, poleg katerih je sodelovala tudi Argentina. Oba južnoameriška naroda sta bila v taki premoči, da sta v predtekma premagala vse nasprotnike in finalna tekma se je vršila v znamenja Južne Amerike. V finalu se je vršila dramatična borba med tema dvema nasprotnikoma, ki se je kljub podaljškemu končala 1:1. Šele v ponovni tekmi so zmagali Urugvajci s 2:1, ki so postali s tem ponovni olimpijski prvaki. — Pri amsterdamskem olimpijskem turnirju bi bilo pomembno še to, da so tu manjkali nekateri srednjeevropski narodi, ki so med tem vpeljali profesionalni nogomet in le 17 narodov se je borilo za visoko olimpijsko čast. Pri olimpijadi leta 1932 pa sploh ni bilo nogometa vsled — kakor smo že omenili — nesrečnega in še vedno nepopolno rešenega amaterskega vprašanja. Morda bo Berlin v tem pogledu kaj razčistil vprašanje amaterstva, če ga ne bo morda še bolj zapletel.

Tudi otroci že fotografirajo!

Fotografiranje s

Kodak Baby-Brownie

kamero je tako preprosto, da že ni več mogoče napraviti napake. Kamera stane samo Din 75.—. To je napolnena kamera, ki si jo lahko vsak nabavi. Zahtevajte od najbližnjega foto-trgovca, da Vam pokaže to kamero, ki je dobra, praktična in poceni. Format slike je lep, velikost pa 4x6,5 cm. Uporabljajte vedno Kodak ali Pathe filme, s katerimi boste dosegli dobre posnetke.

Ženske olimpijske igre

Mednarodna ženska sportna zveza, ki že od leta 1922 vsake štiri leta prireja ženske svetovne igre v lahki atletiki in hazeni, je predlagala mednarodnemu olimpijskemu odboru, da bi se pri olimpijadi leta 1940 izločile ženske panoge. Ta predlog je bil napravljen na podlagi sklepov o priliki zadnjih ženskih svetovnih iger, ki so se vršile meseca avgusta leta 1934. Tedaj je bilo v Londonu zastopanih 18 narodov, med katerimi so bili vsi oni, ki v ženskem sportu kaj pomenijo.

Prihodnje ženske svetovne igre se vršijo leta 1938. Tedaj bodo program razširili še z drugimi sportnimi panogami, kakor plavanje, sabljanje itd. Omenjeni predlog stremi za tem, da bi se prva ženska olimpijada vršila že leta 1938 in bi bile že tedaj vse ženske sportne panoge zastopane in to sabljanje, rokomet, hokej, lahka atletika, plavanje, tenis, telovadba, jahanje itd. Krogi v mednarodnem olimpijskem odboru so zadovoljni s tem predlogom, ki se bo obravnaval prihodnje leto v Berlinu o priliki svetovnih iger.

Službeno iz LNP. Radi volitev so vse današnje nogometne prireditve odpovedane.

Naša zmaga v Berlinu

Berlin, 4. maja. AA. DNB poroča: Na berlinskem borilskem odru so nastopili štirje tuji borilci. Jugoslovanski prvak srelnje kategorije Hiber je premagal Nemca Reita. Čehoslovak Štekel je izgubil proti Katru. Nemcu, Francoz Ric se je boril neodločno z Nemcem Fischer-jem. V glavni borbi je zmagal Nemec Hoyer proti Čehoslovaku Ambrožu. Vse zmage so bile po točkah.

Varšava, 4. maja. AA. V zvezi z nacionalnim praznikom je bilo včeraj po vsem Poljskem 300 cross-countryjev. Sodelovalo je 14.500 sportnikov.

ŽSK Hermes : ASK Primorje

Jutri na igrišču ŽSK Hermesa ob 14.30 predtekma rezervnih moštev; ob 16 glavna tekma 1. moštva ŽSK Hermesa : Liga moštvo ASK Primorje.

ŽSK motoosekija ima danes izlet v Gorenjo vas nad Škofjo Loko. Zbirališče ob 13 pred gasilskim domom v Šiški. Prijatelji kluba vabljeni!

Naznanilo. Podpisana se zahvaljujeva cenjenim naročnikom tvrdke **VALENTIN VOJSKA, pleskarstvo in ličarstvo, Ljubljana** za dosedaj izkazano naklonjenost in obenem naznanjava, da bova vodila obrt dalje pod imenom **STANE VOJSKA, pleskarstvo, sobo in krko-slikarstvo, cerkvena ul. 11** Vsem p. n. naročnikom se vljudno priporočava **Stane Fani Vojska.**

Najnižje cene!

Velika izbira!

PRIDITE IN PREPRIČAJTE SE

o naših nizkih cenah in dobri kvaliteti našega blaga.

Creppe de Chine	Din 22.—	Brisače	Din 5-50
Creppe de Chine čista svila	> 40.—	Delen	> 7-50
Creppe Georgette čista svila	> 40.—	Zavesa tridelna	> 65.—
Creppe Satin čista svila	> 45.—	Gradi za madrace	> 19.—
Creppe za obleke	> 9.—	Oksford	> 6.—

Belo blago, lastni izdelki!

Kontenina 80 cm	Din 4.—	Kontenina za rjuhe, 150 cm	Din 12.—
Sifon	> 6.—	Bejo za rjuhe 150 cm	> 17.—
Sifon la	> 9.—	Za kapne, 180 cm	> 24-50

Pri odjemu celega kosa poseben popust.

NARODNI MAGACIN
SPLOŠNA TEKSTILNA D. D.
Ljubljana, Mestni trg 17

Zahvala

Za premnoge izraze iskrenega sočutja, katere smo prejeli ob težki izgubi naše predobre soproge, mame, babice, hčerke, sestre, teta, svakinje in tašče, gospe

Matilde Tadina roj. Zaverinik

žene gostilničarja in mesarja

izrekamo vsem najprisrčnejšo zahvalo. Stejemo si v dolžnost, da se še posebej zahvalimo pred duhovščini, osobito g. msgr. dr. Kruljcu za tolažbo na smrtni postelji in grobni govor, vsem tistim, ki so jo večkrat v boleznih obiskali in tolažili. Nadalje izrekamo zahvalo pevskega društva, gasilec, vsem darovalcem krasnih vencev in šopkov ter ostalim, ki so drago pokojnico v takim številu preskrbili k večnemu počitku. Bog plačaj!

V Laškem, dne 3. maja 1935.

Zalujoči ostali

Borzo

Dne 4. maja 1935.

Denar

Ta teden je znašal promet na ljubljanski borzi 3.597 milj. Din v primeri s 4.887, 2.05, 5.974 in 8.263 milj. Din v prejšnjih tednih. Največ prometa je bilo v avstrijskih šilingih in španskih pezetah.

Curih. Belgrad 7.02, Pariz 20.38, London 14.95, Newyork 309, Bruselj 52.325, Milan 25.4625, Madrid 42.225, Amsterdam 208.85, Berlin 124.30, Dunaj 57.85, Stockholm 77.10, Oslo 75.10, Kopenhagen 68.75, Praga 12.895, Varšava 58.30, Atene 2.90, Carigrad 2.48, Bukarešta 3.05, Helsingfors 6.60, Buenos-Aires 0.785.

Žitni trg

Novi Sad. Do jeseni borza v Novem Sadu ob sobotah ne bo delovala.

V abesinskem cesarstvu

Mešanica ver in narodov

Monakovski profesor dr. Aufhäuser je preštudiral Abesinijo in je o njeni mešanici ver in narodov napisal članek. Iz tega posnemamo:

Pisana je mešanica narodov v abesinskem cesarstvu, pisane so tudi vere. Pristni Abesinci so že od 4. stoletja kristjani. Že od najstarejših časov se v Abesiniji oznanja krščanstvo v obrednem jeziku »geee«, v katerem so spisanе tudi vse obredne knjige. Ta obredni jezik pa je mešanica hebrejskih, aramejskih in grških besed ter priča, kako je mešano tudi abesinsko krščanstvo tako zvane »koptske cerkve«.

Pred vsem se Abesinci bahajo, da

imajo skrinjo zaveze.

Pripovedka pripoveduje, da so skrinjo zaveze iz judovske dežele pripeljali, ki je Abesinijo vladal Menelik I. Z njo so prišli judovski leviti in od vsakega izraelskega rodu po en mož... Ta skrinja je spravljena v Aksumu, ki je politično in versko središče dežele. Sicer pa je v tabernaklju vsake koptske cerkve spravljen tudi posnetek one skrinje zaveze, ki je v Aksumu.

Poleg skrinje zaveze, ki je vzeta iz judovske vere, koptski kristjani poznajo tudi

obrezovanje novorojenih otrok,

dečko in deklic. Otroke obrežejo, ko so 14 dni stari. Ko pa so dečki stari 40 dni in deklice 80 dni, jih krstijo s tem, da jih pošikrope z vodo. Če pa krate odrasle, jih potopijo v bližnji reki, da so vsi pod vodo. Pri krstu dobi vsakdo kako svetniško ime — krstno ime. Poleg tega ima vsakdo še eno ime, po katerem ga kličejo. To ime mu dajo po besedah, katere je mati govorila ob rojstvu svojega otroka. Poglavarji dobe še posebno bojno ime.

Kopti ne smejo jesti svinjskega mesa ter so tudi to prepoved očitno povzeli od judov. Imajo pa

hude poste.

Vsak teden se dva dni postijo. Poleg tega imajo vsako leto po dva dolga posta 40—45 dni. Torej se abesinski Kopti postijo do 200 dni na leto.

Tudi cerkveno stavbarstvo je posneto po judovskih sinagogah. V cerkvi imajo za zahodno — južni strani 3 prostore: vežo, pevski prostor in svetišče, kamor smejo koptski kristjani stopiti le, kadar se postijo. Za svetiščem stoji kvadratni prostor, kjer je najsvetejše. Slike v bizantinskem slogu meje najsvetejše od drugih prostorov. Pod baldahinom je oltar, na njem pa simbolična skrinja zaveze, katero imenujejo »tabot«. Nad okroglimi cerkvami se dviga lesen, železen ali bakren

kríž, ki je večkrat okrašen s praznimi novejimi jajci. Okrog cerkvice je trojni vrt ali dvorišče. Včasih je zraven tudi pokopališče.

Kakor judje, tudi Kopti

v cerkvah ne marajo kipov.

Tudi na križu nikdar ni Križnega. Zato pa so stene poslikane s slikami prizorov iz sv. pisma in iz življenja svetnikov. Skoraj vedno slikajo Marijo z Jezuškom, sv. Mihaela, Gabrijela, sv. Jurija ter devet abesinskih svetnikov, ki so umrli okrog l. 470.

Odkar se je h krščanstvu spreobrnila etijopska vladarska rodovina, se je število kristjanov močno pomnožilo. Celo sredi besnega navala fanatičnega islama, so se

zvesto držali krščanstva.

Muslimani so jim večkrat grozili, da jih bodo s silo pomohamedanili. Posebno mohamedanski osvajač Mohamed Gran, ki je pod kraljem Lebna Dengel (1508—1540) od juga pridrl v deželo, zasedel skoraj vso Abesinijo in razlrdl mnogo cerkva. Toda Abesinci so se krepko držali krščanstva. Brez njihove odpornosti bi bila danes najbrž vsa Afrika mohamedanska. Danes abesinsko-koptska cerkev šteje 3 in pol milijona duš. Ta koptska cerkev je sicer mešano krščanstvo, vendar pomeni češčenje križa v tej afriški državi.

Svetni duhovniki so oženjeni. Od drugih vernikov se po obleki le malo ločijo. Pokriti so z belim turbanom ali fezom, v roki imajo duhovniško palico s srebrnim križem. Izobraženi so kaj malo. Male dečke navadno vzamejo k sebi drugi duhovniki in jih učijo ter vzgajajo. Na čelu vse duhovščine je »Abuna« — katerega imenuje koptski patrijarh izmed redovnikov katerega koptskega samostana v egiptski puščavi. Tudi sedanji »Abuna« Kirilos — Ciril je izšel iz samostana svetega Pavla ob Rdečem morju. Ciril ne zna abesinskih jezikov, ampak govori le arabsko. Pravijo, da je on zadnji, ki je prišel iz egiptске puščave. Že sedaj je več škofov, ki so rojeni Abesinci. Narodna zavest Abesincev se namreč zelo razvija.

Abuna je tudi cesarjev posebni svetovalec. Posvečuje škofo, duhovne in dijakone, posvečuje cerkve, izreka izobčenja. Tudi leta 1916 je izobčil Lidža Jeasu, vnuka in dediča (1913—1916) Menelika II. Drugi cerkveni dostojanstvenik je »Etege« — predstojnik vseh menihov.

Vsi Abesinci so spolno zreli že od 8. do 9. leta ter se takoj poročijo.

Spoved pred spovednikom

Kopti tudi imajo, vendar se redko spovedujejo. Kadar pa srečajo duhovnika, ga pozdravijo: »Od-

veži me!« Duhovnik odgovori: »Odvežem te!« Za hude grehe je huda pokora: post 3—7 let, ko ne sme spokornik uživati ne mesa, ne jaje, ne mleka; vsak dan mora 40 krat zmoliti psalter in vsak dan 500 krat poklekati. Ob velikih praznikih prirejajo duhovniki

duhovniške plesje.

Skvarjeno abesinsko krščanstvo je polno vraž in praznoverja. Zlasti se pečajo z razlaganjem sanj in z vedeževanjem. Mnogo menihov živi v puščavi

Zgodovinske stare ure

Bilo je pred 17 leti na francoskem bojišču, kjer so si stale nesprotni nemške in ameriške čete. Po bitki, ki se je bila pravkar končala, je ameriški vojak prinesel ameriškemu naredniku čete B 4. pehotnega polka Johnu Robsonu uro, katero je bil odzvel nemškemu ujetniku. Robson je uro spravil in jo poslej nosil s seboj. Ker je Robson ostal v službi ameriške armade, je s to uro moral po vojski mnogo potovati po svetu. Tako je končno prišel tudi na Filipine, kjer imajo Američani svojo posadko.

Pred več meseci pa se je uradnik ameriškega Rdečega križa Earl Stout vozil v trdnjavo Missoula v ameriški državi Montana. Med potjo se je seznanil z narednikom Robsonom, kateri je uradniku pripovedoval tudi o svoji uri. Povedal mu je, kako je na francoskem bojišču spravil uro nemškega ujetnika in da si je poslej zaman prizadeval, kako bi našel lastnika te ure, da bi mu jo vrnil. Ta ura je za lastnika brez dvoma velika dragocenost. Ura je že stara, saj se navija še s ključem. Nemški vojak jo je

puščavniško življenje. Ti »očetje puščave« imajo velik vpliv na ljudstvo. Poleg duhovnikov so tudi svetni »debetrie« zelo vplivni. Ti so pravniki in razlagajo pisano postavo. Redovniki in »debetrie« poučujejo tudi v šolah.

Med temi monofizitskimi in krivoverskimi Kopti pa so v Abesiniji tudi rimsko-latinski katoličani,

ki so njihove prednike spreobrnil nekdanji portugalski jezuiti in frančiškani ter sedaj v Abesiniji delujoči francoski kapucini (pri Somalih in Galasih), francoski lazariisti (v severni Abesiniji) in laški duhovniki.

Nomadski Somali in Galasi so kakor Katri malikovalci in fetišisti. Islam je močno razširjen v provinci Harar. Judov pa je okrog 50.000.

To je tihotapec!

V mestu Syrakuse v ameriški državi New York so pred dnevi sodili glasovitega tihotapca Nemca Flegenhaimerja, ki je s tihotapstvom toliko zaslužil, da so ga sedaj tožili, ker je utajil za 90.000 dolarjev davkov (nad 4 milijone dinarjev!).

V začetku obravnave je državni pravdnik sporočil, da je bilo poklicanih k obravnavi mnogo prič, da pa jih 20 ni prišlo. Vse te priče bi bile morale pričati proti obtoženci. Toda več izmed njih so zadnje dni našli umorjene, večina pa je potem iz strahu pobegnila. Flegenhaimer je leta 1930, ko je bila še prohibicija, tihotapil pivo tako na debelo, da je imel samo v enem letu 2 milijona dolarjev prometa.

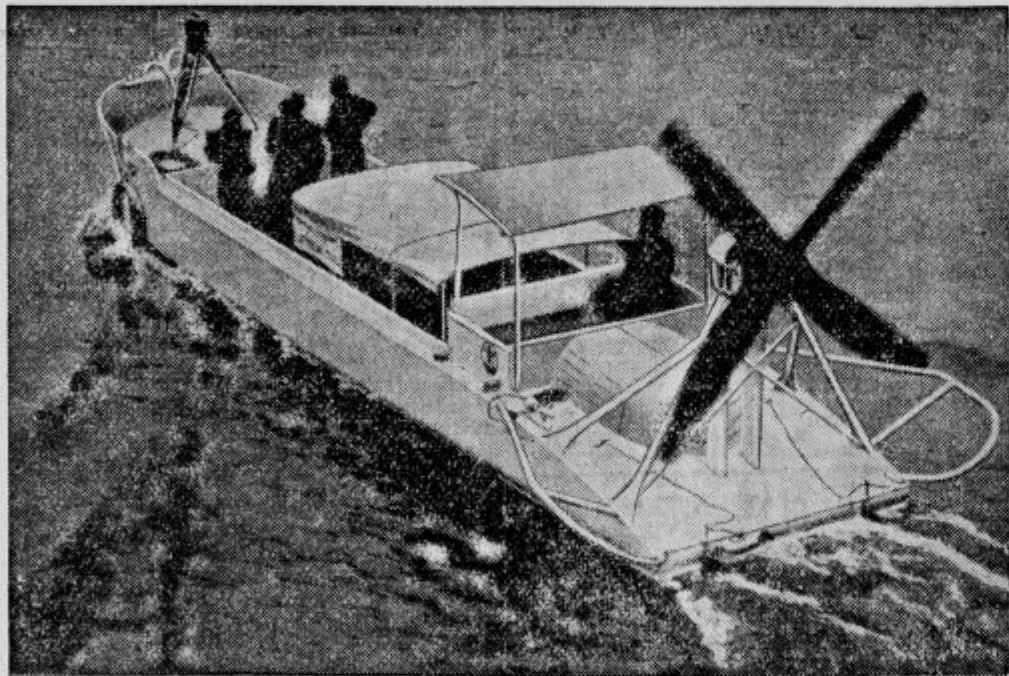
Flegenhaimer je vodil tihotapsko organizacijo iz svoje močno utrjene hiše v new-yorškem predmestju Bronx. Flegenhaimerjeva tihotapska organizacija je imela skrivne pivo-

varne, tovarne avtomobile itd. To tihotapsko centralo je Flegenhaimer sam uredil in jo zavaroval s celim labirintom hodnikov. Če je kdo hotel priti k njemu in ni bil zaželen, je imel tako urejeno, da se je tujec vjel med jeklena vrata, katera so se pred njim in za njim avtomatično zaloputnila. Tako je vjel vsakega, ki je hotel vjeti njega.

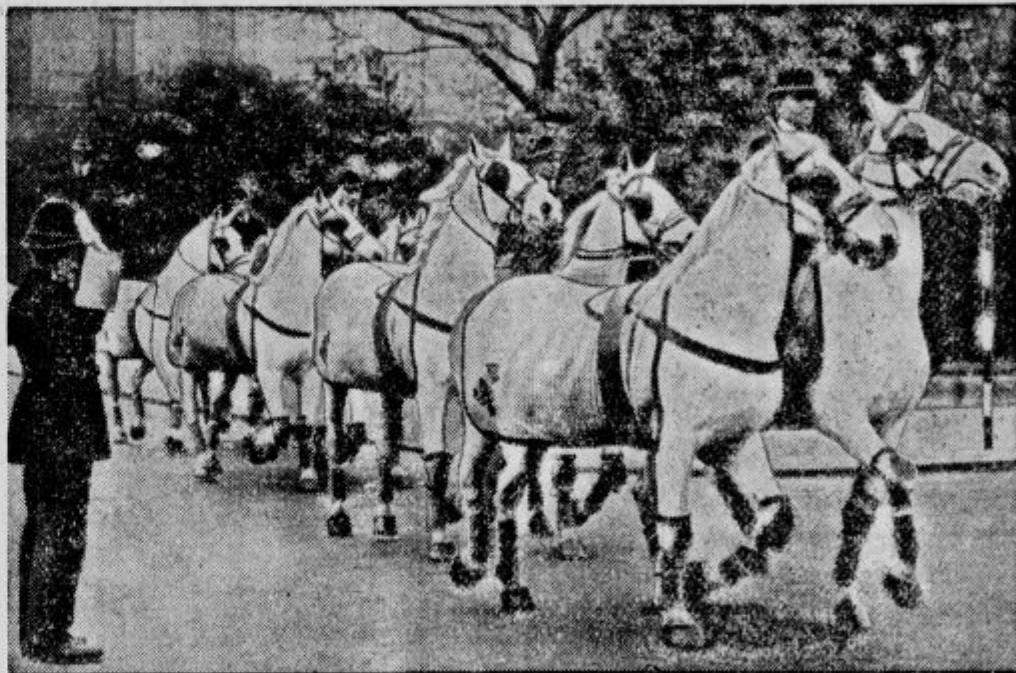
Otroški voziček z godbo

V Rimu so sedaj prišli v navado otroški vozički, ki majo pri vnožju vdelen majhen gramofonček. Če mamica hoče uspavati otročička, ni več treba, da bi mu sama prepevala uspavanko, ampak sproži vzmet in gramofon zapoje uspavanko. Ker izdelek ni drag, ga bodo lahko vdela v vsak voziček. Matere in otroci se baje te iznajdbe zelo vesela.

Zračni vijak žene čoln

Na pariški plovitbeni razstavi je razstavljen nove vrste čoln, katerega pogonja zračni vijak, propeljer, kakršni pogonjajo letala. Čoln je plitev, saj nima vodnega vijaka, zato je močno prikladen za plitve vode, kakršnih je zlasti v kolonijah vse polno.

Belci, ki bodo vozili gala-kočije angleške kraljeve dvojice ob jubilejnih slavnostih, so prišli v London

Primož Trubar

38

Trubar je v tistih treh letih svojega bivanja v Ljubljani (1562—1565) dosegel res lepe uspehe za svoje pristaše. Menda ni bilo nikogar, ki bi bil upal javno proti njemu nastopiti. Posebej moramo omeniti tudi to, da med katoliškimi duhovniki in naletel na noben očitni odpor. Ker se škof Peter ni več rad vtikal v verske razmere, je poslal dunajski nuncij nekega pogumnega frančiškana v Ljubljano, da ne bi Trubar delal, kar bi se mu poljubilo. Frančiškano so rekli pater Jurij, pisal pa se je Bravšič in je bil doma iz Istre. Cerkvene govore je imel v škofijski cerkvi ter šel Trubarju precej do živega. Javno ga je imenoval »krivoverca, zapeljivca in sovražnika katoliške Cerkve.« Trubar seveda ni molčal. O Bravšiču je zapisal sodbo, ki jo priobčujemo v sedanjem pravopisu, da jo bodo čitatelji lažje razumeli in spoznali sirove izraze Trubarjevega sloga:

»Vse to dela ta rogati hudi zlodej v tem steklem, nesramnem in lažnjivem menihu pri svetem Miklavžu v Ljubljani in v njega tovariših zoper to našo vero, katera je od samega Boga v ti sveti Trojici postavljena in skozi Kristusa nam razodeta. On pa divja, razbija, preti in vse hudo zoper nas počenja.«

TRIINDVAJSETO POGlavJE

Prošt Polidor de Montagnana.

Luteranski pridigarji so z veliko vnemo oznanjevali novo vero, letali po slovenskih vaseh in mestih ter pridobivali vedno več somišljenikov. Koliko pa so storili katoličani v obrambo vere svojih očetov? Koliko so storili zanj predvsem oglejski očaki, ko je vendar večina tedanje Kranjske pripadala oblasti oglejske vladikovine? O svetnih duhovnikih niti ne vprašu-

jemo. Ti so stali večinoma ob strani. Čast pa našim škofom, ki so se borili z drugoverci.

Veljava oglejskih očakov je padla v avstrijskem ozemlju silno globoko. Deželni knezi in verniki jim niso skazovali spoštovanja, temveč nezaupanje. Očaki so bili namreč prjvrženci Benečije, ne pa Avstrije. Poleg tega je zavzemal patrijarhat previliko ozemlje, da bi bil mogel biti vsem katoličanom skrben pastir. Slednjič patrijarhi niso bili zmožni treh, v avstrijskem delu očakovine neizogibno potrebnih jezikov: slovenskega, hrvaškega in nemškega. Kot Benečani se očaki, pripadajoči tuji državi, niso smeli udeleževati kranjskih, štajerskih in koroških deželnih zborov, kar je bilo Cerkvi v veliko škodo. V deželnih zborih tedanjega časa se je namreč vedno glasovalo po dostojanstvu. Ko bi bil smel oča prihajati k zborovanju, bi bil on vedno prvi glasoval, in kakor bi bil on glasoval, tako bi bili za njim tudi drugi po znani prislovi: »Regis ad exemplum totus componitur orbis.« (Po izgledu vladarja se ravna ves svet). Ker torej oča kot prvi dostojanstvenik ni glasoval, je glasoval tisti, ki je bil takoj za njim, deželni maršal. Ta pa je bil v takratnih časih kakor vse drugo plemstvo, luteranskega mišljenja. Zato je prišel njegov glas luteranom v prid in v škodo katoličanom. V tem razmerju tiči glavni vzrok, da so katoličani vedno podlegli protestantom. Kdo naj bi se bil uprl razširjevanju Lutrove vere uspešnejše nego patrijarh, a ta se pa ni brigal za naše kraje in se tudi ni smel vtikati v naše razmere. (Glej: Dr. Jož. Gruden: Zgodovina slovenskega naroda.)

Velik nedostatek, morebiti eden največjih, je bil v ti dobi posebno ta, da duhovniki niso znali potrebnih jezikov. Luterani so vprav s pridigami največ ljudi zapeljali, patrijarh pa je imel v teh deželah nad 800 duhovnikov, toda komaj 50 od njih je bilo domačinov. Vsi drugi so bili tujci, največ Italijani, ki se niso mogli privaditi našemu ljudstvu, ljudstvo pa ne njim. Ako preiskujemo zgodovino reformacije, ne dobimo z lepa

svetnega duhovna, ki bi se bil javno v bran postavil Trubarjevim pridigarjem. Zakaj? Nekaj duhovnikov je bilo brezbržnih, ki se jim ni ljubilo pripraviti se z nasprotniki. Nekaj je bilo nevednih, da sploh niso bili zmožni zagovarjati verskih resnic napram dobro podkovanim predikantom. Največ pa je bilo takih, ki so popolno obvladali italijanski jezik, a slovenščino lomili za silo, da o nemščini sploh ne govorimo. Kako bi bili mogli zavračevati zmote Trubarjancev, posebno tistih, ki so dovršili višje šole v Nemčiji! Glavno težo dneva v boju s krivoverci so nosili redovniki, pa še teh ni bilo veliko.

Trubarju je bilo vse to dobro znano. Veselil se je napredka dela, ki ga je on začel in ki ga bo morebiti tudi srečno dovršil. Po hudem preganjanju se ni pojavilo zdaj nobeno javno nasprotstvo več. Zato je računal takole: Če bo šla stvar srečno naprej, bo polagoma vsa Kranjska v mojem taboru, saj deluje že blizu 50 predikantov, Ljubljane pa je že polovica luteranske. Ni več daleč popolna kapitulacija.

Ta račun pa ni bil popolno resničen. Trubar je nekoliko preveč videl tisto, česar si je želel. Kmetskega ljudstva je imel zelo malo na svoji strani. Ljudje so bili zadovoljni z vero, ki so jo prejeli od pradedov. Preveč jim je prišla že v meso in kri, da bi jo bili zavrgli. Zato se niso mogli sprijazniti z novotarijami, ki so jim jih vsiljevali potujoči preroki. In Ljubljana? Semtertja se čuje sodba, da bi bili vsi tedanji Ljubljančani protestanti. Trubar je trdil, da so vsi gospodje, vitezi in plemiči, sploh vsi razumnejši meščani s svojimi ženami, sinovi in hčarami luteranske vere. Takim izjavam ne smemo verjeti. Ljubljana je imela takrat samo 7000 prebivalcev. Iz luteranskih zapisnikov pa spoznamo, da smemo Trubarjevo ljubljansko občino ceniti k večjemu na 3000 duš, torej na slabo polovico ljubljanskega prebivalstva. Ne dvomimo, da je bil vsled hude agitacije večji del meščanstva kolikor toliko odtujen katoliški cerkvi, vendar se pa vsi meščani niso udeleževali luteranskega bogoslužja, temveč so omahovali med obema strankama.

MLADI SLOVENEK

Neumna Liza Za zabavo in kratek čas

S košaro napolnjeno Liza neumna — tok! tok! na dvorišče ocklja, visoko z neba se ji solnce pomladno poredno v obraz heheta.

Vanj Liza upira oči krmežljave in maje nevšečno z glavó: »Na solnce obesim naj tole perilo, je rekla gospa — le kako? Visoko je solnce, brez lestve ne pojde... Saj pravim, ti mestni ljudje! Tako godrnja naša Liza neumna, kdo reši zadrege jo te?

Halo, mladi risarji!

Danes prinašamo zanimivo in prijetno risarsko nalogo za vas. Vzemite čopič in barvice ali pa barvaste svinčnike in poslikajte neumno Lizo, ki jo predstavlja zgornja risba, po svojem okusu. Toda samo z eno barvo risbe nikar ne prevlečite, kajti takšna slika vam pač ne bi delala časti.

Risbo lahko pobarvate na pr. takole: Solnce rjava, Lizino pokrivalo rdeče, njeno obleko modro, košaro svetlorjavo, plot ob njej temnorjavo, travo pa zeleno. Tudi perilo v košari lahko prevlečete s primerno barvo, obraz, roke in noge neumne Lize pa poslikajte s svetlo rožasto barvo. Ozadnje na sliki pa naj ostane belo.

Preizkusite barve za posamezne predmete prej na kakšnem papirju in šele potem se lotite slikanja. Tako z barvami prevlečene risbe nam pošljite na ogled! Imena mladih risarjev, ki bodo risarsko nalogo napravili posebno spretno in lepo, bomo objavili v prihodnji številki »Mladega Slovence«. Dve- ma izmed njih pa bomo podelili nagrado. Nagrada bo določil žreb.

Za slikanje imate časa dovolj: pošiljke sprejemamo do 16. maja. Pošljite slike na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenca« v Ljubljani.

In še enkrat najdaljša beseda na svetu

Z rekordi je križ. Komaj človek enega postavi, že mu ga kdo z drugim rekordom izbije. Nedavno je Kotičkov striček oznanil strmečemu svetu vele-zanimivo vest, da imajo najdaljšo besedo na svetu Madžari. Te besede se gotovo ni nihče naučil na pamet, zato jo napišemo še enkrat. Ima 39 črk in se glasi:

Legeslegmegyesztegethetlebbejneknek.

Zadnjič pa je objavil še daljšo besedo (zloženko), ki je nemška in ima 48 črk. Glasi se:

Donaudampfschiffahrtsgesellschaftsdirektorswitwe.

V slovenščini ta beseda pomeni: Vdova ravnateljice paroplovne družbe.

Danes je pa Kotičkovemu stričku pisal star Ljubljancan, ki z zanimanjem prebira tudi »Mladega Slovence«, in mu sporočil, da pozna še daljšo besedo, ki je prav gotovo rekordna. Ta beseda (zloženka) ima 60 črk in je takšna:

Konstantinopolitanischerdudelsackpfeifermeister-gesellenverein.

Prevedena v slovenščino bi ta beseda pomenila: Društvo carigradskih mojstrov-pihalcev na mehove.

Se koj vidi, da smo Slovenci bistroumni ljudje. Samo se z najdaljšo besedo resda ne moremo pobahati, zato pa znamo takšno besedo poiskati drugod. Kotičkov striček se staremu gospodu zahvaljuje za prijaznost, vendar pa topot iz previdnosti ne stavi svoje glave, da je poslana beseda res najdaljša. Ni izključeno, da ima kakšen narod na svetu tako dolgo besedo, da bi nam vsem prej jeziček ohromel, preden bi jo izdrali do konca...

Komaj je Kotičkov striček k zgornjemu odstavku piko pristavil, že jo je pristorkljal v sobo stric pismonoša in mu izročil dvojico pismen, v katerih sta črna na belim napisani še dve daljši besedi. Prvo besedo mu je poslala Mali Marija, učenka II. razreda v Trzinu, drugo pa neki striček iz uredništva »Slovenca« v Mariboru. Ta zadnja beseda ima 102 črke in 32 zlogov, glasi se pa takole:

Vierwaldstüttenseesalonschraubendampferkonkurrenz-aktiengesellschaftvereinslokalitätenbürosabstauberin.

Daljših besed si nihče več ne želi in jih tudi najbrž ni, zato z današnjim dnem to »tekmovalje« z najdaljšo besedo zaključujemo.

Jezus in kmet

Nekoč je šel Jezus s sv. Petrom mimo njive, na kateri je oral kmet.

»Kako se ti orje, kmet?« ga je vprašal Jezus.

»Oh, slabo, gospod, preveč vroče je,« je odgovoril kmet.

»Pa kaj misliš, ali še ne bo dežja?«

»Nemara bo kmalu, ker so muhe tako sitne,« je modro povedal kmet.

Gospod je s sv. Petrom šel dalje in prišel do druge njive, katero je oral drugi kmet.

»Kako se pa tebi orje?« je vprašal Jezus.

»Zanič, gospod, presuho je,« je odgovoril kmet.

»No, in kaj praviš ti, ali bo kaj dežja?«

»Lahko bi ga bilo, če bi ga On tam zgoraj kaj dal,« je dejal kmet in pokazal v nebo.

To je bilo Jezusu všeč in dejal je kmetu:

»Ali hočeš iti z nama?«

»Zakaj pa ne,« je dejal kmet, »če se mi bo dobro godilo.«

»Dobro ti pojde,« mu je obljubil Jezus. »Pošlji pastirja z volji domov in pojdi z nama!«

Kmet je pustil oranje in šel z njima.

Proti večeru so prišli do neke gostilne in si naročili kuhanih jajc. Ko so se najedli, je Jezus ukazal sv. Petru, naj preostala jajca spravi v pečnico.

Ponoči je Jezus storil, da je kmet postal spet lačen. Kmet se je spomnil jajc v pečnici. Vstal je, vzel jajca in jih pojedel.

Ko so se zjutraj zbudili, so šli dalje.

Takoj za vasjo je Jezus dejal sv. Petru:

»Peter, hitro se vrni in prinesi jajca, ki si jih spravil v pečnico.«

Sv. Peter se je vrnil v gostilno, toda jajc ni več našel v pečnici. Ko je to povedal Jezusu, se je ta obrnil h kmetu in ga vprašal:

»Ali si ti ponoči pojedel jajca, ki so nam ostala?«

»Pri moji veri, gospod, jaz jih nisem,« je zatrjeval kmet.

Šli so dalje in prišli do morja.

Voda v morju se je takoj razdelila, da je ostala v sredi suha pot. Jezus je s sv. Petrom stopil nanjo in krenil na drugo stran morja. Kmet pa se je bal, da utone in ostal je na obrežju.

»Le pojdi z nama,« ga je vzpodbujal Jezus, »in nič se ne boji!«

Kmet je stopil v morje, a voda se je nad njim razlila, da se je začel potapljati.

Jezus mu je dejal:

»Priznaj, da si pojedel jajca in potem ne utoneš.«

Prijel ga je za roko in ga držal nad vodo.

Ko je kmet videl, da mu ne grozi nevarnost, je tajil dalje:

»Pri moji veri, gospod, jaz jih nisem pojedel.«

Jezus ga ni dalje izpraševal, marveč ga je povedel s seboj v tujo deželo. Pred kraljevsko palačo v glavnem mestu te dežele so se ustavili in Jezus je ukazal kmetu:

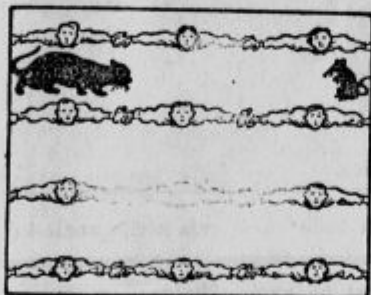
»Vzemi šibico, pojdi v palačo in reci, da si zdravnik. Kralj ima bolno hčerko, ki je noben zdravnik ne more ozdraviti. Ko te privedejo do bolnice, ji položi to šibico na prsi.«

„Muc, na, muc!“

(Nova igra o mački in miški)

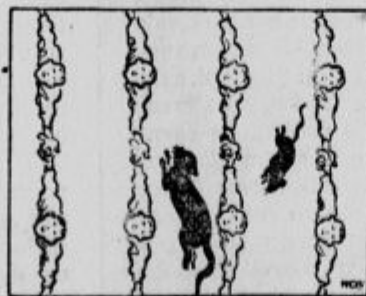
Saj poznate staro igro o mački in miški: Otroci se vstopijo v krog in se držijo za roko. Mačka in miška se lovita v krogu. V silo lahko miška predere krog in zbeži na prosto, dočim mačka tega ne sme. Če mačka ujame miš, zamenjata vloži. In igra se prične znova.

Nova igra je pa nekoliko drugačna in še bolj zanimiva. Petnajst do dvajset otrok se postavi v štiri vrste. Če jih je šestnajst, šteje vsaka vrsta štiri otroke, če jih je dvajset, pa pet otrok. Čim več

je otrok, tem dalje so vrste in tem živahnejša je igra. Igralci so drug od drugega oddaljeni po dva metra in prav toliko je tudi prostora med posameznimi vrstami. Dva otroka predstavljata mačko, oziroma miško, eden pa poveljuje vsem skupaj.

Poveljnik napove začetek igre s klicem: »Roke narazen!« Igralci se primejo za roke, tako, da nastanejo med posameznimi vrstami ulice, po katerih tekata mačka in miška. In igra se začne. V začetku vrste stoji mačka, na koncu pa miška. Miška je torej pred mačko za celo ulico. Miška pomigne mački z roko in zakliče: »Muc, na, na!«, nakar zbeži, mačka pa za njo. Tako se lovita med ulicami. Če

je miška v nevarnosti, da jo mačka ujame, zakliče poveljnik: »Na desno!« In vsi igralci se morajo obrniti okoli svoje ose za polovico obrata. Tako nastanejo popolnoma nove ulice, obrnjene v čisto novo smer. Seveda sta zdaj tako miška kakor mačka ločeni druga od druge in mačka mora napeti vse sile, da ujame miško. Včasih je miška kar za dve ali tri ulice oddaljena od mačke. Miška spet vabi mačko: »Muc, na, na!« in lov se prične znova.

Seveda ne sme mačka predreti vrst, da pride do miške, ampak mora obiti vse ulice zapovrstjo. Ker ima poveljnik pravico, da ukaze obrat: »Na

Kmet je odšel v kraljevo palačo in se predstavil za zdravnika. Odgovorili so mu:

»Brez števila je bilo tu že najimenitnejših zdravnikov, a nihče ni znal pomagati, kako boš potem znal ti?«

Kmet pa ni nehal prositi. Prosil je toliko časa, da so mu nazadnje res dovolili stopiti v bolniško sobo. Kmet je takoj položil šibico na prsi bolne kraljčice. Kraljčica pa je začela kričati od bolečin. Kmet je v strahu zbežal, med begom pa so ga poslušeno namlatili.

Kraljčica bolezen se je še poslabšala.

Kmet se je vrnil k Jezusu. Jezus ga je vprašal, kakšno plačilo so mu dali za zdravljenje.

»Oh, tepen sem bil, pa še kako!« je potožil kmet.

Jezus je vzel drugo šibico in ukazal kmetu:

»Pojdi še enkrat gori in povej, da si zdravnik. Ta šibica bo pomagala.«

Kmet se je prijel za zadnjo plat, kajti bal se je, da bo znova tepen. Po dolgem obotavljanju pa je vendarle ubogal in šel. Komaj je položil šibico bolni kraljčici na prsi, je ta začela od veselja peti, tako ji je naenkrat odleglo.

Vprašali so kmeta, kakšno nagrado si želi za zdravljenje.

»Denarja si želim, kaj pa drugega!« je odgovoril kmet.

Odvedli so ga v zakladnico in mu veleli, naj si s kupa zlata vzame denarja, kolikor hoče. Kmet si ga je nabral polno vrečo, da je komaj nosil.

Ko se je vrnil k Jezusu, ga je ta vprašal, kaj ima v vreči.

»Denar,« je povedal kmet.

Šli so dalje skozi mestne ulice, kjer je hodilo mnogo ljudi. Kmet bi se s polno vrečo rad izmuznil. Neopazeno je krenil v neko stransko ulico in pustil Jezusa in sv. Petra sama.

Kmalu nato se je Jezus obrnil in vprašal sv. Petra, kam je izginil kmet.

»Najbrž jo je popihal v stransko ulico,« je odgovoril sv. Peter.

»Prestriževa mu pot!« je dejal Jezus.

Pohitela sta in prekrizala pobeglemu kmetu pot.

»No, kje si pa ti hodil?« ga je vprašal Jezus.

»Samo krajšjo pot sem si izbral, gospod,« je odgovoril kmet.

»Zdaj pa pojdi spet z nama!« je velel Jezus.

»Zunaj mesta si razdelimo denar.«

Ko so bili zunaj mesta, je Jezus obrnil vrečo in vsul iz nje denar na kup. Potem ga je razdelil na štiri enake dele.

To se je kmetu zdelo čudno. Vprašal je Jezusa:

»Cigav je pa ta četrti delež, ko smo samo trije?«

»To bo pa od onega, ki nam je jajca pojedel,« je odgovoril Jezus.

»Pri moji veri, gospod, jaz sem jih pojedel,« je zdajci hitro priznal kmet.

»Zato, ker si priznal, si vzemi ves denar, kajti midva ga ne potrebujeva,« je dejal Jezus in obraz mu je zasijal v žarki luči odpuščanja in usmiljenja.

»Toda vdrug, sin moj, nikar ne laži!«

desno!« kadarkoli se mu zljubi, se včasih zgodi, da se miška, ki je bila prej bogve koliko ulic oddaljena od mačke, kar naenkrat znajde pred njo — in se ujame v past. Mačka ima v roki rutico, zavezano v voz, da z njo udari miško, ko jo dohiti. Mačka sme ujeti miško samo med ulicami in nikoli zunaj njih. Ko mačka udari miško z rutico, postane mačka miška in miška mačka in igra se prične znova.

MLADA GRED A

Striček in pomlad

Priletela je sinica

in na okno vsedla se,

rahlo trkala na šipo

in veselo pela je:

»Striček sivi, striček stari,

vigred je v deželi spet,

pusti gorki svoj zapeček,

priđi se na solnce gret!«

Striček sliši, ne verjame,

še prezgodaj se mu zdi;

pa gre k oknu in pogleda:

»Glej no, saj že vse brstijo!

In na glavo dene kučmo,

vzame palico s klopi:

»Hehe, ljubi moj zapeček,

gorek nisi samo ti!

No, saj tega nočem reči,

da te zdaj več nimam rad.

Le sinica je zapela,

da je zunaj spet pomlad...«

Tudi svojo ljubo pipo

striček vzame še s seboj —

da bi on pozabil nanjo,

tega se nikar ne boji!

Ivan Vrhovnik, Šoštanj.

Mladi korenjak

Sosedov Mihec je korenjak, da mu ni enakega devet fara naokoli. Večkrat se pobaha: »Ko postanem velik, bom še večji junak!«

Zadnjič je dražil na dvorišču sosedovega petelinčka. Pa mu je kmalu postalo dolgčas. Ni vedel, kaj naj bi še počel. Tedaj je na svislih zakokodaj-sala puta... Kaj, ko bi šel nad njo? se je domislil Mihec. Jaz korenjak — pa bi se pule bal? Saj veš, kakol in je hrabro splezal po lestvi. Že je bil na vrhu. Tedaj je pa, strah in groza, za krmo nekaj zamajavkalo. Mihec je prestrašeno zakričal: »Na pomoč!«

Na njegove obupne klice sta pritekla mama in njegov mlajši bratec.

»Kaj pa je? Kaj se ti je zgodilo?« sta ga vprašala.

Mihec je zajokal: »Rešite me! Vsak čas me bo, ojej!«

V tem hipu je iz skrivališča skočila mlada mucka in jo ubrala čez dvorišče.

Mihčev mlajši bratec se je zasmejal:

»Hojej, ali ga vidiš? To vam je kolenjak! Muce se boji, hoho...«

Glas o Mihčevem junaštvu se je hitro raznesel po vsej vasi. Dva dni si Mihec ni upal med vaslo

STRICKOV KOTICEK

679. Dragi Kotičkov striček!

Zdrav mi bodi, ljubi striček! Spet prihajam v Tvoj kotiček. Najprej vljudo vprašam Te, kak v Ljubljani Ti kaj gre? Ker tako skrbim za Te, skrbi tudi Ti za me! Naj na moj naslov prihaja, kar Ti »jurčkov« preostaja. Če poslal boš »jurjev« sto, se zahvalil bom lepo. Če boš jurčkov-gob poslal, se na luno bom peljal. Tam Te, hej, zatožil bom, da boš videl blisk in grom! Očka Te Požgančev dal bo zapreti, ker poslal nisi »jurčkov« pravih mi, in še bunk Ti naloži... Zdaj pozdravlja Te prav moško: Bog Te živi! — Bantan Joško, učenec V. razr. v Dolu pri Hrastniku.

Dragi moj kotičkar Jožek,

Ti si mi poreden možek! »Jurjev« naj Ti pošljem sto, prosim me na moč lepo. Kje pa naj te »jurje« vzamem, tega ne poveš, hojej. Naj jih kar iz zraka snamem? Misliš, da sem čarodej? Same luknje, same luknje najdeš v žepih moje suknje. Če želiš si lukenj sto, pošljem Ti jih prav lahko! Tudi jurčkov-gob tri kile pošljem Ti iz svoje vile, ki zgrajena je v oblakih, — toda ne želiš si takih. Takih »jurjev«, ki postel z njimi bi bogat kot kralj, pa ne boš pri meni našel... Hud me je popadel kašelj, dalje več ne morem — piko naj postavim zdaj veliko in končam. Za slovo ta nauk Ti dam: kjer ni jurjev, jih ne išči; če želiš si jih, obišči takšne stričke, ki jim jurji kakor suhi listi v burji kar dežujejo v blagajne! Jaz imam le zlate — sanje...

Kotičkov striček.

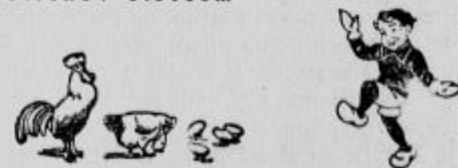
680. Dragi Kotičkov striček! Tvoje zadnje poročilo o Požgančevem očetu na luno me je tako vznemirilo, da zdaj noč in dan sanjam o luni. Torej kraljestvo nameravamo ustanoviti Požgančev oča na luno? In kar me najbolj skrbi: gotovo izvolijo potem Tebe za ministra. Kako pusto bi bilo brez Tebe na zemlji, ljubi striček! Tega, da Te ne bi bilo več med nami, si sploh ne morem misliti.

Veš kaj, striček? Če bi rad postal minister, postani raje kar tukaj na zemlji, saj Te bodo gotovo vsi radi volili, ko si tako dober, pravičen in učen. Toda raje ne, ker mi tudi to ne bi bilo všeč. Če bi postal minister, ne boš imel več časa za nas kotičkarje in boš naša pisma kar po vrsti metel v koš. Ostani raje to, kar si — Kotičkov striček — ministri naj pa postanejo drugi in tudi ministra za na luno naj si Požgančev oča poiščejo kje drugod.

Prav lepo Te pozdravlja Stefanija Nickowsky, učenka V. razreda v Lichtenurnovem zavodu v Ljubljani.

Draga Stefanija! Nič se nikar ne boji, minister na luno ne bom postal nikoli, kajti tako me pa Požgančev oča spet nimajo radi, da bi mi privoščili gromozansko to čast. Sem na žive in mrtve prepričan, da bodo Požgančev oča na luno svoje pravično kraljestvo tako modro in pametno uredili, da bodo sebe izvolili za mesečnega kralja in ministra hkratu in tako ubili dve muhi na en mah. Koliko časa bodo pa mesečani s Požgančevim očetom in njihovim vladanjem zadovoljni, pa se seve drugo vprašanje. Jaz mesečanov sicer še ne poznam, močno verjetno se mi pa zdi, da tudi oni niso tako potrpežljivi, kakor se nam sanja o njih. Gotovo se bodo prav tako kakor jaz s časom naveličali rohnjenja in robanjenja Požgančevega očeta in jim nazadnje pokazali roge in pot nazaj tja, odkoder so prišli. Saj poznaš pregovor: Kdor visoko leta, nizko pade. Požgančev oča so zleteli tako visoko kakor še nihče pred njimi: na luno, zato bodo pa tudi padli tako globoko, kakor ni še nihče pred njimi. Niti veličastni brki, s katerimi bodo skušali ustrašovati prelube jim mesečane, jim ne bodo pomagali. Stavim zvrhan čeber kislega zelja, da se bo njihovo široko-ustenje na luno velekjavno končalo. Zdaj še ponosno in mogočno hlačajo po zlatih planjavah lune, a kmalu bodo spet pohlevno hlačali na zemlji in takrat jim bom jaz strgal korenček, kakor so ga nekoč oni meni: »šlek, šlek!« Če se spomnim, kako so mi včasih najdebelejšje ocvirke in torte kar pred nosom pouzmali, me zgrabi takšna jezica, da jim privoščim vse najhujše, čeprav vem, da to ni lepo.

Toliko o Požgančevem očetu. Upam, da si zdaj pomirjena do kraja. Niti v sanjah mi ne pride na misel, da bi strčal za njimi na luno in delil z njimi grozovito usodo, ki jih čaka. Imam pa že raje kupček navadnih ajdovih žganecv na krožniku kakor milijon živih zajcev na Rožniku. Zategadelj ostanem do konca dni to, kar sem: vaš stari in sivolas — Kotičkov striček.

Tončkove želje za god

Ko se je bližal Tončkov god, mu je mama svetovala:

»Tonček, lepo moli k Bogu in mu povej, kaj si želiš za god.«

In je Tonček šel in molil.

Molil je čedalje glasneje. Nazadnje je že kar kričal:

»Ljubi Bog, želim si konjička! In potem železnico! In aeroplan! In velik skrinčel sladkorčkov!«

Mama je prihitela v sobo in dejala:

»Za božjo voljo, Tonček, zakaj pa tako kričiš? Saj Bog ni gluh.«

Tonček se je zvito nasmehnil in se odrezal:

»Bog seveda ne, ampak stara mama v sosedni sobi slabo sliši!«

otročad. Nazadnje se je pa le prikazal med njimi in jim moško dejal:

»Vam bom že pokazal, kakšen junak sem! Treh medvedov se ne bojim!«

Takšen, vidite, vam je sosedov Mihec.

Zvonko Kračun,

dijak 7. razreda, Sv. Tomaž pri Ormožu.

„SLOVENEČ“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

V. Z. P. Zdravniška sprave, ki so jih morali imeti in predložiti ženi tik pred poroko, kakor jih je predpisoval § 9 zakona o pobijanju spolnih bolezni — niso več potrebne. Ministrski svet je ta paragraf razveljavil, ker se je izkazalo, da povzroča mnogim poštenim ljudem nepotrebne sitnosti in stroške, ne onemogoča pa zlorab pri onih lahkotivcih, ki bi jim trebalo zabraniti zakonsko zvezo. Marsikdo so se spotikali, da se ni zahtevalo zdravniško sprave tudi od nevest, saj se širijo tevrstne kuge po obeh spolih. — Zdi se, da bo ves zakon čez ne razveljavljen, pa vsaj bistveno izpremenjen, ker se je izkazal v kratki dobi svoje veljavnosti za nesmojrnega in celo škodljivega, saj poročajo od več strani, da je od lanske jeseni silno naraslo število spolnih okužb. To je bilo vsakomur, ki pozna globine življenja, jasno, da se določbe, prenešene iz drugih razmer in sklenjene »pri zeleni mizi«, ne bodo dale uveljaviti z uspehom in pridom pri nas. Plevela ne zatres, ako mu režeš najdaljše izraske, saj se ti še bolj razbohoti; treba je, da ga izpulíš s koreninami. Korenike spolnih kug so v pravem pojmovanju in življenju naše družbe.

J. J. Lj. Spolna (venerična) bolezen se ne izčrpi nikdar sama po sebi, ne po naporu ali odgnanjenju, ne po prehladu ali pijanosti, ampak nastane samo po neposrednem ali posrednem okuženju. V našem primeru ali Vaše navedbe niso točne ali pa je zdravnikova razpoznavna presplošna, ker je nekaj redkejših obolenj sečne cevi in sečne mehurja podobnih kužnemu vnetju, a so drugačnega izvora in drugačnega pomena. Dejanski značaj Vaše bolezni se da ugotoviti z drobnogledno preiskavo Vašega seča. Ako je Vaša trditveni resnična, zahtevajte takšno preiskavo, ki je lahko izvršljiva, sicer pa se držite zdravnikovih navodil. Drugega nasveta vam ne morem dati, ker mi je Vaša zadeva popolnoma nejasna.

F. M. M. Trebušna bolezen, ki se vam je pojavila po vnetju vratnih žlez in vas muči navzlic uspešno odpravljenim glistam, je brzkone izraz vnetja mezigovnih žlez v trebuhu. Ker vam zasebnost zdravljenja ni trajno pomagala in ker so Vaša sredstva izčrpana, hočete v bolnišnico. To Vašo namero odobravam in menim, da v bolnišnici ugotovite pravi vzrok Vašim bolečinam in vam nasvetujete primerno zdravljenje izven bolnišnice; dvomim namreč, da bi katera javna bolnišnica prevzela v dokončno ozdravljenje primer tako zastarele bolezni.

Ista. Pravico do brezplačne oskrbe v bolnišnici imate vsakakor, kje, vam povedo v občinskem uradu Vašega bivališča na podlagi Vaših domovinskih izkazil.

A. K. K. Zelodna bolezen — brzkone je res čir, kakor vam je rekel zadnji zdravnik — če je še ozdravna po tolikih brezuspešnih poskusih zdravljenja? Dokler ste v službi in morate vs dan delati naporno ter jesti, kar vam pač dajo, je zdravljenje samo kranje, ki vam bolezen hujša. Izposlušajte pri bolniški blagajni, da vas pošljejo na zdravljenje v bolnišnico, in sicer za toliko časa, kolikor treba, da preminejo bolečine in da se želodec navadi prenašati vsaj lažje jedi brez težav, ali pa dosežete, da vas blagajniški zdravnik po načrtu zdravi doma ob mirovanju in bolniški podpori. Po-

glavito je torej: mirovanje (izprva celo poleganje, kasneje lažje zaposlenje), skrbno izbrana hrana in morda tudi primerna lekarniška zdravila, vse to pa pod vodstvom in nadzorom enega in istega zdravnika. Takšno zdravljenje je navadno uspešno in trajno, če že ni želodec preveč pokvarjen, ko je operacija edini izhod iz mučnega položaja.

Z. K. Lj. Za pomladno zdravljenje katere domače rastline vam svetujem? Ne sporočate mi, katero bolehnost hočete zdraviti, zato sem v zadregi z odgovorom. Splošen »kristilena« vpliv pripisujejo rmanu (bot. achillea millefolium), in sicer v obliki soka, ki se da iztisniti iz mladih sončnih rastlin ali pa v obliki čaja (iz listja in cvetja). Rman miri tudi želodčne ali črevesne krče. Kot »kristilena« je na sluku mešanica domačih rastlin, ki sestoji iz rmana, robidovega listja, mačhe, orehovega listja, žličnice (bot. cochlearia officinalis) in koprive po deset delov, nadalje po 15 delov regratove in potrošnikove (bot. cichorium intybus) korenike ter pet delov zlatega grmičja (tav-zentrože, bot. erythraea centaureum).

M. G. V. Nenavadna utrudljivost vam je ostala po letošnji ne prehudi hripi, ki ste jo prebolela kar pokonci? Vaše ravnanje ni bilo bogve-kako prebrisan. Hripa je znana kot zavratna in trdovratna bolezen, ki je v posledicah in kasnejših zapletih hujša, kakor se pojavlja v začetku. Zato je najbolje, da se človek, ko ga napade bolezen, kar potuhne pod odejo in ostane v postelji, dokler ga hripa ne popusti sama. V našem primeru je brzkone prizadeto srce, in sicer mišičje, kar se rado dogaja pri vseh nalezljivih boleznih. Svetujem vam umivanje, nekaj dni ostanite v postelji, potem pa še dva tedna doma v stanovanju. Preden se lotite poklicnih poslov, pohajkujte še dva tedna. Kot krepilo vam svetujem, če že hočete lekarniških pripomočkov, dvakrat na dan kavo (pravno namreč, črna ali mlečna), pri obedu in večerji pijte malo vina.

B. J. Lj. Vnetje oči se ponavlja Vašemu dečku vsako pomlad? Nekaterim ljudem škodi močnejša sončna svetloba, drugim pa cvetni prah; v zadnjem primeru se opaža tudi nahod, oziroma razdraženje sopil. Katera škodljivost je v našem primeru dejanska povzročitelja vnetja, ne morem uganiti na daljo. Spravite dečka k zdravniku, ki to dožene in predpiše še morda potrebna zdravila za omiljenje nalezivosti.

P. Z. M. Zdravstveno najbolj priporočljiv sport? Vsak sport je pametnemu človeku zdravstveno koristen, nespametnemu pa škodljiv. Vam kot začelnici, ki se hočete po večletnem predsedanju v šolskih klopih posvetiti najbolj zdravemu sportu, svetujem, da si izberete onaj sport, ki vam je najbolj mikaven že sam po sebi in se da v Vaših družabnih in krajevnih okoliščinah najlažje, oziroma najbolj uspešno gojiti. Predvsem vam kot mladenki priporočam hojo, in sicer pohode, ki naj se po načrtu polagoma stopnjujejo glede daljave in višine; kot izvežbana peška se lotite višjeregorskih pohodov, ki vam prinese poleg zdravrega gibanja še polno duševnih užitkov. Ako vam je le mogoče, naučite se čimprej plavati in vadite se v plavanju, da vam bo 1 km plavanja igračka. Če vam to ni dovolj, se oprinite še kolesarjenja ali veslanja, lahke atletike in sportnih iger po okusu in priložnosti. Poudarjam pa, da je krepko urjenje beder večjega pomena za Vaše kasnejše zdravje kakor vse drugo sportno udejstvovanje.

Kmetijski nasveti

Pripust plemenske svinje med dojenjem. Imam tri tedne stare mladiče, ki jih bom začel odstavljati, ko bodo osem tednov stari. Ali smem pripustiti svinjo kmalu k merjascu? Ali se to lahko zgodi že v času, ko še doji? B. F. S. Pripust še doječe svinje je mogoče, vendar pa vam to odsvetujem, ker bi to bilo prenaporno za svinjo in tudi sesajoči puijski bi trpeli, ker bi se mleko spremenilo, ker bi bila svinja nemirna itd. Ko boste puijske odstavili v starosti 8 tednov, potem lahko takoj pripustite svinjo k merjascu. Navadno se začne svinja goniti malo dni po odstavi puijskov, zlasti če je skupaj z drugimi svinjami ali če jo pustite v svinjaku v bližini merjasca. Zelo dobro je, če pokladete svinji nekoliko ovsa, ki je nalhalo (malo) pražen, na kar se bo kaj kmalu začela goniti.

Slabo prezimela pšenica. I. K. Z. Pšenica se vam je slabo obrasla in je tudi slabo prezimila. Radi bi jo popravili, da bi bolje uspevala. — Tako pšenici ni težko pomagati. Najprej jo polijete z gnojilom, ki bo pospešila rast in razvoj še mlade svinje. Če pa te nimate, jo morate pač potrositi s žilskim solitom, 60—80 kg na orol, ki prav tako hitro učinkuje kakor gnojilca. Da bo pa tudi več in klenega zrna, pognojite jo še s 100 kg superfosfata na orol in uspeh pri zrnju ne bo izostal, pa tudi poleganja se ni bati. Končno, ko se je zemlja že dovolj osušila, prebranjajte pšenico z lahko njivsko brano in setev bo še bolj uspevala. Nikakor pa ne branajte ob mokrem vremenu, ko je zemlja vlažna, ker tedaj lahko povzročite škodo namesto koristi.

Čreslov pepel je slabo gnojilo. V. R. R. V svoji strojni kurite s čreslom, zato imate veliko pepela. Zelite vedeti, kakšno gnojilno vrednost ima čreslov pepel. — Najbrž rabite čreslo iz smrekovega lubja, ki vsebuje kakih 10 odstotkov kalija in 5 odstotkov fosforne kisline. Tako neizrabljeno lubje da pepel, ki je dober gnoj za travnike. Vi pa rabite čreslo najprej za kožo in ga zato izlužite. Pepel iz izluženega čresla pa ni več toliko vreden, ker sta iz njega kalij in fosforna kislina večinoma že izvečena, zato mnogo manj deluje kot gnojilo. Vendar bo tudi tak pepel na travnikih nekoliko zalegel, zato ga ni zavreči. Ze s tem, da bo zboljšal in zrahljal trav-

niško zemljo, bo rast boljša, zlasti pa bo uničen mah in drug plevel.

Dobra pinja. Kakšna mora biti dobra pinja. K. V. R. Prednost imajo lesene pinje (iz hrastovega, bukovovega ali mehkega lesa). Oblika pinje ni toliko merodajna za pinjenje. Poglavitno je, da je dovolj velika za določeno količino smetane. Pinja ne sme imeti preveč skladov, kar otežkoča čiščenje. Biti mora tako napravljena in imeti tako odprtino, da se da lahko čistiti in zračiti. Pinja bodi čim bolj preprosta, lahko uporabna in ne predraga. Mora se dobro zapirati in ohraniti v svoji notranjosti ob času pinjenja kolikor mogoče enakomerno gorkoto, in biti neodvisna od zunanje gorkote.

Oves — snetjav. G. R. S. — Lani se je na latju ovs razvila snetjavost, ki je okužila zrna, da so se spremenila v črn prah. Radi bi vedeli, kako naj ravnate, da se tudi letos na rastlini ne razvije ta bolezen. — Ovsena snet, ki je napadla ovsena zrna, je prišla v zemljo z gnojem, največ pa s semenom. Letos morate sejati popolnoma zdravo seme ali pa domače seme razkužiti. Semena se namreč oprimejo trosi sneti in ko pridejo v zemljo, vzkalijo istočasno z zrnjem in prodejo v ovseno klico, s katero rastejo do latja in od tu v zrna. Zato morate seme namakati v raztopini uspuluna (200 gramov na 80 l vode) približno eno uro. Tedaj so trosi sneti uničeni. Potem oves osušite in ga posejete.

Gnojilca ne učinkuje. I. M. R. — Pred tremi leti ste si zgradili betonsko gnojilnico z gnojilnico, ki vam je v vsako leto razvažala gnojilno po svojih travnikih, ne da bi opazili zboljšanja oziroma povečanja pridelka. Travniki so deloma mokri, deloma suhi z rahlo zemljo. Zakaj gnojilca ni učinkovala? — Najprej treba poudariti, da na mokrem evetu ne deluje nobena gnojila tako dolgo, dokler se ga ne osuši. Nadalje, če primanjkuje zemlji fosforne kisline, tedaj tudi gnojilca ne more dobro učinkovati, kajti ravno tega rastlinskega hranila njej najbolj primanjkuje. — Lahko ste pa tudi gnojilnico nepravilno rabili, zato ni prišla v korist travni ruši. N. pr.: če jo leto za leto vozite na isto mesto, bo bolj škodovala nego koristila; če jo razvažate ob suhem vremenu, izpuhti mnogo njenega najboljšega hranila — dušika; če jo polivate preveč zgosteno, požge travno rušo; če jo razvažate jeseni po rahlih tleh, se je bo tekoma zime mnogo razgubilo v spodnje plasti in učinka bo malo; brezkoristno je tudi polivanje po zmrzlem snegu, zlasti po nagnjenih tleh, ker se je veliko brez haska odteče; tudi na zemlji revni na apnu ne učinkuje dobro, ker jo zastrupi in prepreči zlasti razvoj detelj. — Iz navedenega si torej lahko po-čišče prave vzroke, zakaj nimate uspeha s svojo gnojilnico. Odelezke prave pač morali z njo pravilno postopati. Tako bo treba vsako tretje leto zagnojiti travnike s Tomasevo žlindro, da se jih založi s fosforno kislino; če je zemlja kisla, jo je razkisliti z apnom; mokri svet je osušiti; potem bo tudi gnojilca učinkovala. — Najbolje deluje zgodaj pomladi, pa tudi po prvi košnji, toda razredčena, najbolj ob vlažnem, deževnem vremenu. Tudi na sneg jo lahko razvozite, toda ne sme biti zmrazil in ne travnik nagnjen. Končno je travnike gnojiti z gnojilno le vsako drugo leto. Za deteljo pa se eplah komaj izplača.

Oleandri napadeni od kaparjev in uš. P. M. V. Z. — Vaši oleandri zadnji dve leti niso več dali lepega cvetja, ampak popki so komaj napol odprti že odpadli. Nadalje dobe listi bele in rjave pikice ter se suše. Končno so se v posodah, v katerih rastejo te cvetlice, zaredile mravlje. Kako bi jih rešile pred poginom? — Po doposlanih listih sodeč imajo vaši oleandri kaparje — bele pikice z rumenkastim jedrom —; po vašem podrobnem opisu pa dobe pozneje tudi listne uši. Slabi rači in odpadanju listov je najbrž tudi krivo pomanjkanje hrane v zemlji, če jih niste vsako leto presadili v svežo pešeno-gnojno zemljo. Mravlje se pa v posodah naselijo tedaj, ko so se uši zaredile na oleandrih.

Kako od pomoči tem nadlogam? Po kaparjih napadene liste pokropite z razredčenim arborinom ali tobakovo vodo, toda le od spodnje strani, kajti na zgornji strani ni teh zajedalcev. Tudi večje namazate s tem škropivom, če opazite na njih te bele pikice. Apneni belež pa ne koristi mnogo. Če na mladih listih in poganjkih pozneje nastopijo še uši, jih zatirajte z zelo razredčenim arborinom ali tobakovo vodo, v katero namakate napadene rastlinske dele. Ko boste uničili uši, bodo mravlje tudi izgubile. — Pri presajanju oleandrov v novo svežo zemljo morate odstraniti slabe trhle korenine in vso okrog njih pritrjeno izmoženo zemljo. Tudi stare bolne veje odrežite in pustite, da nove odženejo. Če boste tako postopali, je upanje, da boste rešili te dragocene in res lepe cvetlične rastline.

Gofitev sladkorne pese in naprava sladkornja. M. G. M. — Postavili ste vprašanje, kako gojimo sladkorno peso za pridobivanje sladkornja in kako se ta iz nje pripravlja v domačem gospodinjstvu. — Sladkorno peso sejemo in oskrbujejo ravno tako kakor krmno peso, le presajati je ne smemo, ker tedaj ne uspeva tako dobro. Zemljo za njo moramo globoko preorati, da gredo korenine v globino, kajti te ne smejo rasti iz zemlje kakor pri krmni pesi, ker izgube sladkor. Neobhodno je pa potrebno gnojenje sladkorne pese s kalijevim soljo, kajti kalij vpliva na tvorbo sladkornja v korenini. Med rasto ji ne smemo obirati listov, ker sicer ne more zbirati dovolj sladkornja. Izkopljemo jo jeseni, ko začne dobivati zelene liste. — Za pridobivanje sladkornja v domačem gospodinjstvu zremo čisto oprano peso tako kakor običajno repo za kisanje. Pesne zrezke naložimo na rahlo v kako primerno posodo in jih do vrha zalijemo s toplo vodo od kakih 50 stopinj. Posodo postavimo na tople kraj in pustimo vodo vsaj dve uri v njej, da iz-

KRK MESTO KRK

oddaljeno z ladjo 3 ure od Sušaka.

Ugodno bivališče in peščeno kopališče zlasti za otroke. Informacije daje Kopalniško poverništvo v Krku in spodaj navedeni hoteli.

HOTEL »KRK« dograjen, tople kopeli, senčnat vrt. Pension v pred in po sezoni 46—50 Din, sezona 45 Din vključno takse.

HOTEL »JUGOSLAVIJA« na morju, terasa za solnčenje, tople morske kopeli, lastni kino v hiši. — Pension izven sezone 48—50 Din, v sezoni 52—56 Din.

vele sladkor iz zrezkov. Nato jo izlijemo, nekoliko segrejemo ter polijemo z njo v drugo posodo naložene sveže zrezke. Teko storimo še parkrat, dokler ne dobimo zelo sladke vode, ki jo še precedimo skozi platno, da je kolikor mogoče čista. Potem kuhamo to vodo, da se zgosti, in tako dobimo sladkorno goščo iz sladkorne pese, ki jo lahko uporabljamo za oslajevanje jedil in pijač. Da bi doma mogli izdelovati čist sladkor, kakor ga dobimo v trgovini, je pa nemogoče, kajti za to je potrebno ponovno čiščenje sladkorne gošče z apnom in ogljem. Nadalje se to izvaja s posebnimi pripravami, stroji, kotli itd., kakor jih zmorejo samo velike tovarne za sladkor.

Oskrbovanje špargelov po napravi nasada. M. G. M. — Ne veste, kako bi svoj novi nasad špargelov nadalje oskrbovali. — V prvem letu nasaditve špargelov pokrijemo sadike kakih 15 cm na debelo z zemljo, z rahlo kompostno prejto, ki ne ovira pogankov pri rasti. V tem letu so špargelovne klice še tenke, torej neprimerne za uživanje, zato jih moramo pustiti, da poženejo v zelenje in s tem okrepijo koreninje. Tudi v drugem letu jih navadno še ne režemo, ker je rastlina še prešibka, da bi poglala debele klice. Na jesen, tik pred zimo, porežemo špargelovne stebelce za malo ped nad površjem in nato pokrijemo okrog stebel z dobrim gnojem. Prihodnje spomlad odgnemo gnoj, zemljo zrahljamo in jo pri- sujemo k steblo in obliki nizkih grebenčkov. Šele v tretjem letu spomladi napravimo okrog špargelov visoke grebene, v katerih poženejo debeli poganki. Debele porežite, drobne pa pustite, da poženejo v zelenje in zbirajo hrano za okrepitev stebelce za prihodnje leto. Šele po četrtem letu ematramo, da dajo špargelovni nasadi popoln pridelok. Vendar jih je vsako leto zagnojiti in okopavati, da ostanete krepki. Če je dobro oskrbovan traja nasad do 20 let.

(Dalje prih. nedeljo.)

Pravni nasveti

Očetova zapuščina. O. M. S. Vaš, sedaj že pokojni mož, je prevzel posestvo od umrle matere in izplačal bratoma in sestram po materi določene dote. Oče moža, kot vdovec, se je priženil na drugo posestvo, katerega lastnik je postal. V drugem zakonu ni imel otrok. Po smrti očeta vašega pokojnega moža so bili povabljeni na zapuščinsko razpravo le njegovi še živi otroci, a ne vi kot zastopnica dedičev svojega moža. Ti so si dediščino med seboj razdelili, a da niso vpoštevali vaših otrok, češ, da je vaš mož itak dobil grunt po materi. Vprašate, ali lahko v imenu svojih otrok zahtevate dolžni delež za svojega pokojnega moža. — Gotovo je pokojni oče zapustil oporoko, sicer bi nastopilo dedovanje po zakonu in bi kot zakonita zastopnica svojih otrok — vnukov zapustnika — bili povabljeni k zapuščinski razpravi. Vaši otroci imajo pravico do dolžnega deleža, ki je pripadel vašemu pokojnemu možu iz očetove zapuščine. To pravico morate tekom treh let uveljaviti.

Nedoločena meja. M. B. Lani se kupiti parcelo, ki meji na eni strani na srenjski svet, ki ga vi sami vzivate, vendar ni nobene točne meje. Radi bi imeli, da se vam ta novokupljeni svet odmeri. Vprašate, kako bi to napravili. — Najprej je potrebno, da se pri novo kupljeni parceli ugotovijo točne meje. Te meje lahko sporazumno ugotovite s prizadejimi mejasi ter postavite mejnike. Če se ne sporazumete in se, n. pr. kaj mejaš sploh vašemu vabilu ne odzove, morate zaprositi sodišče, da ustanovi meje. Šele potem, ko so točno določene meje, vam lahko zemljemerec — uradni ali privatni — odmeri novo kupljeno svet.

Škoda radi gašenja apna. I. R. B. Če stoji vaša lesena ograja tik na meji, ne morete sosedu zabraniti, da tudi on na svoji zemlji, tik na meji zabije kole, in se sedaj ti koli tiščijo vaše lesene ograje. — Če je sosed doletel uporabljajl jamo ob vaši ograji za gnojno jamo, losos pa je to jamo dal v najem stavbeniku, ki je v tej jami gasil apno tako, da je vsa ograja pobeljena in polovica vašega vrta obrizganega od apna tako, da trava ni za poklajanje živini, lahko zahtevate od sosedu, da vam povrne napravljeno škodo, kakor tudi, da v bodoče z deskami itd. primerno zavaruje jamo, da ne bo ponovno obrizgana vaša trava. Morda bi pa zvedenci ugotovili, da je celo v vaši korist, če se z apnom potrosi vaš sadni vrt?

Neizplačana dota. K. R. S. Od staršev svoje žene ste prevzeli posestvo in se ste v izročilni pogodbi, napravljani pred notarjem, zavezali plačati sestrini svoje žene majhno doto. Svojo vsakino ste pisмено o tem obvestili, pa vam je takrat odpisala, da ničesar ne zahteva, če ji pa ravno hočete kaj dati, seveda vzame. Odtlej je minulo 9 let. Sedaj terjate od vas vsakinja izplačilo svoje dote z obrestmi vred. Vprašate, ali ste ji dolžni izplačati doto. — Doto z obrestmi za zadnja tri leta morate izplačati vsakinja, ker samo pisno ni bila veljavna odpoved, če pripadli pravici za doto, temveč bi morala vsakinja vam pokloniti še neizplačano doto le v obliki notarskega zapisa.

Nagrada za postrežbo. »Starček«. Zakonska, oba že v letih, žena priklenjena na posteljo, mož skoraj slep, potrebujeta postrežnico. Kot plačilo za postrežbo nameravata postrežnici zagotoviti v služaju enega ali obeh, eno sobo in potrebna drva do smrti. Kako naj to napravita? — Naj kratkomaio vknjižita na ime postrežnice dosmrtno pravico stanovanja v določen sobi in letni užitek določene količine drva. Na ta način bo moral vsakokratni lastnik posestva dajati postrežnici drva in sobo do njene smrti.

Razširjenje služnosti. K. L. Z. Na eni parceli ste imeli hišo, hlevni pod, do katerih ste imeli pot z vaškega pota čez sosedovo dvorišče. Hišo, hlev in pot ste predali novemu gospodarju, sami ste sebi napravili na isti parceli novo hišo, in sedaj oba, vi in novi gospodar, uporabljata pot čez sosedovo dvorišče. Sosed se temu protivi, češ, da dva ne bosta vozila in hodila preko njegovega dvorišča, ampak samo eden. — Sosed ima prav. Pot preko njegovega dvorišča je bila priposestivovana v korist vaše stare domačije, ki ste jo prodali. Kot lastnik nove hiše na stari parceli se morate s sosedom glede poti preko njegovega dvorišča sporazumeti, sicer vas lahko radi razširjenja te služnosti poti toži.

Nespametno ravnanje. J. P. B. B. Ze nekaj let hranite doma 1000 dinarski bankovec, ki ni »zigosan«. Sedaj vas strašijo, da vam ta bankovec le Narodna banka zamenja, ker ni »zigosan«. — Svetujemo vam, da ta denar takoj vložite v Poštno hranilnico na domači pošti, kjer boste lahko vsak čas dvignili svoj denar in se vam ne bo treba brigati za zamenjavo. Če ga pošta ne bo hotela sprejeti, boste bankovec morali pač poslati v podružnico Narodne banke v Ljubljani. Poleg izgube obresti za vsa ta leta boste imeli še stroške s pošiljanjem denarja, a vse samo zato, ker denarja niste zaupali Poštni hranilnici, ki je tudi v teh letih sproti vsakemu izplačevalu vloge.

Voda. V. P. Pred 15 leti ste kupili posestvo in ste ves čas uporabljali vodo, ki izvira na sosedovem svetu tik meje, ne da bi vam to kdo kdaj branil. Sedaj vam sosed ne dovolj več zajemati vode, češ, da nimate pravice, ampak da vam je le na vašo prošnjo dovolil vodo. — Če je vaš posestni prednik zajemal vodo na sosedovem brez prošnje in če tudi vi niste prosili, ampak zajemali vodo v vršenju svoje pravice, potem ste to pravico tekom 30 let s posestnim prednikom vred za svojo domačijo priposestovali. Če pa sosed v morebitni pravdi dokaže, da ste ga prosili radi vode in da vam je zajemanje vode do preklica dovolil, potem vam lahko upravičeno prepreče nadaljnje zajemanje vode ter se morate s sosedom nanovo dogovoriti.

Nehvaležen dolžnik. A. A. Nekomu ste posodili leta 1930 5000 Din in ste se dogovorili, da bo plačeval 5 odstotne obresti. Ker sedaj tajni, da so bile dogovorjene obresti, vprašate, komu bo sodišče verjelo, od kdaj imate pravico računati obresti in kje morate tožiti. — Tožiti morate pri sodišču, v čigar okoliščini dolžnik sedaj prebiva. Če bo sodišče po zaslišanju strank vam verjelo, da so bile pogojene obresti, potem vam bo dolžnik moral plačati obresti le za zadnja tri leta, ker so prejšnje že zastarane. Če sodišče vam ne bo verjelo, da ste se pogodili za obresti, bo dolžnik moral plačati zakonite 5 odstotne obresti od onega dne, ko ste ga tožili za povračilo glavnice.

Neprijetne posledice sicer upravičene klofute. F. K. Čeprav ste izzivaču popolnoma upravičeno prisilili klofuto, vas bo sodišče na tožbo razžaljenega izzivača moralo obsojiti, če se ne poravnate. Svetujemo vam, da sami pri razpravi pojasnite, kako vas je skozi vse leto izzival in upamo, da vas bo sodišče pogojno obsojilo. Seveda boste pa stroške nasprotnikovega zastopnika morali plačati.

Državni namestnik kot dolžnik. B. P. C. Drž. namestnik vam kljub opominom ne vrne posojenega denarja. Vprašate, če lahko brez tožbe zasežete del njegove plače. — Svetujemo vam, da se pisмено obrnete na njegovega neposrednega predstojnika s prošnjo, da vpliva na nemarnega dolžnika, naj začne vsaj obročno odplačevati svoj dolg. Če na ta način ne bo uspeha, ga morate pač sodno tožiti in šele na podlagi pravomočne sodbe lahko zahtevate, da se mu del mesečnih prejemkov zarubi.

Odklopitev električnega toka. A. L. L. Poznati bi morali pravilnik o oddajanju električnega toka, ki ga vaša elektrarna gotovo ima, da bi mogli reči, ali vam je bil tok upravičeno odklopljen. Ako se je to zgodilo neupravičeno in proti predpisom pravilnika, tožite. Kako bi pa brez stroškov dosegli vrnitev toka, vam ne bo mogoče nihče povedati. Ako nimate pogojev za pravico revnih, boste morali v morebitni pravdi vsaj takse plačati takoj.

Vloga v zaščiteni hranilnici. J. D. M. V hranilnici imate večjo vlogo. Čeprav zaradi starosti in bolehnosti nujno potrebujete denar, vam hranilnica izplačuje samo po 300 Din na mesec. Potrebujete denar za zdravnika, zdravlila itd., pa nikakor nečete kaj več izplačati. Ali je mogoče kakšna pritožba in kako bi prislili hranilnici, da bi vam izplačala denar, ki ste si ga s trudom prislužili? — Hranilnica, ki je pod zaščito, je dolžna izplačevati vloge po odplačevalnem načrtu, ki ga odobri ministrstvo. Ta načrt, ako ga hranilnica že ima, lahko pregledate. Če se nima odobrenega odplačevalnega načrta, potrpite in zadovoljite se s 300 Din na mesec.

Star nemški bankovec. F. P. B. Ne moremo vam po vašem opisu sporočiti, če je dotični bankovec še veljaven. Obrnite se na kakšno menjalnico ali banko.

(Nadaljevanje pravnih nasvetov na 12. strani)

Dr. J. Ev. Krek, naša duševna in socialna pot!

Vsakemu narodu se v gotovi dobi, kadar je za to potreba, rodi ženi, ki mu kaže pravo pot in ga po isti vodi z ženjalno zamišljenim kašpotom do sreče, svobode in blagostanja. Tudi Slovenci smo imeli take moše. Da smo se kot narod prebudili iz večstoletnega spanja v nemški zibelki, je zasluga domačega in neustrašnega za slovensko in slovenice vnetega pesnika in učitelja Valentina Vodnika. Da se je očistil jezik peg in da je narod dobil pojam o lepoti svojega jezika, je zopet zasluga Prešerna in njegovih poslušnih rodoljubov, ko so z velikim trudom izvršili njegovo zapoved. Da se je razvilo slovensko šolstvo, je v ogromni meri delo velikega Sloimka. Da se je vsaj deloma obnovilo in poživilo v našem narodu versko življenje, gre zahvala dr. Mahničju, ki je naravnost in neustrašeno kazal na legla nemoralne in brezverske, v slovenski literaturi in javnem življenju. Tu vidimo nekaj velikih narodov, ki so bili prvi in marljivo strokovni vrtarji na slovenski narodni njivi, kjer so gojili potrebne sadeže; zavesti, znanja, vzgoje in verske morale.

V bujni dobi Mahničevega delovanja je na javni pozornosti nastopil mlad, skromen in ponižen, toda neustrašen in dovolj pripravljen mož-duhovnik, da spremeni lice slovenske zemlje v gospodarsko-družabnem pogledu:

To je bil dr. Janez Evangelist Krek.

Dr. Krek je v svoji ženjalnosti odkril drugi nov prepad, ki je bil nevaren ne le moralnim dobrinam, ampak tudi gospodarstvu delavnih stanov: Ta prepad je kapitalizem. Kapitalizem se je v tedanjih dobi pojavil najvidneje v brezsrčnem oduševanju s posojili, pasje nizkimi plačili delavstva, brezmejnimi delovnimi časom in previsokimi cenami življenjskih potrebščin. Marsikdo, sicer dober človek, ni mogel razumeti, da med Slovenci gospodari nekristjanska kapitalistična kuga. Pa še danes tega ne verujemo. Krek je pa gledal z odprtimi očmi, in je dobro videl, da tudi pri nas vrti kapitalizem z oduševanimi obrestmi in brezsrčnim iztirjevanjem dolgov, v nameri podvrednostne prilastitve tuje posesti, svoj peklenski posel. Gledal je zapuščenost revnejšega kmetijskega ljudstva, delavstva in obrtništva, ki je nagibalo radi teh razmer k verski brezbriznosti. Zato je posvetil vse svoje življenje in moči delu za stanovske organizacije delavnih stanov, ki naj se bore proti vsakovrstnim izkoriščanjem in s tem za krščansko pravičnost.

Vera je bila Kreku temelj, na katerega je zidal rešitev socialnega vprašanja. Rešitev socialnega vprašanja v krščanskem socialnem smislu pa potrebuje vernih ljudi, ki naj bi bili podlaga krščanstva, v razumevanju medsebojnega življenja prvih kristjanov.

Krek je bil globoko veren človek, dasi tega v javnosti ni posebno kazal, pač pa o tem govore njegovi spisi in pesnitve. Kot duhovnik je Krek po lajski nastopal za pravice ljudstva. Ni se bal protivnikov, ko je branil dobrine vere in pravice delovnega ljudstva. Takega pozna naš narod. Kot duhovnik je bil srecen. Pisca teh vrstic je ob neki priliki v ljubljanski Zvezdi rekel tole: Hvala Bogu, da sem duhovnik, da morem delati brez jvra v prid ljudstva, česar kot kak uradnik ne bi mogel.

Toda Kreku ni zadostovalo organizirati, poučevati in navduševati ljudstvo za ideale in delo, katere je neumorno razširjal, temveč je skušal vzgojiti v ljudskih masah in v mladi inteligenci dobrih delavcev za prihodnost. Zato je po organizacijah učil v tem smislu. Zašel je pri delavcih, kjer je dobil za to sprejemljive ljudi. Iskal in dobil je stika z dijaki, srednje in višješolci. Njegovo stanovanje v Ljubljani, Pred škofijo 13, je pohajal marsikak gimnazist, ki je danes velik gospod. »Danica« na Dunaju in »Zarja« v Gradcu sta mu bili pri srcu, kar le mogeče. »Od tu bodo prišli naši prihodnji delavci in učitelji.« Pristavil je pa tudi: »Pa ne vsi.« Krek je pač hitro spoznal človeka. On je želel vzgojiti idealne delavce, ki bi čutili z delovnim ljudstvom, ne zaradi osebnih koristi, temveč iz ljubezni do trpečega naroda, kakor je delal sami.

Dijaki so bili večinoma kmetjski »fantje«. Krek je hotel, da ostanejo zvesti svojim »gnezdcom« in da posvetijo vse svoje sile nesebično svojemu poreklu, pa tudi delavstvu in obrtništvu. Imel je veliko težav in ovir. Toda ni obupal. Zaupajoč v božjo Modrost in pravičnost dela, ki vsaki stvari doleži primeren čas, je delal in upal prav do smrti. Sebičnosti, hvale in čestitke Krek za svojo osebo ni poznal. Zanj je bilo vse dolžnost. Iz dolžnosti je žrtvoval samega sebe. O slabostih in napakah drugih ni govoril. V vprašanjih poštenja in značaja je bil strog. Kompromisov v načelnih zadevah ni maral, ker je dobro vedel, da pri tem trpi najprej dobra stvar. Maščevanje mu je bilo znano le po imenu; maščeval se

je komu le v šali, ali pa pri »taroku«, ki ga je zelo rad igral. V šali je večkrat dejal: »Dor ne zna tarokirati, ni za politiko.« Ljubezen in radodarnost do siromakov je bila pri njem omejena na njegove dohodke. Dal je, kar je imel tako, da je bil dostikrat sam v stiski. Osebnostno sovraštvo mu je bilo tuje, neresnica odurna, hinavstvo in neznačajnost oštudni, zahrbtnost pa zločin nad moštostjo človeka. Sam je bil resen in odkrit.

Kot politik nikakor ni bil prijatelj značaja sodobne politike, o kateri je večkrat rekel, da je vlačuga in potrebno zlo. Toda tudi v tem »potrebem zlu« je postavil moža, kakršnega je domovina potrebovala. Zavzemal se je za delavce, za kmetstvo prebivalstvo, za sirote in posebno za socialno zavarovanje, po katerem naj bi delovno ljudstvo dobilo tudi v slučajih onemoglosti za delo in v starosti življenjsko rento. Krek je bil tudi duševni krmar slovenske politike v Avstriji. Dr. Krek je v svoji nav-

Duh Velikega Jelena

Široka, navadno prav mirna struga severoameriške reke Mackenzie se je vznemirila in vzburla. Majhen parnik se je previdno in mukoma motovil med ledenimi ploščami, ki jih doslej še ni bilo premagalo pomladansko sonce.

Ko je kanadski policijski poročnik Nolan zagledal parnik, kako se je blizal, je razdraženo dejal svojemu tovarišu Stantonu:

»To je Jojindersov parnik; eden izmed prvih pomladanskih pitčev.«

»Kdo pa je ta Jojinders?« je vprašal Stanton. »Luke Jojinders, je zagodrnjal Nolan, »je najbrihtnejši in najbrezobzirnejši prekupčevalec daljnega severa. Ze zdavnaj mu skušamo preprečiti njegovo barantanje. Če se nam bo posrečilo, da ga izbrisemo z imenika kupcev v Ottavi, potem bomo imeli tu mir pred njim.«

»Ali mu morete kaj dokazati?«

»Seveda,« je odvrnil Nolan. »Kolikor je tu kupcev, vršijo pošteno svoj posel. Prinašajo dobre, uporabne predmete, kakor lovsko nožo, sekire, konce, ponve, obleke in podobno. A tale Jojinders izrablja domaćinom njih dragocene kože in jim daje vrnje samo ničvredno ropotijo. Prav iskreno si želim, da bi tega falota zalotil, kako vara ljudi.«

»Ali si ga ne bi pobilje ogledala?«

»Bova imela kaj priliko za to. Je namreč tako prebrisan, da do pičice izpolnjuje vse predpise. Ne bo šel mimo, ne da bi se ustavil.«

Resnično. Medtem ko sta se oba uradnika še pogovarjala, se je parnik približal obrežju in se ustavil. Barantač je kar preveč hrupno pozdravil, skočil na suho in pristopil k uradnikom. Njegov pomočnik, ki je bil suh ko trska in škiljast, nekakšna zmes Indijanca in belokozca, je ostal na parniku.

Nolan je malce pokimal in premeril obilno postavbo od nog do glave. »Kaj bi radi, Jojinders?« »Proti severu, v Dogrib Camp, sem se namenil. Slišal sem, da se jim je ondi lov prav obnesel. Da je kož ko peska. Ali si ne bi moj parnik tudi znotraj malo ogledali?«

»Najprej listine!« Nolan je iztegnil roko.

»Prav radi, je uslužno odvrnil Jojinders in stikal po žepih. »Tu, prosim, dovoljenje za prekupčevanje; tu lovski patent; tu dovoljenje za ribolov in še papirji za parnik. Vse v redu!«

Namrgodil se je, a pogled mu je bil mrzel in mrk.

Nolan je naglo pregledal listine in jih vrnil. »V redu,« je dejal. »Zdaj pa še za skok v parnik!« »Stopil je na parnik in Stanton z njim. Za hip je obstal na vrhu in se bistro oziral. Divja zmeda samih cunj, gospodarskih potrebščin in orožja je ležala vseprek. Po kotih tesnega prostora je bilo raztresenih nekaj zavojev.

»Menda nimate žganja s seboj, kaj?« je vprašal Nolan.

»Bežite no!« je pórógliivo vzkliknil Jojinders.

»Ravnaj se strogo po predpisih!«

Nolan je malce stopil naprej in odkril še nekakšen prostor, ki ga je zavesa ločila od drugega dela. Mislil je, da je to kabina za brodnika, je zavelo malce odgrnil — pa je osupnil, loveč sapo, in obstal ko pribit. Stanton je bil prav tako osupel in oba sta strmel v majhen, hlevu podoben prostor, kamor je bil stlačen bel konj.

Slednjic se je Nolan osvestil in je nahrnil Jojindersa:

»Kaj za vraga mislite s tem konjem v teh pokrajinah? Ali ne veste, da ga tu ni moči uporabljati?«

dušenosti za krščansko socialno delavsko organizacijo isto zanesel tudi na Moravsko. V Olomucu se je pozneje razvila močna delavska organizacija. Tu di katoliška politična organizacija, v kateri je bila najprihujljenejša oseba g. dr. Anton Ciril Stojan, župnik v Dražovcih, pozneje proš v Kromerizu in končno padšol v Olomucu.

Po prizadevanju dr. Kreka je nastala v Sloveniji združena organizacija. Posojilništvo, konzumna društva in razne druge panoge združništva. Največji uspeh je doseglo posojilništvo. Po številnih shodih je Krek bodril narod za gospodarsko in kulturno organizacijo. Prosvetna organizacija je temeljila v »Krščanski socialni zvez« kjer je bil Krek predsednik.

Po Krekovi smrti se je na poluoma vse razbitalo. Iz organizacij je izginil Krekov duh, sloga in ponižnost pa tudi ljudsko poznanje. Zato se pa črjejo klici: »Kje je Krek? Zakaj je moral umreti, ko smo ga najbolj potrebovali? Vrnimo se nazaj k njemu!«

Naj bi ljubi Bog uslišal prošnje delovnega ljudstva na pobožnostih sv. R. Telesa, da se vrnemo nazaj h Kreku!

Jože Gostinčar.

»Dobro vem,« se je uslužno rogaj Jojinders. »Vendar, ali je zoper postav? Ne poznam take prepovedi!«

»Seveda ne, ampak...« Nolan je umolknil, ker ni vedel, kaj bi. »Glejte, Jojinders, saj veste, da so tu poleti v rabi le kolni in barke, pozimi pa sani s pasjo vprego. Vožnje s konjsko vprego pa je že ne poznamo na severu.«

»Kajpa!« se je zarežal Jojinders in začel razlagati: »A takole sem si mislil, gospod: domaćini niso še nikoli videli kakega konja. Navajen sem pa, da privedem sleherni leio s seboj kaj izravnega, kaj čudovitega, kar privabi ljudi od blizu in daleč k meni. Lani sem jim pripeljal radio aparat, pred dvema letoma rakete — in letos konja! Pomislite, kaj bo to! Indijanci bodo kar vreli skupaj, da bi si ogledali bitje, ki ga še nikdar niso videli. In moja kupčija bo čveta!«

»Le zato?« Nolan ga je dvomljivo vprašal.

»Seveda,« je vzkliknil Jojinders. »Preprosta igračka, vaba, da bo kupčija bolj živahna! Sicer sem pa dobro poskrbel za mrho. Imam več vreč ovas s seboj in redno krmim konjica. Ali mu ni sijajno?«

Nolan je še nekaj pomišljal in ni nič rekel. Razumel je, da je resnica, kar pravi Jojinders. Res je bilo, da so poznali domaćini konja le iz pripovedovanja. Prav nič težko si ni bilo misliti, kako se bodo Indijanci ob pogledu na živega konja iznenadili in kako bo živahna kupčija. Vendar — če si je pobilje ogledoval tega človeka — pa mu le ni mogel verjeti. Prepričan je bil, da je tu še nekaj drugega. Ogledoval si je natančno konja. To je bil indijanski konjček, ponji, ki si ga v južnih pokrajinah izlaska kupiš za dvajset dolarjev. Spet je v duhu zagledal Indijance, kako bo poel na konjička čudovito vplival nanje. Bodi tako ali tako, nikakršnega predpisa ni poznal, ki bi prepovedoval uvoz konj.

»Prav,« je dejal Jojindersu. »Pa naj bo, da vam verjamem storijo o konju. Listine so seveda v redu. Torej kar odrinite!«

»Hvala lepa, gospod. Kar pohitel bom,« se je zarežal Jojinders. »Imam še precej daleč do Dogriba Campa.«

Ko sta oba uradnika stopila na suho, je zapuhal stroj, parnik je počasi zdrčal na sredjo reke in naglo izginil za ovinkom.

Nolan pa se ni mogel pomiriti. Le kaj bo barantač počel s konjem? Kaj namerava?

Ko sta zvečer sedela pri peči, je bil Nolan spet poln dvomov.

»Pa bi šla rajši tjakaj in mu malo na prste stopila?« je svedoval Stanton.

Nolan je odkimal. »Sem že večkrat poskušal. A ta falot je oprezen, ko zasliši, da ga kdo opazuje. Pa sem vendar prepričan, da bo napravil prav veliko barabijo. Da bi imel kaj v rokah in mu mogel do živega! Saj tako nesramno izrablja uboge Indijance! Za svoje dragocene kože prejemajo samo prazno šaro. Take uboge pare niti malo ne segreje ura na zapestnico; sraja bi ga pa.«

Nekajkratov je potegnil dim iz pipe in nadaljeval: »Stanton, nekaj sem si izmislil. Pa bova le ugnala barantača! Tu je vse v redu, kajne. Šla bova za Jojindersem.«

»Saj si vendar rekel...« je odvrnil Stanton.

»Je že prav, a poslušaj!« Nolan je primeknil stol k Stantonu in mu šepetaje razodeval svoj načrt.

★

Rimske toplice (SLOVENIJA)

Jugoslovanski Gastein. — Sezona od 1. maja do 15. oktobra. Pavšalne kure: v pred- in posezoni za 10 dni Din 600.—. V glavni sezoni: Din 800.—. — Iskrni prospekti brezplačno pri potniških uradnih ali pri pravi kopališča Rimske toplice.

Taborišče v Dogribu je bilo izredno živahno. Iz neseutih ognjev na prostem so svigale iskre v nočno nebo in plameni so se svetilkali v strmečih očeh Indijancev, sedečih krog ognjev. Stara ženska je tolkla na boben, drugi so se po taktu pozabavali.

Vsi so strmeli v sredjo kroga, kjer sta bila kupec in njegov pomočnik pa beli konjček. Žival je bila nekakaj drugačna. Na glavi je imela z jermenj privezanjo jelenovo rogovje, ki se je čudovito svetlikalo. — Barantač je namignil pomočniku, naj se začne. Ta je dvignil roko in hipoma je umolknil boben. Po indijansko je nagovoril domaćine:

»Velikega trgovca dobro poznate. Vaš prijatelj je Vsako leto vam prinese mnogo daril. Letos pa vam je prinesel nekaj, česar niste še nikoli videli. Pozor!« Položil je roko konju na hrbet. »Tu stoji pred vami neko bitje, ki vam o njem govorijo vaše pravljice in pesmi, ki ga pa še nihče izmed vas ni nikoli videl na lastne oči. Pred vami stoji duh Velikega Jelena!«

»Eja! Eja!« Z divjim krikom so vsi pritrjevali govorniku. Čepetali so po taktu. Nato je pomočnik nadaljeval: »Dobro veste, kaj pomeni, če bi bila ta sveta žival vaša last. Srečo boste imeli, prejemali boste obilo kož in mesa. Vaš rod bo najmočnejši. Toda — ker je žival posvečena, vam ne moreva prodati duha Velikega Jelena. Zato —« povzdignil je glas in nadaljeval z močeno kretnjo — »zato vam ga bo veliki trgovec dal zastoplj! Vendar —« prekinil se je, ko so vsi ko nevihta navdušeno zatulili — »vendar — za tako darilo vas prosim, da ste vi prav tako velikodušni. V čast duhu Velikega Jelena zaplešite daritveni ples!«

»Eja! Eja!« Poslušalci so vsi nori od veselja zatulili, da je šlo skozi ušesa. Bobni so zabobnali. Indijanci so začeli plesati. Divje so poskakovali, se naglo potuhnilo in strahovito kričali. Nekateri so zdaj tu, zdaj tam odšli iz kroga, stekli v kočjo in prinesli poln naračaj kož. Kože so zmetali pred konja in se spet vrnili v svoj krog in iznova zaplesali.

Barantačev obraz se je kar svetil v zadovoljstvu. Za konjčja je bil dal dvajset dolarjev, pred njim pa je ležal kup kož, ki so bile vredne več tisoč dolarjev. Jojinders je moral le poskrbeli, da bodo kože še to noč na barki in da bo pravočasno odrinil, namreč prej, preden se bodo divjaki osvestili.

Ze več ur so plesali. Zdelo se je, da ne bo konca. Jojinders je pa sprevidel, da mu bo težko še kdo kaj prinesel. Koče so bile do dna izropane. Iskaje se je oziral okrog.

»Hej, vidva tamle!« Pristopil je k dvema zarijavima moškima, ki sta stala ob strani in nista plesala. Bržkone sta bila mešanca, ki se le nasmihajo takim obrednim plesom čistokrvnih Indijancev in jih zaničujejo.

»Dobro plačam! Pomagajta mi spraviti kožo na barko!«

Onadva sta odkimala.

»Zakaj pa ne, prokleta psa!« je divje zarežal Jojinders. A koj ga je mrzlo spreletelo, zakaj onadva sta mu odgovorila v angleščini:

»Videla sva, da ne bi nič zaleglo, če bi prišla v uniformi.«

Jojinders je bil že spoznal Nolanov glas, preden mu je ta dejal:

»V imenu postav! Prvič zato, ker ste Indijance pripravili do tega, da so plesali daritveni ples, ki je prepovedan. Drugič, ker širite praznoverje, da ljudi izmoggavate. Ali kaj pripomniete?«

»Zakaj? Jaz, jaz...« je zajekal barantač.

»Prav,« ga je prekinil Nolan. »Ko bo vaš pomočnik povedal ljudem, kako je zdaj s to zadevo, vas bom uklenil in vas z duhom Velikega Jelena vred odpeljal, kamor spadate!« (W. Lench.)

Konrad Gologranc

MESTNI STA V BENIK V CELJU, Mariborska 30

prevzema in izvršuje vsakovrstne privatne, javne in industrijske zgradbe solidno in poceni. Sodniško zaprisoženi cenilci. Daje tehnične nasvete in pojasnila.

Kulturni obzornik

Dr. P.-ar:

Dokumenti slovenske politične miselnosti po vojni 1. 1866.

(Dalje.)

9. Bleiweis: Rojaki, premišlujtel!

Marušičev dopis »o prihodnji uravnavi slovenskih dežel«, objavljen 22. avgusta v Bleiweisovih »Novicah«, je prvi izzval slovenske politike, da so pričeli ponovno razmišljati o slovenskem političnem programu. Iz doseđaj objavljenih dopisov in člankov se more spoznati, da je nenadni izid vojne prevrnil tudi Slovincem precejšen del politične orientacije, na drugi strani pa zlasti Slovence na jugozapadu radi mejstva z Italijo in sožitja z Italijani prislili ob takem nepričakovanom zunanjepolitičnem preobratu misliti na svojo — bodočo usodo ob neposredni narodni meji in vobče na ustroj »nove« Avstrije, vržene ob Bismarcka iz velikega nemškega »bunda«, v katerem je doslej Avstrija imela prvo besedo kot glavna »nemška« veselica.

Naglasiti je treba dejstvo, da je doslej večina navedenih dopisov in člankov bila vzeta iz Einspielerjevega »Slovenca« v Celovcu, kar pa je umljivo, če vemo, da so Slovenci od leta 1865—1867 imeli eno samo pravo politično glasilo ravno v »Slovenca«, medtem ko so Bleiweisove gospodarske obrtniške in narodne »Novice« v Ljubljani le malo prostora nudile — političnim vprašanjem, a radi urednika bile v tem oziru čisto večjega pomena. Naravna posledica je bila, da sta oba slovenski glasili tudi v političnih vprašanjih v marsičem imeli različne poglede na posama vprašanja, kakor sta ju pač imela koroški vodja Einspieler in njegov krog prijateljev ter Bleiweis s svojimi somišljeniki v Ljubljani in izven nje.

Eno prednost pa je »Slovenec« imel pred »Novicami«: da je namreč zbral okrog sebe večino izvenkranjskih dopisnikov ter bil glasilo radikalnej-

ših duhov, ki so bili v marsičem bližji Einspielerju in se niso hoteli v vsem ukloniti Bleiweisovi volji, zlasti pa ne vplivu ljubljanskega tedanjega župana in osebnega zaupnika Bleiweisovega — dr. Coste ter tretjega člana te ožje družbe »pravokov« — dr. Lovra Tomana, vodilne glave slovenskih poslancev v dunajskem parlamentu.

Če je torej sam Bleiweis, ki je veljal za prvo politično vodilno glavo slovensko, označil v svojih »Novicah« Marušičev prijateljski dopis za »zelo važen«, je to nekaj pomenilo! Pomenilo toliko več, ker je k njegovemu dopisu pripisal obširen dodatek in v njem označil — svoje nazore o sproženem vprašanju. Bleiweisov pripis pa je še pomenljivejši, če ga presojamo ob že znani nam obrambi dr. Coste radi občita, da je ob času svojega bivanja na Dunaju med 8. in 15. septembrom pri ministrskem predsedniku Belcrediju »pleđiral za zedinjenje Primorskega s Kranjskim«, naglašajoč, da »noben značajan človek ne bo zagovarjal stvari, ki se ne sklada z njegovim programom«. Gre torej za bistveno važno stvar: za posredno ugotovitev tudi dr. Costovega programa, če vemo, da sta oba ljubljanska »pravoka« običajno isto mislila in po istih mislih tudi ravnala. V Bleiweisovem pripisu moramo torej čitati tudi programatične misli dr. Coste, če je oni Bleiweisov zagovor temeljil na trdni — resnici!

Bleiweis torej izjavlja: »Novice« so dozdaj molčale o notranji politiki, nekaj zato, ker nas je bila trdna volja, ogibati se vsega, kar bi utegnilo vnetati domači prepri, dokler je bil sovražnik pred durmi, in nekaj zato, ker smo si bili v svesti, da vlada v hrumu orožja in vojne nima časa poslušati družih reči. Danes je to drugače. Orožje miruje. Čas notranjega dela se začne. In res pršašnje notranje preuredbe, notranje sprave postaja tako silno, glasno in silno, da se ne da več preslišati niti odkladati. Pričajo nam to tudi drugi časniki. Zato se udeležimo tudi mi drage volje dela, katerega blagi namen je, zaceliti rane, ki jih je vsesela krvava vojna, storjene zgrube kolikor mogoče nadomestiti in poslopje avstrijske države postaviti na podstavo tako močno in trdno, da ga nobena sovražna nevihta več ne omaja. Prijateljski dopis vpraša, kaj poročamo Slovenci o nakani, da bi se združilo Primorsko, Istro

in Kranjsko v eno skupino pod enim c. kr. nameštvo in z enim deželnim zborom v Trstu?

Mi po svojih mislih odgovarjamo na to, da bi nam taka uredba vsikakor ljubša bila, kakor naše sedanje stanje, ko smo na istem prostoru, če privzamemo še benečanske Slovence, podroblijeni in raztrgani pod tri c. kr. nameštva in na štiri deželne zборе. Po drugi strani smo pa vendar spet tega trdnega prepričanja, da ta preuredba, čeravno mnogo boljša od dozdajne, ne bi zadostovala niti Avstriji niti nam Slovincem. Zakaj? Ako se hoče napredovanju italijanizma po naši slovenski zemlji že enkrat trden jež postaviti, — ako se hoče za prihodnje čase odvrniti nevarnost, da bi Talijan dahleval Gorico, Trst, Istro, kosove Kranjskega in Bog vedi kaj še, češ, da je laška zemlja, ker se ondot laško govori in misli, potlej je zadnji čas, da se prej ko mogoče, obudi, osvesti in utrdi slovenska narodnost. Bolj ko zdaj in trdnjava bo mejo varoval slovenski narod, ko »zavé in prepriča, da branič svojo zemjo brani svoje pravice in svojo narodnost. Brez skrbí toraj rečemo, da je povzdigniti in na vso moč podpirati slovenstvo, ki je sedaj toliko važen faktor Avstriji, vladi sami največa korist, pa tudi živa in silna potreba. Nes pametna, ne-predvidna in neavstrijska politika prejšnjih avstrijskih ministrov je kriva, da se je talijanstvo povsod ob jadrankem morji razširilo in globoko v slovenska tla svoje korenine zarinilo. Slavenstvo je poleg njega slabele, hiralo, ginilo. Koliko časa, trde volje in truda bo pač treba, predno se ta škoda poravna in vsi nasledki one pogubljive politike odpravijo!

Ali se bo pa dalo vse to doseči po poti, ki jo prijateljski dopis omenja? Ne verjamemo. Slovenski narod je, to se ne da tajiti, najmanj in najslabjeji med vsemi avstrijskimi, pa kar je še huje, mnogotelo zatiranje in potufjevanje, potem politično drobljenje je storilo, da je še temu majhnemu telesu mnogo udov otrpnilo in svojo narodno svest izgubilo. Ker je bil zatrt narodni jezik, prvi in neobhodno potrebni pomočniki vsakemu izobraženju, zaostal je narod tudi v dušnem razvitiu. In kaj so nasledki vsega tega? Mlačnost, razprtija med rojaki stnimi, nevednost in uboštv ljudstva. Ako vlada Slovence iz tega žalostnega stanja hoče kdaj izko-

pati, treba, da se vsem Slovincem nakloni stališče, da brez zadržkov in ovir morejo d-lati na blagor in napredek svojega naroda. Ali je pa to mogoče, če koroški in štajerski Slovinci ostanejo, kakor so, v vekoviti manjšini, brez ravnopravnosti, na dvoje raztrgani, od svojih slovenskih bratov ločeni? Kranjski Slovenci bi res pomoči dobili v skupini v primorskih in istrskih; al sprejeti bi morali med se tudi obilo Lahov in Lahonov, ki bi gotovo na vso moč naravne slovenske prizadeve zadržali. Ali bo tedaj mogoče brez pripomoči koroških in štajerskih Slovencev tako hitro in tako krepko napredovati, kakor zahtevajo okoliščini avstrijske države in slovenske narodnosti? Nikakor ne.

Tudi se nam ne dozdeva, da kakor koli bi Trst bil pravo mesto za središče slovenski skupini. Trst je zgolj le trgovsko mesto; njemu je mar le za denar in dobiček; prebivalci so se poprijeli z večino laškega jezika, laške šege in navade; lega mu je na kraju slovenskega sveta. To je spoznala vlada že davno; naredila ga je »reichsunmittelbare«, dala mu je posebno stališče, da njegov mestni zbor je tudi deželni zbor. Gotovo tega ni storila brez važnih vzrokov. Vse te okoliščine se nam tedaj vsaj za zdaj ne zdijo ugodne, da bi se temkar razvijalo politično in slovensko-narodno življenje, da bi tamkaj zborovali zbiri našega naroda. Zgodovina nam kaže, da stoletja so se deželni zastopniki iz Istre, Trsta in Primorja shajali v Ljubljano zborovati, zakaj se ne bi tudi v prihodnjici? Ljubljana je po legi in naravi pa tudi po misli in čutu slovensko središče, ali naj ne bi tudi ostala?

Zastran enega načela so vsi slovenski domorodci ene misli, namreč, da je neobhodno potreba združiti vse Slovence v eno politično in upravno skupino (grupo). Prašanje je le, po katerem poti in kako? Nočemo predtekati z odgovorom, ker smo živo prepričani, da smejo na to presila važno vprašanje le vsi Slovenci po natančnem, vsestranskem premisleku odgovorjati na postavnih poti; vendar nam budi dovoljeno, da v omenjenih dveh ozirih neke reči že zdaj v posebnem prevdaru priporočamo. Lansko leto so bili večina naših domorodcev za notranje-avstrijsko

Po izredno znižanih cenah

pokromana kolca „GRITZNER“ in „ADLER“
najboljši šivalni stroji „ADLER“ in „GRITZNER“

Josip PETELINC, Ljubljana

blizu Prešernovega
spomenika (za vodo)Pouk v umetnem
vezenju brezplačen!
Večletna garancija!

Šah v Rusiji

Ob priliki bivanja našega šahovskega mojstra Vasje Pirca v Ljubljani je priredil pripravljani odboj za šahovsko zvezo dravske banovine zelo zanimivo predavanje, katerega se je udeležilo za naše razmere nadavno število poslušalcev. G. Vasja Pirc je kot izborni opazovalec podal v nad eno uro trajajočem predavanju vtise, ki jih je doživel v Moskvi, ko je igral na moskovskem šahovskem turnirju. Ze pred in med moskovskim šahovskim turnirjem smo imeli priliko sklepati po časopisnih poročilih, da ima šah v Rusiji za naše pojmovanje nenavadno vlogo. Vasja Pirc je to v svojem predavanju ne samo potrdil, ampak je povedal še več. Šah je v Rusiji prodrl v najširše plasti naroda in se številno organiziranih šahistov približuje že enemu milijonu. V Rusiji šah ne smatrajo za igro, ki naj služi v zabavo, ampak jim je šah umetnost in važno kulturno-vzgojno sredstvo. Ru-
skot šahovski mojstri so ljubljenci svojega naroda kot n. pr. pri nas rekorderji v kaki priljubljeni sportni panogi in jih narod šteje v krog svojih največjih umetnikov. Šah pomeni torej v Rusiji nekaj čisto drugega, kot smo vajeni pri nas in se njihovega pojmovanja približujemo samo še v današnji Nemčiji, kjer ga tudi smatrajo za važno vzgojno sredstvo. G. predavatelj je vse to potrdil z raznimi zanimivimi praktičnimi primeri, ki jih je sam doživel. Mnogostevilni poslušalci so izvajanjem mojstra Pirca pozorno sledili in mu na koncu izkazali hvaležnost z burnim aplavzom.

ALJEHIN ZMAGOVALEC NA TURNIRJU V OEREBRO

Šahovskemu klubu v Oerebro, mestu, velikemu približno tako kot Ljubljana in oddaljenemu od Stockholma tri ure vožnje z vlakom, je uspelo, da je priredil manjši turnir, na katerem je poleg švedskih mojstrov igral tudi svetovni prvak dr. Aljehin. Aljehin je samo eno partijo remiziral, in sicer s Stahlbergom, v ostalih pa je zmagal in tako dosegel prvo mesto z 8 in pol točk. Drugi je bil Lundin s 7 in pol, tretji Stahlberg 6 in pol in četrty Stoltz 6. Iz tega turnirja prinašamo danes dve kratki Aljehinovi partiji.

ECKENBERG — ALJEHIN

1. d2—d4, f7—f5; 2. Sg1—f3, Sg8—f6; 3. e2—e3, e7—e6; 4. Lf1—d3, b7—b6; 5. 0—0, Lc8—b7; 6. c2—c4, Lf8—d6 (beli ni igral otvoritve posebno energično in je dovolil črnemu, da nemoteno razvija svoje figure); 7. Sb1—c3, 0—0; 8. Dd1—e2, Ld6—b4 (grozilo je e3—e4); 9. Lc1—d2, Sf6—e4; 10. d4—e3, Lb4—d6; 11. b2—b4, Tf8—f6; 12. Sf3—e5? (s to napako si beli odločilno pokvari pozicijo), Ld6×e5; 13. d4×e5, Tf6—g6 (grozi S×c3); 14. f2—f3, Se4×d2; 15. De2×d2, Sb8—c6; 16. e3—e4, Sc6×e5; 17. e4×f5, Tg6—h6; 18. Ta1—e1 (na e6 beli ne sme vzeti, ker zgubi figuro), Dd8—h4; 19. Ld3—e4 (ta lovec je bil v nevarnosti radi Dd4+), Dh4×h2+; 20. Kgl—f2, Dh2—h4+; 21. Kf2—g1, Lb7×e4; 22. Tel×e4, Dh4—h2+; 23. Kgl—f2, Ta8—f8 in beli se je vdal, ker proti črnemu napadu nima več nobene obrambe.

ALJEHIN — BERNDTSON

1. d2—d4, Sg8—f6; 2. c2—c4, e7—e6; 3. Sb1—c3, Lf8—b4; 4. a2—a3, Lb4×c3+; 5. b2×c3, b7—b6; 6. f2—f3, d7—d5; 7. Lc1—g5, Lc8—b7; 8. e2—e3, Sb8—d7; 9. Lf1—d3, h7—h6; 10. Lg5—h4, 0—0; 11. Sg1—e2, Dd8—e7; 12. 0—0, e6—e5; 13. c4×d5, e5×d4; 14. Se2×d4, De7×e3+; 15. Lh4—f2 (črni je sicer razbil belemu nekoliko pozicijo v centru, zato so pa bele lahke figure izvrstno postavljene), De3—g5; 16. c3—c4, Sf6—h5; 17. h2—h4, Dg5—f4? (črni ne vidi, da je njegova dama v nevarnosti); 18. Sd4—f5, Tf8—e8; 19. g2—g3, Df4—e5; 20. Lf2—d4 in črni se je vdal, ker je damo za pravil.

Tudiv naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon)

lahke plačate naročnino za „Slovenca“, „Domoljuba“ in „Bogoljuba“, naročate inserate in dobite brezplačno informacije. — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030.

skupino. Glavno vodilo pri tem, jim je bilo po eni strani želja združiti vse Slovence pod eno upravo in v en tak zbor (Generallandtag), v katerem bi ne bili v vedni manjšini; po drugi strani pa misel, da v okolnostih, kakršne so bile, ni mogoče predugraditi posameznim deželam njihove podobne in historičnih mej. Al od tistih malov se je v Evropi mnogo mnogo premenilo. Razpadla je nemška zaveza; strah vojska je razdajala do čisto historične tradicije, ki so se zdele nedotakljive; ideja narodnosti, brez ozira na stare meje in historične deželne oblike, je zavladala po Nemškem in Laškem; vse to ni brez vpliva tudi na naše cesarstvo. Ali se ne nahajamo v čisto drugem položaju memo lani? Dobro bo tedaj treba preudariti, ali bodo hoteli koroški in štajerski Nemci odločiti se od svojih avstrijskih rojakov, in stopiti se Slovenci v notranjo-avstrijsko skupino? In če ne bi hoteli, kar je zelo verjetno, ali pojdemo mi z njimi vred v nemško? Menda še menj. Pa če bi se koroški in štajerski Nemci tudi spustili v našo družbo, je pomisliti, ker so že lani umogli vredni domorodci ogovarjati. Ti Nemci z malimi izjemki so se pokazali v letošnjih deželnih zborih trde protivnike naše narodne ravnopravnosti, gluhe in brezobzirne proti vsem slovenskim zahtevam. Ali bi v taki družbi, če pomislimo, da bi vlekli z Nemci tudi vsi slovenski odpadniki, ne bilo Slovencev jako težavo stanje, večer bolj in preprič? To vse bo treba natanko pretehtati in preudariti. Zatorej na noge rojaki: premisljajte! Obracamo se pa tudi do naših slovenskih bratov na jugu in severu, naj nam pomagajo po veljavnih poteh, naj nam svetujejo; zakaj naše zadeve se tičejo najhujše tudi njih ter Avstrije, da bode po zadovoljnosti vseh svojih narodov močna in edina. —

»Rojaki, premisljajte!« S tem pozivom iz glavnega političnega središča Slovencev od političnega vodje »očeta Bleiweisa« se pričnjen živo razpravljajo političnih vprašanj, ki so bila na dnevnem redu v državi in v ožji domovini slovenski.

Otrokom naravne telovadbe

Naravna telovadba in zlasti naravna orodna telovadba je dobila v povojnih letih osobito v Nemčiji veliko prijateljev. Moderno telesno vzgojno gibanje je močno poseglo v mladinske vrste in vpliv Nemčije se je zelo poznal tudi v sosednjih državah. »Nazaj k naravi« je bilo in je še geslo modernih propagatorjev telesne kulture, in čim manj izumetničene so telesne vaje, tem lepše so za oko, tem koristnejše in izdatnejše za telo. Bila je celo doba, ko je »telovadba« pretela resna nevarnost, da se bo morala v celoti ali pa vsaj v veliki meri umakniti sodobnemu »sportu«. To pa seveda predvsem radi zastarelih form v prostih, redovnih in zastarelih kombiniranih orodnih vajah, ki so bile zlasti za mladino neprimerne, včasih naravnost škodljive.

Ako pogledamo našo mladino, zlasti otroke, vidimo, da le-ti ne dobivajo prave telesne vzgoje. Sportne organizacije se — če hočemo biti iskreni — za otroke prav malo ali prav nič ne brigajo. drugod pa otroci tudi ne dobijo dovolj primernih telesnih vaj. Šole in telovadna društva le preveč forsirajo zastarele proste in redovne vaje, drugih primernejših vaj, kakor so igre, teki, skoki, meji in razne naravne vaje na orodju, ki ga uporabljamo pri otrocih, predvsem kot zapreke, pa jim malokje nudijo. Starši, ki imajo v današnjih težkih časih polno drugih skrbi, pa jim največkrat še bolj potrebnih stvari ne morejo onuditi neglede nato, da marsikdo ne ve s čim naj bi poskrbel svojim otrokom, da bi se boljše zabavali — razgibali. Tako so naši malčki prepuščeni samim sebi, ker jim, žal, ne nudimo primernih in koristnih telesnih vaj.

Otroci so že sami po sebi tako naravni, da tega pri odraslih, katere je pokvarila moderna kultura, nikdar ne opazimo. Kakšen fin občutek imajo otroci za ravnovesje, kako lepo tekaajo, ska-

čejo, sploh je vse, kar izvajajo, pri njih tako lepo, tako naravno, da jih je v resnici veselje gledati. In če hočemo potem otrokom nuditi telesne vaje, moramo gledati, da jim damo samo take stvari, ki ne spadajo v naravno otroško življenje. Nič prisiljenega ne sme biti pri njih, nič izumetničene, temveč samo take igre, samo take vaje, s katerimi se bodo otroci zabavali in obenem utrili. Zato pa so najbolj primerne igre, katerih imamo na izbiro, za nameček pridenemo kako tekmovalno ali borbeno vajo, oziroma igro tekov, skokov, metov ne smemo zanemarjati, ravno tako ne naravne orodne telovadbe. Največ mesta po moramo pustiti igram z žogami. Vse pa je izvesti po določenem redu in nikdar ne preveč in seveda tudi ne prisiljeno, in videli bomo, da bodo troci radi ubogali ter se z veseljem oprijeli telesnih vaj.

Važno je pri tem tudi vprašanje voditeljev. Ako ti niso na svojem mestu, potem je vse delo in ves trud zaman. Naš sport trpi samo na tem in ne pride samo zato nikamor naprej, ker nima voditeljev, ker nima najmlajšega naraščaja. Ker tudi v šolski telovadbi otrok ne dobi primerne podlage na polju telesne kulture — neglede na to, da večina naših podeželskih šol sploh nima telovadnice in igrišč — potem ne smemo pričakovati, da bi se v tem pogledu kmalu kaj zboljšalo. Nekaj bi se dalo napraviti z dobro voljo, največ bo pa k temu pripomogel zakon o obvezni telesni vzgoji naroda. Ko začne otrok obiskovati osnovno šolo, bi moral tudi začeti gojiti vaje. Zatorej skušajmo dati že sedaj malčkom telovadbe, toda naravne telovadbe, ker le na ta način bomo ohranili otroke naravne, zdrave in vesele, in le tako si bomo vzgojili krepke mladeniče, ki bodo tudi na mednarodnih tekmah dosegali uspehe, kadar se bodo borili za barve svoje domovine. Sportne organizacije, na vas pa je, da se to čimprej uresniči.

Frtaučku Gustl ma beseda

Kar fržmaga se m, ke m je Neška zadnč tku strašn hvalila.

Za kua je blu tu dobr? Dobr blagu se more ja sam hvalit, a ne? Jest se pa nečem sam hvalit, ke na špekuliram ne na tu, ne na un. Zatu pa tud na trpm, de b me drug hvalil, ke nimam nič ou tega. Sej jest tud Neško učaseh puhvallem, ampak Neška

je ženska. Tu je pa use kaj družga. Ženskeke maja rade, de jih kdu pohval, če maja kej ud tega al pa ne. Mošk pa na držma dost na hvala, saj mi, kar nas je navadneh dedcu, ke sma zadržvoln, če lohka ud dela sojeh rok ževema, pihnama na taka hvala. Seveda takem, ke jm hvala tulk zaleže, de jm ni pol treba z rukam garat, ampak lohka kar z jezikam use upravlja, se pa hvala le prleže. Sej tu so prouzaprour pameten lde. Kene, na rukah se sluveke le kmal žuli nardeja, nej bo že tku al tku. Kokr ma pa eden žule na rukah, pa ni več za med bulša družba, pa če še tku z nim ukul upleta.

Noja, pa sej ni glih treba, de b mogu slišat, se se na jezik na nardeja žuli, h večem kašna prsadna pika. Tu vem jest iz lasne skušne. Prsadna pika se je tud men večkrat že nardila. Moj prijatelj Nešk pa tud. Kedr ub nedelah Neške al pa mene na bote najdl u »Sluvencu«, je useli prsadna pika urzah. In ta pika tku heđu buli, de šternajet dni naemava ne z jezikam miगत. Kar mouchat morva, pa držat jezek za zubmi. Seveda, Neška lohka še drž jezek za zubmi. In se odu precej zlateh. Jest ga pa več na morm, ke nimam zob.

Astn, zdej veste use natan, kuku je z Neško pa z mana, keder na zagledava luč tega sveta.

Noja, pa glih zmeri tud nisa prsadne pike urzah. Učaseh pride tud kaj družga umes, de nama sapa uzame. Ni nč za pomagat. Kar za putrpet je.

Zadnč m je en dohtar pravu — jest navem, a je blu jezičn dohtar, a je blu prou za prau dohtar, ke zna tud ldi pucajfat. Lde sa mu holt rekl gespud dohtar, pol mu tud jest na morm rečt drač. Ta dohtar m je pravu, de prsadne pike, ke se nahterm ldem nardeja na jezik, nahterm tud na možgane rade vn udarja. Tak lde, je reku, sa pa tku sitn, ket prga. Takm ldem na morm ustrečt, pa če b se tud na glava pustav, al pa kej družga še bl pametnga naredu. Ceu dan t nergaja, kokr de b meł ud štuka. Prou tak so, kokr tiet svetov-

pismek lev, ka nuč in dan iše skul, kerga b pužeru, je reku.

Pu pravice puvedan, jest se bujim prsadne pike, kokr peklenšček križa. Pa Neška tud. K sreč m du zdej se nubena ni na mežgane udarja, pa Nešk menda tud še ne. Saj prtužila se m ni še nkol čez tu. Scer se um pa lahka še dons infurmuru, kuku je s to rečjo. Za dons pupoune sva tku narredla randevu u Zvezd. Tam pr ta trekmu kustajne rehts, se uva dubla pu kusil ub ene dveh, de uva šla skp u Maguličuva razstava. Pa na smete mislt, de hodem nemmu može u zele. Buh na przaden. Nen mož mene dobr puzna, de sm vorng člouk. Neška pa tud. Skp uva šla pa zatu, ke ona ve, de se jest na malarija zastopm, ke sm enkrat se nena kuhna pubelu. Seveda iz prijatelstva, ne za gnar. Tekat me je tku pohvalila, de se m je res dobr zdel, če prou jest na take hvale na dam doet. Noja, šenkanmu kojne se na gleda na zobe. Pubelen kuhna pa še mn.

Jest pa Neška sva tku ferbčna, če Magolič res tku fajm mala, kokr lde guvareja. Prauja, de dreveca tku fajm nardi, če se pr ta narhuš uručin eden pud negau drevu uleže, pa se prec uhlači. Tu je že neki, a ne? Pa voda zna tud fajm delat. Zadnč sa bli en študenti u negau razstav in sa vidl tam Blejsk jezer, sa se začel prec slačt, de b se šli kopat. K sreč je blu glih takat tud in gespud iz ena dama u razstav, de je čez tu protestiru in jm prepovedu, de se na šika, de b se tle kopal, ke nimaja nč švimhoznu. Noja, študenti sa bli že tulk pr pamet, de sa gespuda ubugal, in se nisa šli kopat. Seveda, mal jm je blu pa le heđu in žou, de nisa uzel švimhoznu iz saba.

Pa še druge rči prpoudujeja lde, ke sa že bli u Magoliču razstav. Ena gespa je praula soj prijatelj (jest sm pa na ušesa uleku), de zna ta malar tud ureme delat. Ciet pu soj vol ga nardi. Če ma marel pr seb, nardi dež, učaseh se cju nevihta. Lde, ke nimaja marel iz saba, bejžeja na use plati, on se jm pa lepu u pest smeja. On lepu marel udpre, pa je na kojn.

Men je strašn žou, de na morva z Neška že dons dopoune u Magoličuva razstava, ke bo mou ub enajseth vodstvo pu razstav. Tiste, ke boja tekat u razstav, bo vodu ud slike do slike in jm prpoudvou, kuku se nardi tu al pa un. Kdur ma dobra glava, s bo lohka use tu zamerku in pol tud sam tku naredu. Seveda, kdur ma kiele kumare namest mežganu u glau, tistmu tu na bo nč nual. Jest b se pa saj ureme rad navadu delat. Za druh m ni doet. Kene, vaserlajtenga mam pr hš, pol m je že use glih, a znam voda delat, al pa ne. Ureme je pa use kej družga. Ureme pa sluveke zmeri prou pride, naj bo tak al pa tak.

Seveda, Neška pa na more dopoune nkamer ud duma, ke more kusiu kuhat. Scer je kusiu pr teh časeh bl ajnfah, ampak skuhan mora pa le bt. ke kašnega srouga krumpirja tud uradnšk želodec na prenese. Noja, bova šla pa pupoune u razstava. Ni nč za pumagat.

Pravni nasveti

Nadaljevanje

Železničar in vojaška obveznost. L. C. M. Za sprejem v državno službo zahtevajo, da je prosilec po svojem dovršenem 21. letu odslužil obvezni rok v stalnem kadru, razen če je po odredbah zakona o ustroju vojske in mornarice kot edini hranitelj nesposobnih zadržarjev ali kot stalno ali začasno nesposoben oproščen službe v stalnem kadru, oziroma če je zavezan vojnici, da dokaže, da je plačal vojniko. Če ste med vojno služili pri železnici in ste bili radi tega oproščeni vojaške službe, ter vas pozneje vojaška oblast ni klicala v službo (letnik 1893), ste gotovo zadostili vojaški obveznosti. Ako imate drugih dokazov, da ste izpolnili svojo vojaško dolžnost, se obrnite na poveljstvo vojnega okrožja s prošnjo, da vam o tem izdajo potrdilo.

Šolnina. I. P. Nismo pisali, da so se šolnine ukinile, ker se to doslej ni zgodilo. Osnova za plačevanje šolnine je sestavek neposrednih davkov roditeljev in učence. Pri neposrednem davku, od 1000 do 3000 Din, je šolnina za nižji razred srednje šole 150 Din na leto.

Vlaga zaradi sosedovega stranišča. P. R. Sosed ima tik ob vaši hiši stranišče. Čeprav je betonirano, prihaja vlaga od njega v vašo klet. Vprašate, ali bi mogli to preprečiti in kako. — Ako je vlaga tolikšna, da presega običajno mero in vam bistveno krati uporabo kleti, sosed pa lahko prisili, da toliko popravi beton, da ne bo propuščal vlage. Če to ne gre zlepa, je edina pot sodišče.

Stavbno dovoljenje za zidanje hiše. P. J. R. Za zidanje hiše si morate izposlovati gradbeno dovoljenje občine. Dokler tega dovoljenja nimate, ne smete pričeti zidati, ker vas lahko kaznujejo. Občina mora k ogledu na lice mesta povabiti vse sosed, ki lahko zidanjem ugovarjajo. Ako vam občina odkloni izdajo tega dovoljenja, se lahko proti njenemu odklonu pritožite na okrajno načelstvo. Občina vam lahko odkloni to dovoljenje, ako ima razloge za to.

Polaganje vodovodnih cevi. J. B. Z. Vaše vprašanje ni prav jasno in ne vemo, kakšno pojasnilo bi radi. Ako si niste na jasnem, kje je meja med šušmarstvom in obrtom, vprašajte pri okrajnem načelstvu.

Dota in kmetska zaščita. A. A. Leta 1929 je umrl oče. Prevzeli ste posestvo in ste se zavezali bratom in sestram izplačati »doto«, ali pravilno, dedne deleže. Vprašate, ali ste kot kmet zaščiteni in kakšne obresti ste dolžni plačati, ako niste zaščiteni. — Po uredbi o zaščiti kmetov ne spadajo pod zaščito dolgov, ki potekajo iz dedovanja. Če se naj del zapuščine v naravi ali nujni del izplača v denarju, se izvzame denarna terjatev od zaščite samo v primeru, če dedič pristane, da se izplača po vrednosti tega dela ob času izplačila. Zakonite obresti so 5 odstotkov na leto. (Dolje prihodnjide).

Rešitev „stebr“

1. Poezija, 2. Avstralijec, 3. Petelin, 4. petelin, 5. konec, 6. truma, 7. Močar, 8. brana, 9. ranar, 10. šina, 11. vihar, 12. vedrica, 13. Trebušnik, 14. Jožef Hašnik, 15. bogataš. Za lenuha ni kruha.

VSTAVLJALNICA.

—	—	▲	—	—
—	—	F	—	—
—	—	X	—	—
—	—	A	—	—

Mesto črtic vstavi naslednje črkovne dvojice: ju ma, me, og, ri, se, sl, va, da dobiš pogovor.

Zlogovnica

Iz zlogov: a, be, bi, bud, ca, čaj, fri, i, izka, let, na, ne, ni, par, pet, ro, sa, te, val, za — sestavi besede naslednjega pomena:

1. posmrtno bivalje, 2. otok v Sredozemskem morju, 3. graščinski hlapec, 4. dan šolskega oddiha, 5. tekma za nagrado, 6. del zemlje, 7. vrsta trombe, 8. nevaren človek.

V prvi in četrty navpični vrsti dobiš pogovor.

LEPA SVILA

po Din 10⁰- meter
se dobi v TRPINOVEB BAZARJU
MARIBOR, Vetrinjska ulica št. 15

Oskrbite si

za Vaše leposlovne,
znanstvene
in druge knjige
primerne
preproste ali fine

Poslužite se

za vezavo revij:
Dom in Svet,
Mladika,
Ilustracija,
Zena in Dom

trpežne vezave

originalnih platnic

katere Vam nudi

Knjigoveznica Jugoslovanske tiskarne

I. Z. Z. Z.

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6/II.

BANKA BARUCH

11, RUE AUBER
PARIS (9e)

Telef.: Opéra 98-15 — Telef.: Opéra 98-16

Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 96

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu. Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi

v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064-64 Bruxelles,

FRANCIJA: No. 1117-94 Paris

HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst,

LUKSENBURG: No. 5967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno

naše čekovne nakaznice.

Starih koles

ne kupujte, saj dobite za malo denarja že novo pri S. Rebolj in drug, Gospodarska cesta 13.

Posnemalnike

brzoparilnice - na obročno odplačilo pri »Tehna« v Ljubljani, Mestni trg 25. Sprejemamo potnike! (1)

Fruškogorska vina

na drobno in na debelo ima na skladišču fruškogorska vinogradska in sadjarska zadruga v Irigu. Cena belemu vinu in ružici Din 3.25, črnemu vinu Din 3.50, rizlingu Din 6. Vino pošljemo samo po povzetju.

Malinovec

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, Dunajska c. 6.

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po znižanih cenah pri trdki Karl Prelog, Ljubljana — Židovska ul. in Stari trg.

Izredno dobra

in cenena oblačila, moško perilo itd. — kupite najbolje pri Preskerju Sv. Petra cesta 14.

Za birmo

najlepša primerna darila: ročne torbice, denarnice, kovčke — kupite pri Kravosu, Maribor, Aleksandrova št. 13. (1)

Velika izbira SVILE

v vseh modnih barvah, gladka in vzorčasta, različne kakovosti, za obleke, bluze in perilo

R. Miklauc

Pri »Škofu«
Ljubljana

Mizarji!

Okovje za stavbe in pohištvo, klej itd. izberete najceneje, tudi na knjižice, pri »Jeklo«, Stari trg

Za krasne May

Za najlepše

Vel. 6-8
12.-

Vel. 9-11 din. 15.- Vel. 12-2 din. 19.-

25.-

Vel. 3-8

69.-

Vel. 6-12

29.-

Vel. 9-11

49.-

Vel. 3-8

89.-

Vel. 6-12

39.-

Vel. 3-5½

79.-

Vel. 3-8

99.-

Vel. 6-12

59.-

Vel. 9-11

79.-

Vel. 3-8

129.-

Vel. 6-12

59.-

Vel. 2-5

129.-

Vel. 3-8

Ondra din. 29.-
Lala din. 19.- Mako din. 9.-

Za ma'ske izprehode

najudobnejši čevlji

Rata

Dolores Wieser

PEVČEK

Ljubezenska zgodba mlade duše

Sunkoma se dvigne objokani obraz k rektorju. Ta se nalahno smehlja.

»No — ?«

Ze se zgane dečku okrog ustn usmev, ki priča, da raste v Jurku pogum, tedajci zaropota magister v skrivno odrešenje:

»No Jurko — bo kaj? Meniš, prečastiti pater rektor te bo prosil? Da, pater rektor bi bil rajši prosil, kakor da je moral videti, kako je zdaj deček trmasto stresel z glavo in trdo bruhal iz sebe:

»Saj vse nič ne pomagala«

»Torej no češ?« vpraša žalostno pater.

»Nak!«

»No, potem —«

Da bi zakril razočaranje in vzdigujoči se srd na magistra, gre rektor venkaj na hodnik, kjer ga živahno pozdravi pet pravkar prišlih učencev. Magister stopi za njim, na vsa moč zaloputne vrata za sabo.

Ivan počepne na klopec in sočutno zre tovariša, ki zopet buši v jok, to pot pa tako nebrzdano in s tako hito, da postaja Ivanu kar težko pri srcu.

»Ti — Jurko, če zašepeta.

Jurko stisne pesti in ga srdito pogleda.

»Kaj pa češ, ti mérkvica? Zgubi se, mar si mi —

ni mi treba nikogar, — zgubite se vsi, tudi ti — ti — tili«

Zdaj Ivan čez in čez zardi in reče nad vse prisrčno:

»Jurko, ti si osel!«

»Tvoj osel še zdavnaj nisem,« se zagradi trmoglavce pred ljubeznivim priimkom.

»In zdaj — kaj še ostajaš tukaj, zares se zgubi!«

»Saj, kajne, da te bodo spet jutri grobniški kmetje pripeljali z volmi nazaj. Tu ostanem!«

»Ti mérkvica!« kriči Jurko, »jutri te premlati magister in rečem ti, on zna!«

Ivan samo velikopotezno zamahne z roko. Jurko zgane z rameni.

»Če vsekako hočeš —«

Pa Jurko preneha jokati in mračno zre doli na mali vrtiček, ki leži za hišo. Ivan čepi čisto tiho na klopci in postaja čim žalostnejši. Tako žal mu je Jurka. Nobeden ni tolikrat tepen, nobeden tolikrat zaprt kakor Jurko. Saj je res divji in nepošeren in len, uganja najbolj noroglave burke — pa je vendarle tako ljubezniv dečko. Če ga venomer pretepljejo, kako naj se rad uči, siromak! Kaj le naj mu reče?

Na pultu leži Jurkova flavta. Ivan jo vzame in poskusi, kako poje. Nekaj hripavih glasov izvabi iz nje, več ne.

Jurko se zasuče.

»Pusti jo!« zapiha.

»Beži no, ne bodi tako prsten,« reče Ivan, »mar rajši sam kaj zapiskaj! Tista, ki si jo poskušal včeraj, je tako lepa, tista s tistim dolgim gostolevkom!«

»Ljubi se mi!«

»Si pa res serigal! Saj ti človek ne sme še skrivljenega mezinčka pokazati! Sram te bodi!«

Poredno se smehljaje odide Ivan zraven v pevsko sobo in začne stikati med notami, ležečimi na polici. Končno dobi prave! Vzame gosli in poskuša zagosti tisto mično serenado. Ne dolgo in priplazi se Jurko za njim.

»Na gosli se to ne da!« reče hudo in nastavi piščal na usta. »Tako!« Izpočetka poje flavta tudi samemu kar prav slabo. Nestrpen je in zveržene note ga motijo. Toda, proti koncu, ko pride dolgi gostolevek, tedaj mu polzijo glasovi s piščalkami kar tako kakor biseri.

»Izvrstno!« hvali Ivan iskreno navdušen.

Jurku se zjasni obraz.

»Veš kaj, kadar pride mati, ji tole zapišem! To bo gledala!«

»Kje pa so tvoja mati?«

»Tam daleč — v Potsdamu.«

»Oh! — tako daleč!«

»Da,« vzdihne Jurko.

»In — zakaj si potem ti tukaj?«

»A — zato ker nima mati denarja. Papa je padel ob Renu — bil je častnik in velik junak, brat je bil šele kadet, sestro pa stari po devet in deset let. Mati pa je bila revna. Tedaj je pisal ujec iz Celovca, da me vzame na Koroško in me da v šolo. — Ker sem pa bil tako poreden in se nisem maral učiti, me ni pustil pri jezusovcih, temveč me je poslal v Št. Vid. — Tu je zastoj!«

Vse to je izbruhal iz sebe z neotroško grenkobo. Čuti razločno, da so storili krivico njegovi duši.

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1—; ženitovanjski oglasi Din 2—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 5 mm visoka petlinna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Prodajalka

pridna poštena, zanesljiva, zmožna nemškega, hrvaškega jezika - želi premeniti sedanje mesto v katerikoli stroki. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod št. »Stalnost« 4948. (a)

Pridno dekle

z večletnimi spricvali, za vsa hišna dela - išče službo le pri boljši družini. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Zanesljiva« 5117. (a)

Šiviljska vajenka

ki se je že eno leto učila, išče šiviljo s hrano in stanovanjem. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor. a

Trgovski pomočnik

mešane stroke, star 22 let, vojaščin prost, želi spremeniti sedanje mesto. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5149. (a)

Čevljarški pomočnik

vojaščin prost, išče za poselitve. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4974.

Trgovski pomočnik

išče mesto v trgovino špecerije. Govori slovenski, nemški in madjarski. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor, št. 1662. (a)

Prodajalka

dobro verzirana v trgovini mešanega blaga, išče službo. Vloži 4000 D. kavcije. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4950. (a)

Kateri trgovec

sprejme mlajšega pomočnika, večšega mešanega blaga. Gre tudi za skladiščnika ali podobno. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Kjerkoli« 5012.

Dekle

vajena vsakega dela, kuhe in gospodinjstva, išče službo. Naslov v podružnici »Slov.« v Novem mestu. a

Mlinarski pomočnik

išče službo. Nastop takoj. Poizve se: Jernej Petrič, Radeče. (a)

Prodajalka

stara 20 let, vajena kuhe in vsega dela, išče službo v Ljubljani ali okolici. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Gorenjka« 4980. (a)

Službo hišnika

skladiščnika, sluge ali kaj sličnega iščem. Kavcije zmožen 10.000 Din. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5016. (a)

Mlada natakarka

z večletno prakso išče službo. Nastopi takoj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4999. (a)

Pekovski pomočnik

starejši, samaki, z lastno koncesijo, išče zaposlenje v pekariji na deželi kot samostojen delavec. Plača po dogovoru. — Naslov v upravi »Slov.« št. 5056. a

Mlinarski pomočnik

mlad, oženjen, brez otrok, zmožen vseh popravil, želi premeniti službo. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Želim stalno službo« št. 5079. (a)

Prodajalka

iz boljših kmečkih hiš - išče nameščenje v trgovini. Pomaga tudi pri gospodinjstvu. Ponudbe upr. »Slov.« pod št. 5040. (a)

Trgovska pomočnica

želi premeniti službo. Vajena tudi šivanja. Službo nastopi takoj ali po dogovoru. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5115. (a)

Dekle z dežele

pridna, zna nekaj kuhati, išče službo kot pomoč gospodinjst. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 5120. (a)

Mlad fant

vojaščin prost, nekadilec - išče kakršnokoli zaposlitev. Ponudbe upr. »Sl.« pod »Pošten in zanesljiv« št. 5054. (a)

1000 Din dam

onemu, ki mi preskrbi službo skladiščnika, sluge ali kaj sličnega. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Sigurno« št. 5089. (a)

Za birmance

molitvenike, rožne vence, trakove, mirtine venčke, ročne torbice, denarice in najraznovrstnejša darila

dobite najceneje pri

H. Ničman - Ljubljana - Kopitarjeva 2

Kuharica

samostojna, vajena vseh hišnih in vrtnih del, šivanja - išče službo, najraje v mestu pri boljši družini, takoj ali 1. junija. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5097. (a)

Kuharico

prvovrstno, zdravo, staro 40 let, sprejemem za restavracijo. Ponudbe s sliko na upr. »Slov.« Maribor pod »Kuharica« 5026. (b)

Krojašk. pomočnika

dobro izvežbanega za večje kose, sprejemem. — Furlan, krojač in organist, Hoče. (b)

Hlapca

vajenega konj in kmetijskega dela sprejme Juvan Fr., Ljubljana, Smartinska 26.

Modni atelje

prvovrstni, v Ljubljani, sprejme dobro pomočnico za francoska dela, Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4994. (b)

Postrežnica

pridna, poštena, večša kuhe, hišnih in vrtnih del, se sprejme. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4979.

Trgovsk. pomočnika

mlajšega, sprejemem. Prednost iz okolice Litije. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 5009. (b)

Hlapca

pridnega in poštenega, vajenega vseh kmečkih del, 20—28 letnega sprejemem takoj. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 5045. (b)

Služkinjo

za kmečka dela sprejemem takoj. Dravljje 6. (b)

Več pomočnikov

za boljše pohištveno mi-zarstvo, sprejemem. Franc Zavodnik, Št. Vid 38. (b)

Šiviljo

dobro izurjeno, za v trgovino - iščem. Nastop takoj. Marija Malavašič, trg Vrhnika. (b)

Trgovsk. pomočnika

mladejša, v usnjarski stroki, iščem. Prednost imajo oni, ki so v dravski banovini tudi že potovali in so pri strankah uvedeni. Nastop takoj. — Ponudbe z vsemi zahtevami na: E. Müller, Zagreb, Vlaske ul. št. 89. (b)

Deklico

siroto, prosto šole, pridno, sprejemem k dvema otrokoma. Marija Kušan, Ciglarjeva 28, Moste, Ljubljana. (b)

Vrtnar. pomočnika

spodobnega samostojno voditi splošne vrtnarske kulture — sprejme takoj Pavel Simenc, vrtnar, Sv. Križ, Ljubljana. (b)

Pisarniško moč

začetnico, sprejemem. — Stenografija, stroje-pisje. Lastnoročne ponud. brez spricval upravi »Slov.« pod »Začetnica« 5091. (b)

Sedlarski pomočnik

in vajenec se sprejmeta v stalno službo. K. Temel, sedlar, tapetnik in avtomobilar, Dravograd. (b)

Mlad dekle

vajeno kmečkih del, dobi takoj službo. — Naslov v upravi »Slov.« št. 5051. (b)

Zavarovalne potnike

agilne, poštene - iščemo. Ponudbe upravi »Slov.« pod »673« št. 5138. (b)

Natakario

čedne zunanosti, pridno in pošteno, staro 20—22 let, sprejemem s 15. ali 20. majem. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 5118. (b)

Ženitbe

Posesnik, gostilničar

z malo mešano trgovino, vdovec, star 34 let, z dvema otrokoma, v lepi vasi blizu Cabra, Savska banovina, išče za takoj temu odgovarjajočo ženko, staro 26 do 34 let. Ponudbe s sliko na upravo »Slovenca« pod »Pridna z dežele« 5043. (ž)

Državni uslužbenec

star 33 let, želi poznanstva z gospodinjstvom, staro do 26 let z dobro domačo naobrazbo, skromno in mirnega značaja - zaradi ženitve. Dopise s sliko, katere se takoj vrne, pošlji v upravo »Slovenca« pod značko »Na jugu« št. 5116. (ž)

Vajenci

14-letni fant

se želi izučiti za brivca. Najraje v bližini Kranja. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4959. (v)

Učenko

pametno, pošteno in pridno za trgovino z mešanim blagom sprejemem takoj. Prednost imajo tiste, ki so že malo izučene in znajo nekoliko šivati. — Helena Meden, Begunje pri Cerknici. (v)

16-letna deklica

s tremi meščanskimi razr. išče mesta učenke v trgovini ali kot pomoč v pisarni. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 5000. (v)

Fotograf. vajenca

dobrega risarja, sprejme Jug Fr., fotograf, Kranj.

Mesarskega vajenca

sprejemem. Ljubljana, Poljanska cesta 42. (v)

Sedlarski vajenec

se sprejme. Oskrbja v hiši. Ostrožnik Anton, sedlar, Gomilsko. (v)

Prav poceni in ugodno dobite:

Kipe majniške Marije, svetnikov, slike, slike za prvoobhajance, rožne vence, sveče, križe za novomašnike i. t. d.

Za evharistični kongres imamo na zalogi kravate v modri barvi, prapore za Marijine vrte, narodne noše in ostale potrebščine. Zlato za vzenje.

Oglejte si trgovino »NAŠA SLOGA«, prodajalnik cerkvenih potrebščin, Ljubljana, Tyrševa cesta 17.

Pouk

Kako postaneš šofer?

Ako se vpišeš v J. Čebovo šolo, šolo na Tyrševi cesti 36, ki ti pošlje na zahtevo prospekt za stoni (a)

Brezplačni

knjigovodstveni tečaj

Da ustrežemo mnogim zainteresentom za »kartotečno kopirno knjigovodstvo«, priredimo par tečajev s praktičnimi vajami. Prijave: Kartoteka, Ljubljana, Selenburgova 6/I. Telefon 33-38. (a)

Objave

Brejc Janez

posestnik, Brdo, obč. Korvor, naznanjam, da nisem plačnik za dolgove, ki jih dela moj sin Lovro, ter stranke opozarjam, da ne kupujejo od njega raznih kmetijskih pridelkov. — Brdo, dne 3. maja 1935. •

Poizvedbe

Iščem deklco

ki je pobegnila pred šestimi dnevi iz Borovnice. — Izgleda kakor šestnajstletna, drobna, črnih las, nosi plav pulover in krilo. Govori samo madžarsko. Kdor bi jo videl, naj jo izroči policiji ali g. Peter-nelu Francu, Borovnica št. 156. Stroški se povrnejo. (a)

Obrit

Otomane

od 430 Din naprej in vse druge tapetniške izdelke po najnižjih cenah pri Dolničar v St. Vidu nad Ljubljano (nasproti cerkve). (t)

Modroce

posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetniške izdelke nudi naiceneje RUDOLF RADOVAN tapetnik, Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave, žime, cvilja za modroce in blaga za prevleke pohištva

Dame!

Trajno ondulacijo vam izgotovimo že za 60 Din, ter druga damska posrežba 20% ceneje! Frizerski salon Franjo Rožič, Celovška 81, Šiška, Ljubljana VII. (t)

Tinčkove in Tončkove prigode

22.

V domačem kraju.

V Tinčkov domači kraj je nekaj dni na to pridrvel na kolesu bradati stric pismonoša in zaklical dečkom, ki so se igrali med hišami:

»Halo, dečki, nekaj novega imam za vas! Brzjavko za Tinčkovo mamo. Gotovo ji vaš tovariš Tinček kaj zanimivega sporoča.«

Dečki so se vzradostili in jo na vso sapo ubrali za stricem pismonošem do hiše Tinčkove mame.

Tinčkova mama je z drhtečimi prsti odprla brzjavko, jo prebrala in dejala:

»Tinček je nepoboljšljiv fant. Same burke mu rojijo po glavi. Če ga ne bi dobro poznala, bi mu nazadnje res verjela, da je zdaj »Tonček in splanom na krovu velike ladje »Lily Dale« daleč tam nekje v tujih deželah. Tako sem pa prepričana, da se že jutri živ in zdrav vrne domov.«

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje

Denar le pri njej naložen popolnoma varno ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Svetovno znana WAFFENRAD dvokolesa novi modeli
več vrst z najnovejšo zavoro v prednjem pestu pripelji. Ceniki franco
Glavni zastopnik F. Batfel, Ljubljana, Karlovska cesta 4

Stanovanja

ISCEJO:

Enosobno stanovanje
s kuhinjo in pritliklami, solčno, suho, čisto - išče mirna stranka treh oseb s 1. junijem. Ponudbe s navedbo cene in ulice v upravo »Slov.« pod »Mir«.

Stanovanje

triosobno, ali večje dvosobno, s pritliklami - išče s 1. avgustom na periferiji Ljubljane ali v mestu. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Mir« do 500-št. 5121. (e)

ODDAJO:

1. avgusta oddam
v Pieterškovi ulici 13. pri Sv. Krištofu, pritliklo solčno stanovanje: kuhinja, 2 sobi, velik kabinet, pritlikline, vodovod, električna in plinska napeljava. (e)

Dvosobno stanovanje
veliko, solčno, veranda, vrt, parketi, elektrika, eno postajo od Ljubljane, oddam za ceno 380 Din. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4954. (e)

Moderno stanovanje

dveh sob, kabineta, kopalnice, sobe za služkinjo, pritliklin, centralno kurjavo, plinastim štedilnikom, v sredini mesta, oddam 1. avgusta ali pa tudi pozneje. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5105. (e)

Stanovanje

obstoječe iz 2 ali 3 sob, s kopalnico in pritliklinami - oddam s 1. avgustom. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5106 ali v trgovini Singer šivalni stroji, Gajeva ulica 3. (e)

Takoj ali pozneje

oddam mirni stranki triosobno stanovanje s kopalnico, balkonom, pritliklinami in souporabo vrta, v visokem pritliklinu vile. Najemina samo 800 Din. Izredna prilika. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 5110. (e)

Dvosobno stanovanje

zračno, solčno, v I. nadstropju v Kopališki ulici 2 v Kozelji, oddam s prvim avgustom. (e)

Z avgustom

oddam stanovanje 3 sob in pritlikline. - Naslov v upr. »Slov.« št. 5078. (e)

Dve stanovanji

dvosobni, z vsemi pritliklinami, oddam. Detelova št. 8, Moste. (e)

Dvosobno stanovanje

s kopalnico in pritliklinami - oddam 1. junija. Ogled od 10 do 11. Zelena jama, Prešernova 15. (e)

Stanovanje

z 2 sobama, kuhinjo - se takoj odda odrasli družini. Ogled od 5-6. Mesečno 700 Din. Bežigrad 15, vila »Rozinka«. (e)

Štirisobno stanovanje

s kopalnico in pritliklinami - se odda s 1. junijem. Karlovska cesta 1. (e)

V najem

oddam v najlepšem kraju na Gorenjskem, ob glavni cesti na Bled, v bližini Brezji, triosobno, lepo in snažno stanovanje s pritliklinami, po želji z nekaj vrta. V stanovanju elektrika in vodovod. Najemnik bi lahko redil tudi 1 govedo. Pripravno predvsem za upokojence, pa tudi druge. Sobe opremljene ali prazne. Natančnejše in naslov v upravi »Slov.« pod št. 5122. (e)

Stanovanje

oddam. Kosovo polje 151. (e)

Veliko sobo

kuhinjo, shrambo - in eno sobo s štedilnikom - oddam. Moste, Pod Jezami št. 17. (e)

Enosobno stanovanje

oddam s 1. junijem. Vodnikova ul. 8, Zelena jama. (e)

Triosobno stanovanje

soba za služkinjo, kopalnica in pritlikline, oddam s avgustom v Ljubljani VII. - Poizve se: Drenikova 44. (e)

Stanovanje

dveh sob, pritliklin, oddam. Zaloška cesta 10 - Ljubljana. (e)

Triosobno stanovanje

oddam s avgustom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5162. (e)

Stanovanje

dvo- in triosobno, s kuhinjo, kopalnico, poselsko sobo itd., oddam takoj, odnosno za avgust. Informacije: Dvořakova št. 3, dvorišče, pisarna: od 14. ure dalje. (e)

Stanovanje

4 sobe, s pritliklinami in verandom, via pritlikline, v villi, oddam s avgustom. - Puharjeva ul. 16 (za Narodom). (e)

Sobo

v lepem, zračnem kraju takoj oddam. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 5077. (e)

Opremljeno sobo

oddam. Gradišče 17, pritlikline, desmo. (e)

Vnajem

Mizarska delavnica

z vsemi stroji in orodjem se odda v najem s 1. junijem. Istotam naprodam vsakovrstne stavbne parcele. Vzamejo se knjižice tujakšnih hranilnic. Poizve se: L. Oražem, Moste.

V letoviškem kraju

oddam lokal za mešano trgovino. Dopise na upr. »Slovenca« pod »Prometno«-5006. (n)

Trgovino

dobro vpejano, oddam pridnemu in solidnemu trgovcu pod zelo ugodnimi pogoji v najem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Lepa prilika 100«-5019. (e)

Travniki za košnjo

se odda v najem v Mestnem logu. Poizve se od 11-14 Mirje 6. (n)

Mlekarna

v sredini mesta se takoj odda. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5146. (e)

Auto-motor

dobro vpejano, oddam pridnemu in solidnemu trgovcu pod zelo ugodnimi pogoji v najem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Lepa prilika 100«-5019. (e)

Tovorni avto

en in pol tone, znamke Ford, tipa AA, v zelo dobrem stanju, se prodaja. - Hoče 109. (e)

Radi opustitve proge

se prodaja rabljen 14 sedežni avtomobil znamke »Chevrolet« po zelo ugodni ceni. Adolf Pozne, Oplotnica. (e)

Petsedežno limuzino

prodamo za hranilne knjižice Mestne hranil. Ljublj. Poizve se: Borštnikov trg št. 1. (e)

6-sedežni odprt avto

prodam po zelo ugodni ceni. Sušteršič, Ljubljana, Frankopanska 21. (e)

Pohištvo

Zeninil Nevestel
Spalnica 1600 Din. Zahtevajte cenik v slikah, priložite 2 Din v znakah. Mizarstvo Zupan, Ribno, Bled. (e)

Spalnici

češnjevci in orehovi, prodaja za 2400 Din mizarstvo. Kje, pove uprava »Slov.« pod št. 5090. (e)

Petstanovanjsko hišo

prodam. Letni donos Din 16.000. Cena 140.000 Din (tudi za knjižice). 10 min. od tramvaja. - Naslov v upr. »Slov.« pod št. 5075. (e)

Strešna in zidna opeka

tovarne »Ilovac«, Karlovac.

Dnevna produkcija 100.000 komadov. Posebno priporočamo enkrat in dvakrat zarezno strešno opeko v dovršeni obliki po zelo ugodnih cenah. Glavno zastopstvo za Dravsko banovino: »Ekonom«, Ljubljana, Kolodvorska 7

Prof. dr. Ugrešnik

Tehnika trgovine drvetom I., II.

(593 strani, 263 slik). - Najpopolnejši priročnik. - Vsebuje: žage, sušenje, furnirje, šperan, žagan, oblan, tosan, cepljen les ter drva za kurjavo, način izdelave, predelave in prodaje. Prinaša: zagrebške, ljubljanske in tržaške uzanice. Trgovska terminologija v petih jezikih. - Razpošilja: D. Tomičič, Zagreb, Willsonov trg 12.

Parcelo na Ježici

proti gotovini zelo ugodno prodam. Material v zemlji. Mala vas 50. (p)

Stavbna parcela

5 minut od prulske šole, naprodam. Turk, Opekarska cesta 41. (p)

Manjšo posestvo

pri Domžalah - pod ceno naprodam. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Dom« 5102. (p)

Gostilno

s posestvom prodam ali dam v najem. Poizve se v podružni. »Slov.« Trbovlje. (p)

Samo za 25.000 Din

prodam veliko stanovanjsko hišo. Katarina Čebave, Ljubno 52, p. Podnart, Gorenjsko. (p)

Dvodružinska hiša

velik vrt ali pol vrta - ugodno naprodam. Zgornja Šiška 237, pri novi šoli. p

Zemljišče

ca. 15.000 m², ležeče v Sp. Šiški, v bližini elektrika in vodovod - ugodno naprodam. V poštev pridejo hranilne knjižice dobro stoječih zavodov. Informacije daje G. Mišček, Ljubljana VII., Medvedova 38. Telefon 35-75. (p)

Ugoden nakup

5 stavbnih parcel v Ljubljani VII. Lega odlična. - Prodajo se tudi za knjižice Ljudske ali Kmetijske posojilnice ljubljanske. - Poizvedbe: Merhar, Ljubljana VII., Medvedova 38. Telefon 35-75. (p)

Parcelo m² po 4 Din

naprodam proti ugodnemu plačilu. Maribor, Koroska cesta 58. (p)

Posestvo

hiša, gospodarska poslopja v dobrem stanju, 11 orolov sadonosnika, gozda, travnikov, pripravno za sadjarstvo, mlekarstvo, pri Pražerskem, ugodno naprodam. Dr. Pernat, odvetnik, Maribor. (p)

Tristanovanjska hiša

nova, naprodam. Vzajemni hranilni knjižice. - Naslov pove uprava »Slovenca« Maribor št. 1675. (p)

Hišo

do 40.000 Din, v najbližji okolici Maribora, kupim. Ponudbe pod »Plačam takoj« št. 5130 upravi »Slovenca« v Celju. (p)

Razno

Brežice!

Cenj. občinstvu, posebno potujočemu, se priporoča nova gostilna pri mostu »Lukaz Cilka«. Dobra hrana, pižama in postrežba. Udobne tujske sobe, cene zmernе. Avto garaža, senčnat vrt, prijetno letovišče.

V večjem kraju

blizu Domžal se prodaja hiša z dobro vpejano staro gostilno ter po želji nekaj zemljišča. Cena in plačilni pogoji po dogovoru. Posredovalci izključeni. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4914. (p)

Lepo stavbišče

prilagodno za kako podjetje ali vilo, je naprodam v zelo lepem kraju na Gorenjskem, tik kolodvoru. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 5100. (p)

Stavbno parcelo

v predmetju - ugodno prodam. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Ugodno plačilo« št. 5107. (p)

Petstanovanjsko hišo

prodam. Letni donos Din 16.000. Cena 140.000 Din (tudi za knjižice). 10 min. od tramvaja. - Naslov v upr. »Slov.« pod št. 5075. (e)

Spominske slike na prvo sveto obhajilo

Cast. gg. katehete si dovoljujemo opozoriti, da imamo na zalogi čez 50 različnih vrst obhajilnih slik, med temi 20 popolnoma novih vzorcev. Vse slike so umetniško izdelane ter krasno barvane. - Cena konkurenčno nizka po velikosti od 1,50-3,50 Din.

Prodajalna
H. Ničman, Ljubljana
Kopitarjeva ulica 2

Vsa čast!

Prav je, da tako rečemo, kadar je govor o Brylcreem-u! Kje bi sicer imeli fiksativ za lase brez gumičevega lepiva, ki ne drži samo frizure v redu, marveč tudi istočasno pospešuje zdravstveno stanje las? Brylcreem tudi uravnava zmehčane lase, a jih ne srpi, ne zapira znojnic, marveč omogoča koži na glavi prost dihanje in preprečuje tvorbo prhlaja in hrast. To boste opazili na rasti Vaših las!

BRYLCREEM
Fiksativ za lase brez gumičevega lepiva

Astronom. daljnogled se prodaja. - F. Aparnik, Kamnik. (e)

Otroški vozički

otroške postelje in mizice, tricikli itd., - poceni pri S. Rebolj in drug, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 13. (e)

Starinska skrinja

krasna, po primerni ceni naprodam. Rožna ulica 25, pritlikline, prva vrata. (e)

Paviljon na velesojmu

oddam ali pod ceno prodam. Poizve se: Perc. Streliška 10, Ljubljana. (e)

Inventar

za modno trgovino - naprodam. A. Persche, Ljubljana, Marijin trg 8. (e)

Kuhinjsko opremo

novo, šperano, 8 komadov, solidno izdelano - ugodno prodam. Dveletno jamstvo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5080. (e)

Čevljar, šivalni stroj

in harmonika - naprodam. Vel. čolnarska 20. (e)

KOLESA

si ogl-jte pri tvrdki Ivan Jax in sin, Ljubljana

Gosposvetska c. 2. Cena od Din 1000- naprej. Istotam Vam je tudi na razpolago mehanič. delavnica.

2 lepji palmi

in par oleandrov - naprodam. Buh, Jenkova 11. (e)

Motorno kolo

Peugeot 175 ccm, prodaja. Lončar, Celovška 43. (e)

Pes volčjak

1 leto star, naprodam. Jančič, Polica, Višnja gora. (e)

Šivalni stroji

pokromani, na krogljica ležišča, od 1600 Din naprej pri Franc Batfel, Ljubljana, Karlovska c. 4. (e)

Prodaj

20 m² javorjevih in hrastovih plohov, od 30 do 100 mm debeline. - Jos. Gregorka, Sap 19, p. Vrhnik. (e)

Več novih triciklov

in 2 rabljeni moški kolesi ceno naprodam. P. Škafar, Borštnikov trg, Rimska c., Ljubljana. (e)

Za narodno nošo

se prodajo hlače iz jelenove kože in suknjič - poceni ceni. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 5088. (e)

Sadjaril

Po slani opaljeni cvet takoj škropite z Garkonom, ako hočete ohraniti sadne plodove. Dobi se v skladišču Kmetijske družbe in Kemikalije Garkon, Celje. (e)

Plinski motor

z generatorjem za ogelje, fabrikat Deutz, 18 k. s., malo rabljen a generalno popraviljen, naprodam za 39.000 Din franko skladišče Zagreb. Vprašanja je poslati na naslov: Tehnična poslovna Georg Korthe, Zagreb, Primorska ulica 8. (e)

Premog, drva, koks

prodaja Vinko Podobnik, Tržaška cesta št. 16. Telefon 33-13. (e)

Damske slavnike

izdeluje in preoblikuje po modli zelo skrbno in najhitreje ter ugodno modistka Slabina Marija, Gosposvetska 5. (e)

Prodamo

Gospod in e! O rin'ki!

ne zamudite ugodne prilike. Zaradi iz raznitve zaloge odprodam iz skladišča razno kuhinjsko posodo, orodje itd. - po znatno znižanih cenah.

Stanko Florjančič

železnina, Resljeva cesta 3 (poleg Zmajskega mostu) vhod skozi dvorišče. V račun vzamem tudi hranilne knjižice Kmetijske in Ljudske pos. ljubljanske.

Apno

z drvmi žgano, belo, za gradnjo in kemično industrijo, zelo mastno, brez Mg, prodaja 15 ton dnevno apnenica Dobrepolje.

Poročne prstane

ure, verižice, uhane, kakor tudi očala - kupite najbolj ugodno pri Josipu Janku, urarju v Kamniku na Sutni, nasproti farne cerkve. (e)

30.000 kom. opeke

vrhniške, zidne, in gašeno apno, po ugodni ceni prodaja Accetto, Trnovski pristan 16, Ljubljana. (e)

Plinski motor

z generatorjem za ogelje, fabrikat Deutz, 18 k. s., malo rabljen a generalno popraviljen, naprodam za 39.000 Din franko skladišče Zagreb. Vprašanja je poslati na naslov: Tehnična poslovna Georg Korthe, Zagreb, Primorska ulica 8. (e)

Premog, drva, koks

prodaja Vinko Podobnik, Tržaška cesta št. 16. Telefon 33-13. (e)

Damske slavnike

izdeluje in preoblikuje po modli zelo skrbno in najhitreje ter ugodno modistka Slabina Marija, Gosposvetska 5. (e)

Prodamo

Gospod in e! O rin'ki!

ne zamudite ugodne prilike. Zaradi iz raznitve zaloge odprodam iz skladišča razno kuhinjsko posodo, orodje itd. - po znatno znižanih cenah.

Stanko Florjančič

železnina, Resljeva cesta 3 (poleg Zmajskega mostu) vhod skozi dvorišče. V račun vzamem tudi hranilne knjižice Kmetijske in Ljudske pos. ljubljanske.

Apno

z drvmi žgano, belo, za gradnjo in kemično industrijo, zelo mastno, brez Mg, prodaja 15 ton dnevno apnenica Dobrepolje.

Poročne prstane

Jugoslavenska Udružena banka d. d. Zagreb

OBJAVA

Na temelju predpisa čl. 31. odstavka 10 uredbe o zaštiti denarnih zavodov in njihovih upnikov z dne 23. nov. 1934 v zvezi z rešitvijo g. ministra trgovine in industrije II. št. 5829/K z dne 15. febr. 1935, s katero se odobruje sanacija podpisane Jugoslavenske udružene banke d. d., pozivamo s tem naše upnike po starih terjatvah, v kolikor te terjatve po citirani uredbi niso izvzete od prepisa, da v roku treh mesecev, računano od tretjega poziva, objavljenega v Službenih novinah, prevzemo pripadle jim delnice z dividendnimi kuponi in talonom.

Povodom prevzema prvenstvenih delnic so vlagalci dolžni položiti svoje vložne knjižice radi odpisa vsot, ki so na temelju zgoraj navedene ministrske rešitve pretvorjene v prvenstvene delnice in specijalni rezervni sklad.

Z upniki, ki imajo terjatve v drugih oblikah, se bo izvršil ob priliki prevzema prvenstvenih delnic pismeni obračun v zadevi vsot, ki so pretvorjene v prvenstvene delnice in specijalni rezervni sklad.

Obračun bo vodil in izdajal prvenstvene delnice:

Za upnike glavnega zavoda v Zagrebu in bivših podružnic v Osijeku, Subotici, Vinkovcih, Sarajevu in Dubrovniku ter ekspoziture v Senti: **Glavni zavod v Zagrebu, Ilica 3.**

Za upnike glavnega zavoda v Beogradu in podružnice v Pančevu: **Glavni zavod v Beogradu, Kralja Petra 21.**

Za upnike bančnih podružnic v Mariboru, na Sušaku in v Petrinji **te podružnice.**

Ako upniki ne dvignejo svojih prvenstvenih delnic v predodređenem roku, bo deponiral podpisani zavod za vsakega izmed njih odgovarjajoče število teh delnic pri Narodni banki kraljevine Jugoslavije, pri Poštni hranilnici ali pri Državni hipotekarni banki.

Tako deponirane delnice more dvigniti upnik šele po ž njim izvršenem obračunu in potem, ko podpisani zavod izda nalog za izročitev depozitnemu mestu (depozitorju).

Istočasno se pozivajo stari delničarji, da v smislu citirane rešitve g. ministra trgovine in industrije predlože svoje delnice zaradi prekoklekanja na 10% nominala ali glavnima zavodoma ali katerikoli zavodovi podružnici.

Jugoslavenska Udružena banka d. d.

PERJE

1 kg Din 6.50 in 8.—

Kemično čiščeno perje 1 kg Din 16.— in 20.— skubljeno gosje perje 1 kg 36.—, polpuh Din 100.—, sivi puh Din 80.—, bel puh Din 150.—, polnjene blazine 60x80 cm od Din 22.—, polnjene pernice od Din 87.—. Inlet, platno in odeje. Vzorci brezplačno pri:

„POSTELJINA“, Zagreb, Ilica 76

II/1 št. 15.082.

RAZGLAS

4961

Cepljenje zoper koze

je po § 3. pravilnika z dne 12. julija 1930, Službeni list št. 54/13, obvezno za vsakega otroka, ki je bil rojen v prejšnjem letu in za one otroke, rojene v tekočem letu, ki so stari najmanj tri mesece. Da bodo vsi starši mogli biti cepljeni v tekočem letu. Vsak otrok, star najmanj tri mesece, se že lahko cepi v tek. letu. — Posebni pozivi k cepitvi se strankam ne bo poslalo.

Otroka naj se prinese na najbližjo cepilno postajo. Teden dni po cepitvi se bo vršil pregled cepljenec na istem kraju in ob istem času. Pregleda se morajo udeležiti vsi cepljeni.

Cepljenje izven omenjenih dni in ur je vsak dan med uradnimi urami na mestnem fizikatu mogoče, ni pa brezplačno.

Starši, ki bodo dali svoje otroke cepiti po zasebnem zdravniku, morajo predložiti pri mestnem fizikatu dokazilo o cepitvi tekom prvega leta otrokove starosti. — Otroke, ki bi se iz kakšnega tehtnega razloga (n. pr. zaradi bolezni) ne moglo cepiti, se mora opravičiti ob priliki javnega cepjenja v gori navedenem času in kraju ali pa med uradnimi urami na mestnem fizikatu v Mestnem domu, in sicer najkasneje do dneva, ko izpolni prvo leto starosti.

Kdor se bo pregrešil zoper določila navedenega pravilnika, bo kaznovan po zakonu o zatiranju nalezljivih bolezni, kolikor ni odgovoren po kaz. zak.

Cepjenje se vrši vsakokrat ob 4 popoldne.

K cepitvi naj se prinesejo vsi otroci, ki sploh še niso bili cepljeni in pa oni, pri katerih cepljenje doslej ni imelo uspeha. K cepitvi je prinesiti otroka čistega in v čisti obleki. Vsak otrok, rojen v prejšnjem letu, mora biti cepljen v tekočem letu. Vsak otrok, star najmanj tri mesece, se že lahko cepi v tek. letu. — Posebni pozivi k cepitvi se strankam ne bo poslalo.

Otroka naj se prinese na najbližjo cepilno postajo. Teden dni po cepitvi se bo vršil pregled cepljenec na istem kraju in ob istem času. Pregleda se morajo udeležiti vsi cepljeni.

Cepljenje izven omenjenih dni in ur je vsak dan med uradnimi urami na mestnem fizikatu mogoče, ni pa brezplačno.

Starši, ki bodo dali svoje otroke cepiti po zasebnem zdravniku, morajo predložiti pri mestnem fizikatu dokazilo o cepitvi tekom prvega leta otrokove starosti. — Otroke, ki bi se iz kakšnega tehtnega razloga (n. pr. zaradi bolezni) ne moglo cepiti, se mora opravičiti ob priliki javnega cepjenja v gori navedenem času in kraju ali pa med uradnimi urami na mestnem fizikatu v Mestnem domu, in sicer najkasneje do dneva, ko izpolni prvo leto starosti.

Kdor se bo pregrešil zoper določila navedenega pravilnika, bo kaznovan po zakonu o zatiranju nalezljivih bolezni, kolikor ni odgovoren po kaz. zak.

Mestno poglavarstvo v Ljubljani,

dne 10. aprila 1935.

Važno za hišne posestnike in cerkvene konkurenčne odbore!

Vse strelkovne naprave Vam preizkusi ter eventualne napake popravi po konkurenčni ceni z desetletno pisмено garancijo

ANTON ROMIH Brzjav Romih, klepar, Maribor. splošno stavbeno in galanterijsko kleparstvo ter specialni odsek za napeljevanje in preizkušnje strelkov v Mariboru. Zadostuje dopisnica, da Vas obiščemo. Priporočam se tudi za vsa druga kleparska dela, kakor pokrivanje zvonikov, pleskanje, popravila itd.

Nenadkriljiv uspeh

mnogih tisočev dokazuje, da je

„Heinzelmännchen“ physichromni

renovator za lase

najboljše sredstvo proti sivenju las.

Steklenice za Din 50.— dobite v vsaki tozadevni trgovini.

Depot: COSMOCHEMIA - ZAGREB, Smičklasova ul. 23.

Narodne avbe

za manifestacije nasvečanejši izraz — izdeluje in prenosi modistka **SLABINA MARIJA** Gosposka 5 — Ljubljana

KRUH

je iz rži, ostane svež 8—10 dni.

„TURIST“

Najprikladnejše hranilo za večje skupine in izlete.

FEIERTAG-MARIBOR

Anton Feiertag, Maribor, Betnavska 43, telef. 2824. Podružnice: Ulica X oktobra, trgovina Skaza, Glavni trg 14, Rotovž, Nova vas.

Tudi Vi morate kupiti

NANULE

Javna dražba košnje

Mestno poglavarstvo v Ljubljani naznaja vsem interesentom, da se bo vršila javna dražba košnje in pa trebljenje jarkov dne 12. maja 1935, kakor sledi:

a) dražba košnje potov, štrardonov in mestnih zemljišč na Barju v gostilni Vidmarja Jakoba na Ižanski cesti ob 10 dop.;

b) dražba za oddajo trebljenja jarkov na Barju istotam ob 11 dopl., odnosno takoj po končani dražbi košnje;

c) dražba košnje potov, štrardonov in mestnih zemljišč v ostalih predmestjih v gostilni Kosec na Opekarški cesti ob 13 pop.

Vsa pojasnila se dobijo pri mestnem gospodarskem uradu, soba 16, od 16. V. naprej.

Oseba srednje starosti, ki je več let oskrbovala službo

hišne strežnice

— snajla sobe, kurila peči, ličila tla i. dr. — v večjem podjetju, želi nastopiti podobno službo takoj. Pride se lahko predstaviti. Spričalo na razpolago. Ponudbe upravi „Slovenca“ pod „Služba“.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

registrirana zadr. z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6

(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri.

Nove vloge, vsak čas razpoložljive, obrestuje po 3%.

Opozarjamo na

MALI OGLASNIK

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki

Umrli nam je naša zlata mamica

Angela Marčič
roj. Lovšin

stara 81 let, previdena s tolažili svete vere.

Položili smo jo k večnemu počitku v soboto, dne 4. maja popoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v Ribnici na Dolenjskem.

Počivaj v miru, zlata naša mamica!

Ribnica na Dolenjskem, dne 5. maja 1935.

Žalujoči sinovi, hčerka in ostalo sorodstvo.